

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ ÇORLU BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	4
7.	EKLER.....	108

KISALTMALAR

İSKİ: İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi

TESKİ: Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Gelir Bütçesi.....	1
Tablo 2: 2017 Yılı Gider Bütçesi.....	2
Tablo 3: Çorlu Belediyesi Park Ve Bahçeler Müdürlüğü 201600087 Doğrudan Temin Hizmet Alımı Asgari Ücret Destek Tutarları.....	16
Tablo 4: Çorlu Belediyesi Park Ve Bahçeler Müdürlüğü 201600305 Doğrudan Temin Hizmet Alımı Asgari Ücret Destek Tutarları.....	16
Tablo 5: Çorlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü 2014/56906 İKN Kent Temizliği Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları.....	16
Tablo 6: Çorlu Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğü 2014/137779 İKN Akıllı Kent Otomasyon Sistemi Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları.....	17
Tablo 7: Çorlu Belediyesi Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2015/14752 İKN (XXX) Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları.....	17
Tablo 8: Çorlu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2016 / 76607 İKN Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları.....	17
Tablo 9: Çorlu Belediyesi Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2015 / 20461 İKN Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları.....	18
Tablo 10:Avukat Vekâlet Ödemeleri Tablosu.....	29
Tablo 11: 8. Kültür ve Sanat Festivali Harcamaları Tablosu.....	38
Tablo 12: Düğün Salonu Yapıtırılmasına İlişkin Doğrudan Temin Bilgileri.....	46
Tablo 13: Yemek Bedelleri.....	106

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Gelir Bütçesi

Ekonomik Sınıflandırma	Hesap Adı	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme	Gerçekleşme oranı (%)
Ekonomik Kod1				
800.1	Vergi Gelirleri	65.098.000,00	53.166.525,49	81
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.190.100,00	17.246.255,74	113
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.605.000,00	923.264,82	57
800.5	Diğer Gelirler	85.518.000,00	66.963.284,46	78
800.6	Sermaye Gelirleri	12.601.000,00	6.812.626,87	54
800.08	Alacaklardan	1.500.000,00	7.994.407,42	533

	Tahsilat			
800.9	Red ve İadeler (-)	-2.000,00	0	
Net Bütçe Geliri		181.510.100,00	153.106.364,80	84

Tablo 2: 2017 Yılı Gider Bütçesi

Ekonomik Sınıflandırma	Hesap Adı	Net Bütçe Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme oranı (%)
Ekonomik Kod1				
830.01	Personel Giderleri	24.216.779,60	21.799.264,05	90
830.02	SGK Devlet Primi Giderleri	3.932.000,00	3.551.263,95	90
830.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	97.322.042,38	92.362.591,60	95
830.04	Faiz Giderleri	1.000.000,00	631.044,91	63
830.05	Cari Transferler	4.087.000,00	3.185.180,08	78
830.06	Sermaye Giderleri	44.641.751,58	30.725.421,94	68,82
830.07	Sermaye Transferleri	501.000,00	500.511,39	99,90
830.08	Borç Verme	1.458.385,19	629.609,69	43
830.09	Yedek Ödenek	4.351.141,25		
Genel Toplam		181.510.100,00	153.384.887,61	84,50

Kurumdan alınan tablolar;

2017 yılı için tahakkuk eden bütçe geliri 153.106.364,80TL'dir. Söz konusu gelirlerin 53.166.525,49TL'si Vergi Gelirleri, 17.246.255,74TL'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 923.264,82TL'si Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler, 66.963.284,46TL'si Diğer Gelirler, 6.812.626,87TL'si Sermaye Gelirleri, 7.994.407,42TL'si Alacaklar Tahsilatlardan oluşmaktadır.

2017 yılı gerçekleşen bütçe gideri 153.384.887,61TL'dir. Söz konusu giderlerin 21.799.264,05TL'si Personel Giderleri, 3.551.263,95TL'si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, 92.362.591,60TL'si Mal ve Hizmet Alımları Giderleri, 631.044,91TL'si Faiz Giderleri, 3.185.180,08TL'si Cari Transferler, 30.725.421,94TL'si Sermaye Giderlerinden, 500.511,39TL Sermaye Transferleri, 629.609,69TL'si Borç

Vermelerden oluşmaktadır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediye Hizmet Binasındaki Çay Ocaklarının Giderlerinin Bütçeden Karşılanması ile Gelir ve Giderlerine Ait Kayıtlarının Tutulmaması

Belediye hizmet binalarındaki çay ocaklarının giderlerinin bütçeden karşılandığı ve gelir ile giderlere ilişkin kayıtların tutulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda

olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (o) fıkrasında temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmanın belediye başkanına ait olduğu belirtilmiştir.

Belediyenin Ana Bina 2 ve 3'üncü kat, Kültür Müdürlüğü çay ocağı, Şantiye, Zabıta, Park ve Bahçeler müdürlüğünde bulunan çay ocaklarında tüketilen çay, kahve, su, soda, şeker vb. toplu olarak belediye bütçesinden alınmakta ve tüketilen ürünler karşılığında personelden ise hiç para tahsil edilmemekte, dolayısıyla bütün giderler belediye bütçesinden karşılanmış olmaktadır. Belediye başkanının misafirlerine ikram ettiklerinin temsil ve ağırlama kapsamında olması nedeniyle bütçeden karşılanması mümkün iken, personelin özel harcama niteliğindeki giderleri belediye bütçesinden karşılanmamalıdır. Personelin özel harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmemelidir. Özel harcama niteliğindeki bu giderleri hizmetten yararlananların karşılaması gerekir.

Belediye bütçesinden alımı yapılan çay giderlerinin hizmetten yararlananlarca karşılanmasının sağlanması ve çay ocaklarının kayıtlarının tutulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38. Maddesinde temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Aynı Kanununun 60. Maddesinde ise temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderlerinin, belediye giderleri arasında bulunduğu belirtilmiştir. 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 11. Maddesiyle İçişleri Bakanlığı'na verilen yetkiye istinaden 25/04/1984 tarihli ve 1984-27302 sayılı Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi yürürlüğe konmuştur. Söz konusu Yönerge mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu zamanında yürürlüğe konulmakla beraber yetkili organlarca iptal edilinceye kadar yürürlükteydi. Bu Yönerge'nin "Amaç" başlıklı 1'nci maddesinde; "Bu yönergenin amacı, Belediye bütçesinde yer alan temsil ağırlama ve tören giderlerinin sarf esas ve usullerini düzenlemektir." "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; "Bu yönerge, belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan Belediye Başkanının bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil-ağırlama ve tören giderleri konusunda uyacağı kuralları kapsar." "Genel Kural" başlıklı 3'ncü maddesinde; "Temsil-ağırlama ve tören giderlerinin konu,

kapsam ve miktarının tayini Belediye Başkanının takdirine tabidir.” “Temsil Giderleri” başlıklı 4’ncü maddesinde; “Temsil giderleri görevle ilgili olmak şartıyla: a) Belde'de başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlenmek, b) Kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunmak, c) Gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek, çiçek göndermek, d) Belde'de göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlenmek ve hediye vermek, için yapılır. “Ağırlama Giderleri” başlıklı 5’nci maddesinde; “Ağırlama, Beldenin misafiri durumunda olan: a) Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyeleri, b) Hükümet Merkezi veya diğer illerin protokole dahil kişiler, c) Yabancı Ülke Temsilcileri veya konuklar, d) Sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişiler, e) Basın mensupları, f) Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar, ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için, geleneklere ve davetin şümülüne göre, ağırlama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşiş ve taşıma giderleri şeklinde yapılır.” “Diğer Tören Giderleri” başlıklı 10’ncü maddesinde; “Yukarıdaki maddelerde belirtilen giderler dışında kalan ve yapılması Belde için gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için de gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabilir.” denilmektedir. Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesinin Genel Kural Başlıklı 3. maddesinde, temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininin belediye başkanının takdirine tabi olduğu belirtildiğinden, belediye bütçesinden alımı yapılan çay, kahve, su, soda, şeker vb. giderler temsil ağırlama kapsamında değerlendirilmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında, Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesinin “Genel Kural” başlıklı 3’üncü maddesinde, temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininin belediye başkanının takdirine tabi olduğu belirtildiğinden dolayı Belediye bütçesinden alımı yapılan çay, kahve, su, soda, şeker vb. giderlerin temsil ağırlama kapsamında değerlendirildiği belirtilmiştir.

Belediye çalışanlarının çay, kahve, su, soda, şeker vb. özel tüketim giderlerinin ilgili personel tarafından mı veya Belediye bütçesinden mi karşılanması gerektiğinin açıklığa kavuşturulması gerekir.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi 5393 sayılı Kanun’dan önce 1580 sayılı Kanun zamanında var olan yönergedir. 5393 sayılı

Kanun'da temsil ve ağırlamanın nasıl olacağına yönerge ile belirleneceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla Kanuni dayanağı olmayan bir düzenlemedir. Bu nedenle belirtilen yönerge yürürlükte olmayan bir mevzuattır. Bir harcamanın temsil ve ağırlama kapsamında olup olmadığı harcamanın içeriğine göre değerlendirilmelidir.

Temsil ve ağırlama belediyeye gelen ziyaretçilere veya dışarıdan beldeye gelen kişilerin yemek ve konaklama ile ikram giderlerini kapsar.

Belediye çalışanlarının çay, kahve, su, soda, şeker vb. özel tüketim giderlerinin Belediye tarafından karşılanması Kanuni dayanağı olmadığı halde çalışanlara menfaat temin edilmesidir. Yapılan uygulama 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna da aykırıdır.

Belediye hizmet binalarında bulunan çay ocaklarında tüketilen çay, kahve, su, soda, şeker vb. toplu olarak belediye bütçesinden alındığından dolayı bütün giderler belediye bütçesinden karşılanmış olmaktadır. Belediye başkanının misafirlerine ikram ettiklerinin temsil ve ağırlama kapsamında olması nedeniyle bütçeden karşılanması mümkün iken, personelin özel harcama niteliğindeki giderleri belediye bütçesinden karşılanmamalıdır. Personelin özel harcamaları bütçe ile ilişkilendirilmemelidir. Özel harcama niteliğindeki bu giderleri hizmetten yararlananların karşılanması gerekir.

Belediye çalışanlarının çay, kahve, su, soda, şeker vb. özel tüketim giderlerinin Belediye tarafından karşılanması temsil ve ağırlama olarak değerlendirilemez.

BULGU 2: Belediye Tarafından Satın Alınan Bazı Taşınırların İlk Madde ve Malzemeler Hesabına Kaydedilmeden Malzemelerin Giderler Hesabı Kullanılarak Giderleştirilmesi

Belediyenin muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde, belediye tarafından satın alınan bazı taşınırların 150 ilk madde ve malzemeler hesabına kaydedilmeden malzemelerin 630 giderler hesabı kullanılarak kayıtlardan çıkartıldığı tespit edilmiştir.

27.05.2016 gün ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150 ilk madde ve malzeme hesabının kullanımına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 115'inci maddesinde, "*Bu hesap, kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk*

madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılır.” ifadesi yer almaktadır.

31.03.2017 tarih ve 2594 sayılı yevmiye numarası ile 53.100TL’lik 9 adet akülü tekerlekli sandalye alınmıştır. 29.09.2017 tarih ve 8047 sayılı yevmiye numarası ile de 51.000TL’lik 30 adet manuel tekerlekli sandalye alınmıştır. Ancak bu alınan taşınırlar ihtiyaç sahibi olan kişilere verilmek amacıyla alınmakla birlikte ilk önce 150.99.07 sosyal yardım amaçlı taşınırlar hesabına kaydedilerek verildiğinde de 630 giderler hesabına kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekirken, ilgili taşınırlar 150 ilk madde ve malzemeler hesabına kaydedilmeden direkt olarak 630 giderler hesabına kaydedilerek giderleştirilmiştir. Bu durumda ilgili taşınırların kayda alınmayarak direkt giderleştirilmesi mali tablolarda hataya sebep olmaktadır.

İdare tarafından satın alınarak depoya gelen sonrasında da ihtiyaç sahibi olan kişilere dağıtımı yapılan taşınırların, satın alınarak depoya getirildiklerinde 150 ilk madde ve malzemeler hesabına kaydedilmesi, kişilerin kullanımına verildiğinde de 630 giderler hesabı kullanarak giderleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonra konu ile ilgili gereken hassasiyet gösterilerek Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150 İlk madde ve malzeme hesabı ile ilgili hükümlerine göre muhasebe kayıtları yapılacaktır. 30/04/2018 tarihli ve 3641 numaralı yevmiye ile 67.200,00 TL tutarındaki 16 adet akülü tekerlekli sandalye için taşınır işlem fişi kesilmiş ve 150 İlk madde ve malzemeler hesabına kaydedilmiştir. Örnek taşınır işlem fişi ve yevmiye muhasebe fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye tarafından satın alınarak depoya gelen taşınırların depoya getirildiklerinde 150 ilk madde ve malzemeler hesabına kaydedilmesi ve kişilerin kullanımına verildiğinde de 630 giderler hesabı kullanılarak giderleştirilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 3: Belediyeye Ait Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına değer tespit sonucundaki tutarlar baz alınarak kaydedilmediği görülmüştür.

02.10.2006 gün ve 26307 sayı ile yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde, *“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü yer almakta ve maddenin devamında da hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Madde de tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı yönetmeliğin “mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler” başlıklı geçici 1’inci maddesinde;

“(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanır.” denilmiştir.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan 814 adet taşınmaza ilişkin değer tespitleri Yönetmeliğe uygun olarak yapılmayarak emlak vergisi değeri üzerinden kayıtlara alınmış ve ilgili muhasebe hesaplarına da taşınmazların değerleri emlak vergisi değerleriyle kayıt edilmiştir. İlgili yönetmeliğin geçici 1'inci maddesine göre idare 31.12.2017 tarihine kadar aynı yönetmeliğin 5'inci maddesinde yer alan yöntemlerle taşınmazların değerlerini belirleyerek ilgili muhasebe hesaplarına kaydetmelidir.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değer tespitleri yapılmadan emlak vergisi değerleriyle muhasebeleştirilen 814 adet taşınmazın yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenerek Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu Maddesi 5' de yer alan Belediyeye ait tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına değer tespit sonucundaki tutarlar baz alınarak kaydedilmediği görülmüştür iddiası ile ilgili olarak; 02/10/2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında Belediyemize ait taşınmazların muhasebe kayıtları, cins tashihleri tamamlanmadığı için yönetmelik kapsamında emlak vergisi hesaplanmasına vergi değeri üzerinden muhasebeleştirilmiştir. Adı geçen yönetmelik hükümlerine uygun olarak cins tashihlerinin tamamlanmasına müteakiben değer tespit komisyonu kurularak belediyemize ait taşınmazların piyasa değerleri üzerinden muhasebeleştirilmesi sağlanacaktır.

2018 yılı itibarı ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu haricinde diğer mevzuat gereğince yapılacak olan piyasa araştırmalarından Emlak Müşavirleri Odası ve Çorlu Ticaret Odası almış oldukları kararlar neticesinde parsel başına Belediyemizden 25,00₺ bedel talep etmişlerdir. Buna istinaden yapmış olduğumuz itirazlara rağmen Çorlu Ticaret Odası ve Çorlu Emlak Müşavirleri Odası bu taleplerine devam etmişlerdir. Söz konusu bedelin kurumumuz yasal mevzuatı gereğince ödenip ödenemeyeceği hususunda İçişleri Bakanlığına görüş sorulmuş ancak henüz cevap alınamamıştır. Bahse konu ödemeler yapılmadığı için Çorlu Ticaret Odası ve Çorlu Emlak Müşavirleri Odasından piyasa araştırma yazılarımıza cevap verilmediğinden bu durum fiyat tespitlerini etkilemekte ve hatta değer tespit komisyonunun karar vermesini zaman zaman sekteye uğratmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değer tespitleri yapılmadan emlak vergisi değerleriyle muhasebeleştirilen 814 adet taşınmazın yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenerek Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarında gösterilmesi için gerekli işlemler ivedilikle yapılmalıdır.

BULGU 4: Binalara Asılan İlanlarla İlgili İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuku Yapılmaması

Belediye sınırları içinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlarla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde ilan ve reklam vergisinin mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, gerçek veya tüzel kişilerce Belediye sınırları içinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlar ilan ve reklam vergisine tabi olmaktadır. Binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlarla ilgili her hangi bir işlem yapılmamaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak ilan ve reklam vergisi alınması ile ilgili gerekli işlemin yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Zabıta Müdürlüğümüz, Belediyemiz yetki alanı içerisinde bulunan işyerlerinin kendi cephesine asmış olduğu bez afişlerden ekte sunduğumuz örnek beyannameler ile ilan ve reklam vergi tahakkuku yapmaktadır. İşyerleri dışında binaların cephe ve yanlarına asılan veya asılacak olan geçici mahiyetteki ilan ve reklamlardan, İlan ve Reklam Vergisi tahakkuku yapılması hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Konu ile ilgili 4 adet beyanname örneği ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereği göre binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve

reklamların metrekaresinden haftalık olarak ilan ve reklam vergisi alınması ile ilgili gerekli işlemin sürekli şekilde yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 5: Doğrudan Temin Suretiyle Yapılan Alımlarda Damga Vergisinin Hatalı Uygulanması

Belediyenin doğrudan temin suretiyle yaptığı alımlarda ihale karar damga vergisi tahsil edildiği görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların Damga vergisine tabi olduğu, 3'üncü maddesinde Damga Vergisinin mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu ve resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların Damga Vergisini kişilerin ödeyeceği, 8'inci maddesinde bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, yine aynı Kanun'a ekli (I) sayılı tablonun II. Kararlar ve mazbatalar kısmının ikinci fıkrasında İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarından Binde 5,69 oranında damga vergisi alınması gerektiği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun "Uygulanacak ihale usulleri" başlıklı 18'inci maddesinde Açık ihale, Belli istekliler arasında ihale ve Pazarlık ihale usulü olarak sayılmıştır. Doğrudan temin ihale usulü olarak Kanunda yer aldığı halde 30.07.2003 gün ve 4964 sayılı Kanun'un 12'inci maddesiyle ihale usulü olmaktan çıkarılmıştır. 4734 sayılı Kanun'un 22'inci maddesinde belirtilen hallerde ihtiyaçların Kanununun 18'inci maddesinde sayılan ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanununun 10'uncu maddesinde sayılan yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması idarelerin takdirindedir. Buna karşılık, 22'nci maddenin (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda ise madde metninde belirtildiği üzere sözleşme yapılması zorunludur. 22'nci maddeye göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile

birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur.

Görüleceği üzere doğrudan temin usulüyle alımda piyasa araştırması yapılarak ihale kararı olmaksızın alım yapılmaktadır. İhale kararı olmadığına göre ihale karar damga vergisi alınmamalıdır. Diğer taraftan sözleşme imzalanması halinde sözleşme damga vergisi alınması gerekmektedir birlikte, sözleşme olmadığı durumda sözleşme damga vergisinin de alınmayacağı açıktır. Uygulamada ihale karar damga vergisi alınmaktadır.

Doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ihale komisyon kararı olmadığı için ihale karar damga vergisi alınmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ihale komisyonu kararı olmadığından bundan sonra Bulgunuzda belirtilen hususa riayet edilecek ve doğrudan temin suretiyle yapılan alımlarda ihale karar damga vergisi alınmayacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İhale komisyon kararının olmadığı doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ihale karar damga vergisi alınmaması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 6: Doğrudan Teminle Su Alımında Piyasa Araştırmasının Yapılmaması

Çorlu Belediyesince doğrudan temin suretiyle alınan su alımında gerekli piyasa araştırmasının yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'inci maddesinde, "*Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:*

...

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir." denilmiştir ve Kamu İhale Genel Tebliğinde de,

"...Yukarıda belirtilen hükümler uyarınca 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde belirtilen hallerde ihtiyaçların; Kanununun 18 inci maddesinde sayılan ihale usulleri için tespit

edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanununun 10 uncu maddesinde sayılan yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi mümkün bulunmaktadır.”

düzenlemesi yer almıştır.

Gerek Kamu İhale Kanunu gerekse Kamu İhale Genel Tebliğinde belirtildiği üzere doğrudan temin suretiyle alım şekli ihale olmamakla birlikte piyasa araştırması yapılarak ihtiyaçlar en uygun fiyatla temin edilmelidir. Piyasa araştırması da yazılı teklif alınarak yapılır. Teklif hazırlanırken tereddüt olmayacak şekilde ifade edilmeli ve böylece teklif veren neye teklif verdiğini bilmelidir. Bunu sağlamanın yolu da doğrudan temin suretiyle alınan tekliflere esas olmak üzere alınacak mal/hizmetin tanımı açık ve anlaşılabilir olması, gerekirse teknik şartname düzenlenmesidir.

Çorlu Belediyesince sosyal etkinliklerde dağıtımı yapılmak üzere 0,33lt suyun kolisi (12 adet) 7,02TL (KDV Dâhil) alınmıştır. Bir adedi 0,58KRŞ'ye alınmıştır. Piyasa araştırması yapılması halinde yani Çorluda faaliyette bulunan marketler zincirlerinde 0,50lt suyun satış fiyatının 0,35TL (KDV dâhil) olduğu görülecektir. Miktar olarak 0,33lt olan şişe su 0,50lt olan şişe sudan pahalı alınmıştır. Alım yapılan miktarların büyüklüğüne bakıldığında piyasa araştırmasının çok daha özenle yapılması gerektiği halde yapılmadığı görülmüştür.

İhtiyaçlar için alınacak su için piyasa araştırmasının en uygun fiyatla alımı sağlayacak şekilde yapılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan su alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci Maddesine uygun olarak fiyat araştırması yapılmak üzere fiyat teklifleri talep edilirken bardak su ve 0,33 lt pet su kolilerinin standart olduğu düşünülerek özellik olarak belirtilmemiştir. Piyasa fiyat araştırması komisyonu üyelerimiz, zincir market yetkililerinden proforma fatura talebinde bulunmuş fakat şirket politikaları gereği teklif vermekten kaçınmışlardır. Bu sebeple piyasa araştırması verileri toptan satış ve dağıtım yapan firmalardan edinilmiştir. Bundan sonra bu konu ile ilgili işlemlerimizde bulgunuzda belirtilen hususlara dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin ihtiyacını en uygun şartlarla temin etmesi asıldır. Bunun için

alımı yapılacak malveya hizmetle ilgili gerekli araştırmanın yapılması gerekir. Bulguda belirtildiği üzere su alımında bu araştırmanın yapılmadığı görülmüştür.

İhtiyaçların karşılanmasında en uygun fiyatla alımı sağlayacak piyasa araştırmasının yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 7: Hazinece Karşılanan Asgari Ücret Destek Tutarlarının Bazı Hakedişlerde Dikkate Alınmaması

İhale edilen hizmet işlerinde, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'nci maddesine istinaden Hazine tarafından yükleniciye ödenen asgari ücret destek tutarının bazı hakedişlerden mahsup edilmediği ve bu durumda yükleniciye haksız kazanç sağlandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesi ile işverenlere, çalışanların prim gün sayıları baz alınarak 2017 Ocak-Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar Hazine desteğinden yararlanma imkanı getirilmiştir. Aynı madde ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için Hazine tarafından karşılanacak olan destek tutarlarının, bu idarelerce işverenlerin hak edişlerinden kesileceği hüküm altına alınmıştır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın "İşçilik maliyetlerindeki değişiklik" başlıklı 6'ncı maddesinde, "(1) İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre ihale tarihi itibarıyla hesaplanan brüt maliyeti ile uygulama ayındaki brüt maliyeti arasındaki fark, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir." hükmü yer almaktadır.

Hazine tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarına ilişkin kesintilerin hakedişin kesinti ve mahsuplar bölümünde dikkate alınmadığı tespit edilmiştir. Bu durum yüklenici açısından haksız bir kazançta yol açmaktadır. Zamanında yapılmayan veya eksik yapılan

asgari ücret destek tutarlarına ilişkin kesintiler idarenin kullanım hakkından mahrum kalmasına yol açtığından dolayı, mahrum kalınan süreye ilişkin kanuni faiz alınmalıdır.

İdare tarafından asgari ücret destek tutarlarına ilişkin tutarların zamanında ve tam olarak ilgili hakedişlerden kesilerek geriye kalan tutar üzerinden yükleniciye ödeme yapılması ile süresinde yapılmayan kesintilere ilişkin kanuni faiz alınması gerekir.

Tablo 3: Çorlu Belediyesi Park Ve Bahçeler Müdürlüğü 201600087 Doğrudan Temin Hizmet Alımı Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	1	1.888,11	31/03/2016	22/12/2017	20 AY 20 GÜN
	TOPLAM	1.888,11			

Tablo 4: Çorlu Belediyesi Park Ve Bahçeler Müdürlüğü 201600305 Doğrudan Temin Hizmet Alımı Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	2	852,48	30/04/2016	22/12/2017	19 AY 20 GÜN
	TOPLAM	852,48			

Tablo 5: Çorlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü 2014/56906 İKN Kent Temizliği Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	1	18.521,46	31/03/2016	31/10/2017	19 AY
2016	2	18.484,83	30/04/2016	31/10/2017	18 AY
2016	3	18.488,16	31/05/2016	31/10/2017	17 AY
2016	4	18.737,91	30/06/2016	31/10/2017	16 AY
2016	5	18.391,59	31/07/2016	31/10/2017	15 AY
2016	6	18.824,49	31/08/2016	31/10/2017	14 AY
2016	7	16.796,52	30/09/2016	31/10/2017	13 AY
2016	8	18.797,85	31/10/2016	31/10/2017	12 AY
2016	9	15.038,28	30/11/2016	31/10/2017	11 AY
2016	10	18.285,03	31/12/2016	31/10/2017	10 AY
2016	11	18.554,76	31/01/2017	31/10/2017	9 AY
2016	12	18.644,67	28/02/2017	31/10/2017	8 AY
2017	1	18.761,22	31/03/2017	31/10/2017	7 AY
2017	2	18.491,49	30/04/2017	31/10/2017	6 AY
2017	3	18.508,14	31/05/2017	31/10/2017	5 AY
2017	4	18.488,16	30/06/2017	31/10/2017	4 AY
2017	5	18.581,40	31/07/2017	31/10/2017	3 AY
2017	6	18.451,53	31/08/2017	31/10/2017	2 AY
2017	7	16.287,03	30/09/2017	31/10/2017	1 AY
2017	8	18.151,83	31/10/2017	31/10/2017	-
	TOPLAM	363.286,35			

Tablo 6: Çorlu Belediyesi Bilgi İşlem Müdürlüğü 2014/137779 İKN Akıllı Kent Otomasyon Sistemi Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	1	1.898,10	31/03/2016	07/11/2017	19 AY 7 GÜN
2016	2	2.091,24	30/04/2016	07/11/2017	18 AY 7GÜN
2016	3	2.167,83	31/05/2016	07/11/2017	17 AY 7 GÜN
2016	4	2.194,47	30/06/2016	07/11/2017	16 AY 7 GÜN
2016	5	2.181,15	31/07/2016	07/11/2017	15 AY 7 GÜN
2016	6	2.131,20	31/08/2016	07/11/2017	14 AY 7 GÜN
2016	7	2.074,59	30/09/2016	07/11/2017	13 AY 7 GÜN
2016	8	2.091,24	31/10/2016	07/11/2017	12 AY 7 GÜN
2016	9	2.111,22	30/11/2016	07/11/2017	11 AY 7 GÜN
2016	10	2.141,19	31/12/2016	07/11/2017	10 AY 7 GÜN
2016	11	2.091,24	31/01/2017	07/11/2017	9 AY 7 GÜN
2016	12	2.097,90	28/02/2017	07/11/2017	8 AY 7 GÜN
2017	1	2.091,24	31/03/2017	07/11/2017	7 AY 7 GÜN
2017	2	2.141,19	30/04/2017	07/11/2017	6 AY 7 GÜN
2017	3	2.194,47	31/05/2017	07/11/2017	5 AY 7 GÜN
2017	4	2.094,57	30/06/2017	07/11/2017	4 AY 7 GÜN
2017	5	2.127,87	31/07/2017	07/11/2017	3 AY 7 GÜN
2017	6	2.131,20	31/08/2017	07/11/2017	2 AY 7 GÜN
2017	7	2.074,59	30/09/2017	07/11/2017	1 AY 7 GÜN
2017	8	2.091,24	31/10/2017	07/11/2017	-
	TOPLAM	42.217,74			

Tablo 7: Çorlu Belediyesi Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2015/14752 İKN (XXX)Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	1	2.617,38	31/03/2016	30/11/2017	20 AY
2016	2	2.617,38	30/04/2016	30/11/2017	19 AY
2016	3	2.617,38	31/05/2016	30/11/2017	18 AY
2016	4	2.617,38	30/06/2016	30/11/2017	17 AY
2016	5	2.617,38	31/07/2016	30/11/2017	16 AY
2016	6	2.617,38	31/08/2016	30/11/2017	15 AY
2016	7	2.617,38	30/09/2016	30/11/2017	14 AY
2016	8	2.617,38	31/10/2016	30/11/2017	13 AY
2016	9	3.076,92	30/11/2016	30/11/2017	12 AY
2016	10	2.197,80	31/12/2016	30/11/2017	11 AY
2016	11	2.880,45	31/01/2017	30/11/2017	10 AY
2016	12	2.873,79	28/02/2017	30/11/2017	9 AY
2017	1	3.246,75	31/03/2017	30/11/2017	8 AY
2017	2	2.800,53	30/04/2017	30/11/2017	7 AY
2017	3	2.733,93	31/05/2017	30/11/2017	6 AY
2017	4	2.897,10	30/06/2017	30/11/2017	5 AY
2017	5	3.083,58	31/07/2017	30/11/2017	4 AY
2017	6	2.697,30	31/08/2017	30/11/2017	3 AY
2017	7	3.799,53	30/09/2017	30/11/2017	2 AY
2017	8	3.393,27	31/10/2017	30/11/2017	1 AY
2017	9	3.573,09	30/11/2017	30/11/2017	-
2017	10	3.423,24	31/12/2017	29/12/2017	-
	TOPLAM	63.616,32			

Tablo 8: Çorlu Belediyesi Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2016 / 76607 İKN (XXX)Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	7	1.485,18	30/09/2016	30/11/2017	14 AY
2016	8	1.431,90	31/10/2016	30/11/2017	13 AY
2016	9	1.495,17	30/11/2016	30/11/2017	12 AY
2016	10	1.398,60	31/12/2016	30/11/2017	11 AY

2016	11	1.398,60	31/01/2017	30/11/2017	10 AY
2016	12	1.398,60	28/02/2017	30/11/2017	9 AY
2017	1	1.371,96	31/03/2017	30/11/2017	8 AY
2017	2	1.385,28	30/04/2017	30/11/2017	7 AY
2017	3	1.351,98	31/05/2017	30/11/2017	6 AY
2017	4	1.341,99	30/06/2017	30/11/2017	5 AY
2017	5	1.298,70	31/07/2017	30/11/2017	4 AY
2017	6	1.358,64	31/08/2017	30/11/2017	3 AY
2017	7	1.385,28	30/09/2017	30/11/2017	2 AY
2017	8	1.232,10	31/10/2017	30/11/2017	1 AY
2017	9	1.395,27	30/11/2017	30/11/2017	-
2017	10	1.298,70	31/12/2017	29/12/2017	-
	TOPLAM	22.091,31			

Tablo 9: Çorlu Belediyesi Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü 2015 / 20461 İKN (XXX)Personel Hizmet Alımı İhalesi Asgari Ücret Destek Tutarları

YIL	AY	HAK EDİLEN DESTEK TUTARI	TAHSİL EDİLMESİ GEREKEN TARİH	TAHSİL EDİLME TARİHİ	GEÇ TAHSİL EDİLEN SÜRE
2016	1	1.198,80	31/03/2016	03/05/2016	1 AY 3 GÜN
2016	2	1.198,80	30/04/2016	15/12/2017	19 AY 15 GÜN
2016	3	1.198,80	31/05/2016	15/12/2017	18 AY 15 GÜN
2016	4	1.198,80	30/06/2016	15/12/2017	17 AY 15 GÜN
2016	5	1.198,80	31/07/2016	15/12/2017	16 AY 15 GÜN
2016	6	1.198,80	31/08/2016	15/12/2017	15 AY 15 GÜN
2016	7	1.198,80	30/09/2016	15/12/2017	14 AY 15 GÜN
2016	8	1.198,80	31/10/2016	15/12/2017	13 AY 15 GÜN
2016	9	1.198,80	30/11/2016	15/12/2017	12 AY 15 GÜN
2016	10	999,00	31/12/2016	15/12/2017	11 AY 15 GÜN
2016	11	1.098,80	31/01/2017	15/12/2017	10 AY 15 GÜN
2016	12	1.098,80	28/02/2017	15/12/2017	9 AY 15 GÜN
2017	1	1.198,80	31/03/2017	15/12/2017	8 AY 15 GÜN
2017	2	1.198,80	30/04/2017	15/12/2017	7 AY 15 GÜN
2017	3	1.198,80	31/05/2017	15/12/2017	6 AY 15 GÜN
2017	4	999,90	30/06/2017	15/12/2017	5 AY 15 GÜN
2017	5	1.098,90	31/07/2017	15/12/2017	4 AY 15 GÜN
2017	6	46,62	31/08/2017	15/12/2017	3 AY 15 GÜN
2017	7	699,30	30/09/2017	15/12/2017	2 AY 15 GÜN
2017	8	699,30	31/10/2017	15/12/2017	1 AY 15 GÜN
2017	9	649,35	30/11/2017	15/12/2017	15 GÜN
2017	10	1.198,80	31/12/2017	29/12/2017	-
	TOPLAM	22.974,37			

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuza istinaden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesi hükümleri gereği Hazine tarafından yükleniciye ödenen asgari ücret destek tutarlarının Belediyemiz tarafından zamanında ve tam olarak ilgili hak edişlerden kesilmesi hususuna dikkat edilecektir.

5510 sayılı Kanun'un Geçici 68'inci maddesinin 8. Bendinde "4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir." Denilmektedir. Aynı maddenin 10. Bendinde ise "Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul

ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.” Hükmü bulunmaktadır. Asgari ücret desteği uygulaması ile ilgili hususlar 10/02/2016 tarihli 2016-4 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Genelgesi ile belirlenmiştir. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 20/04/2016 tarih ve 90192509-210.11.03-7082 sayılı yazısı ile söz konusu asgari ücret desteğinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili dikkat edilecek hususlar açıklanmıştır. Konu ile ilgili mevzuatın incelenmesinde söz konusu asgari ücret desteği tutarlarının zamanında kesilmemesi durumunda kanuni faiz uygulanacağı ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Kaldı ki 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri ile 02/04/2018 tarihi itibarı ile personel hizmet alımları sona erdiğinden bundan sonra hak edişlerden asgari ücret destek tutarı kesilmesi söz konusu olmayacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında konu ile ilgili mevzuat araştırması yaptıklarını ve bu araştırma sonucunda asgari ücret desteği tutarlarının zamanında kesilmemesi durumunda kanuni faiz uygulanacağına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığı ifade edilmiştir.

Zamanında tahsil edilmeyen veya yersiz yere yapılan kamu harcaması sonucunda kamu kaynağından mahrum kalan idarenin faiz talep etmesi hayatın olağan akışı gereğidir.

İdare tarafından asgari ücret destek tutarlarına ilişkin tutarların zamanında ve tam olarak ilgili hakedişlerden kesilerek geriye kalan tutar üzerinden yükleniciye ödeme yapılması ile süresinde yapılmayan kesintilere ilişkin kanuni faiz alınması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 8: İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanma Şartlarını Taşımayan Kişilerin Muafiyet İşlemi İptal Edilmesine Karşın Tahakkukun Eksik Yapılması ile İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanan Kişilerle İlgili Gerekli İncelemenin Yapılmaması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanun'una göre indirimli emlak vergisinden yararlanma şartlarını taşımayan kişilerin indirimli emlak vergisinden yararlandırılma işlemine 2016 yılında son verilmesine karşın emlak vergisi tahakkukunun eksik yapıldığı ve diğer yararlananlarla ilgili gerekli incelemenin yapılmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Kanun'un “Nispet” başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında “*Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan*

sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir” hükmü yer almaktadır. Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çeşitli tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 2007 ve müteakip yıllar için gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (2004 yılından itibaren intifa hakkına sahip olunması hali dâhil), bu meskene ait bina vergisi oranı sıfır olarak belirlenmiştir.

Kanun ve adı geçen Bakanlar Kurulu Kararları birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200m²'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde Kanun'un Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden bu meskenlere ait vergi oranları 1999 yılından itibaren sıfır olarak uygulanmaktadır.

12.05.2005 gün ve 25813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin “II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler” başlıklı kısmında, “*Hiçbir geliri olmadığını taahhüt eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen ücret, ticari, sınai, mesleki ve zirai faaliyet geliri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, faiz ve temettü veya benzeri bir gelirin olmaması gerekmektedir.*

Mükelleflerin, yukarıda belirtilen türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde, bu değişikliği mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmeleri zorunludur.

Öte yandan, indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken vergi, cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacaktır.” açıklaması yapılmıştır.

İndirimli emlak vergisinden yararlanan 37 kişi ile ilgili idare tarafından 2016-2017 yılında çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda şartları taşımayan kişilerin indirimli emlak vergisinden yararlandırılmasına son verilmiştir. Verginin tahakkuku olarak 2015-2017 yıllarında çalışma yapılması dikkate alınarak en son 5 yıl geriye gidilerek emlak vergisi tahakkuku yapılmıştır. 1319 sayılı Kanun'un "Bina ve arazi vergilerinde zamanaşımı süresinin başlangıcı" başlıklı 40'inci maddesinde bildirim dışı kalan binaların vergi ve cezalarında zamanaşımının, bu binaların bildirim dışı bırakıldığı idarece öğrenildiği tarihi takip eden yılın başından itibaren başlayacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla idare, bildirim dışı kalan meskenlerden 2015-2017 yılında haberdar olduğundan zamanaşımı süresinin başlayacağı tarih olarak 2015-2017 yılı göz önünde bulundurulmalıdır. Verginin tahakkuku ise muafiyetin kalktığı yıl olarak dikkate alınmalıdır. Örneğin ikinci taşınmazı veya emekli aylığı dışında gelir elde etmesi veya ticari faaliyeti olan bir kişi bu işlemi 2003 yılında yapmış ve bu durumu Belediyeye bildirmemiş ise vergi 2004 yılından itibaren cezalı olarak tahakkuk ettirilecektir. Emlak vergi muafiyetinden toplam 1.546 kişi yararlanmaktadır. Emlak vergi muafiyetinden yararlanan kişilerden 37 kişi için muafiyetin kalktığı yıl yerine 5 yıl geriye gidilmiş, 113 kişinin ikinci taşınmazı veya ticari faaliyeti veya emekli aylığı dışında geliri olduğu için emlak vergi tahakkuku yapılmış, 180 kişinin muafiyet şartlarını taşımadığı ancak henüz incelemenin tamamlanmaması nedeniyle tahakkukun yapılmadığı görülmüştür. Ayrıca çiftçi kayıt sisteminde kayıtlı olup gelir elde eden 18 kişi de muafiyet şartlarını taşımadığından dolayı gerekli işlemin yapılması gerekir.

İndirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren olması ve zamanaşımı süresinin de tespitin yapıldığı yıldan başlatılması ile muafiyetten yararlanan kişilerle ilgili gerekli incelemenin yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "İndirimli Emlak Vergisinden faydalanma şartlarını taşımadığı tespit edilen kişiler için bundan sonra 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesine göre işlem yapılarak muafiyetin kalkmasına neden olan olayın vuku bulunduğu yılı takip eden yıldan itibaren cezalı emlak vergisi tahakkuku yapılacaktır. 2016-2017 yıllarında yapılan çalışmada hakkında işlem yapılan 37 kişi ile ilgili düzeltme işlemi yapılacaktır. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü TAKBİS Sistemi, Sosyal Güvenlik Kurumu ve İlçe Tarım Müdürlüğü kayıtlarına göre ikinci bir meskeni bulunan veya gelir getirici faaliyette bulunduğu tespit edilen 201 kişiye yaklaşık olarak 300.000,00 TL tutarında cezalı emlak vergisi tahakkuku yapılmış olup gerekli incelemeler devam etmektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak İndirimli emlak vergisinden yararlanan kişilerle ilgili olarak belli aralıklarla gerekli sorgulamaların yapılması gerekir. Bu sorgulamaların sonucunda indirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren yapılması ve zamanaşımı süresinin de tespitin yapıldığı yıldan başlatılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 9: İş Artışlarından İhale Karar Damga Vergisi Alınması

İş artışı yapılan tutar üzerinden sözleşme damga vergisinin yanı sıra ihale karar damga vergisi de alındığı görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun "Nispet" başlıklı 14'üncü maddesinin ikinci paragrafında, "*Belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nispette vergiye tabidir.*" denilmektedir. İş artışı sözleşme miktarındaki artış olup artan tutar üzerinden Binde 9,48 oranında damga vergisi alınacaktır. Ancak iş artışı nedeniyle alınan bir ihale kararı bulunmamaktadır. İhale kararı için ilk verilme aşamasında alınmakta olup, iş artışında ihale kararı olmadığından dolayı ihale karar damga vergisi alınmamalıdır.

İş artışı olan işlerde ihale karar damga vergisi alınmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İş artışlarında ihale kararı olmaması nedeniyle Bulgunuzdaki hususa riayet edilecek ve bundan sonra iş artışlarından ihale karar damga vergisi alınmayacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İş artışı yapılan işlerde ihale karar damga vergisi alınmaması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 10: İşçilere Bir Yılda 270 Saatten Fazla Çalışma Yaptırılması

İşçilere bir yılda 270 saatten fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinin fıkrasında, "*Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini*

aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir.”, üçüncü fıkrasında, “*Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.*”, aynı Kanunun “Fazla çalışma ücreti” başlıklı maddesinin 41’inci maddesinin sekizinci fıkrasında, “*Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz.*”, onbirinci fıkrasında, “*Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaların ne şekilde uygulanacağı çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.*”, düzenlemeleri yapılmış ve “İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık” başlıklı 104’üncü maddesinde de, Kanunun 63’üncü maddesinde ve yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran işveren veya işveren vekiline 1.619TL idari para cezası verileceği belirtilmiştir. 06.04.2004 gün ve 25425 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliğinin “Fazla Çalışmada Sınır” başlıklı 5’inci maddesinde, “*Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz. Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir.*

Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sürelerinin hesabında yarım saatten az olan süreler yarım saat, yarım saati aşan süreler ise bir saat sayılır.” denilmiştir.

Bu düzenlemelere göre fazla çalışma süresinin bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olmaması gerekir. İdare bu saatin aşılması ve idari para cezasına muhatap olmaması için gerekli tedbirleri almalıdır. Yapılan incelemede ikiyüzyetmiş saatin aşıldığı görülmüştür.

İdari para cezasına muhatap olmamak ve Kanuna aykırı hareket etmemek amacıyla söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla çalışma yaptırılmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “İşçilere 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri gereği bir yılda iki yüz yetmiş saatten fazla çalışma yaptırılmayacaktır. Bu konuda belediyemiz birimlerine 15/09/2017 tarih ve 951 sayılı yazı ile gereken uyarı yapılmıştır. Bulguda konu olan hususlara kesinlikle riayet edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Fazla çalışma süresinin bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olmaması için gerekli tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

BULGU 11: Kurum Lehine Hükmedilen Vekâlet Ücretlerinin Tahsilinin Kayıt ve Dağıtımında Mevzuata Uyulmaması

Belediyenin kazandığı vekâlet ücretinin dağıtımının 659 sayılı Kararnameye uygun yapılmadığı görülmüştür.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Davalardaki temsilin niteliği ve vekâlet ücretine hükmedilmesi ve dağıtımı" başlıklı 14'üncü maddesinde,

"(1) Tahkim usulüne tabi olanlar dâhil adli ve idari davalar ile icra dairelerinde idarelerin vekili sıfatıyla hukuk birimi amirleri, muhakemat müdürleri, hukuk müşavirleri ve avukatlar tarafından yapılan takip ve duruşmalar için, bu davaların idareler lehine neticelenmesi halinde, bunlar tarafından temsil ve takip edilen dava ve işlerde ilgili mevzuata göre hükmedilmesi gereken tutar üzerinden idareler lehine vekalet ücreti takdir edilir.

(2) İdareler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretleri, hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez teşkilatında bir emanet hesabında toplanarak idare hukuk biriminde fiilen görev yapan personele aşağıdaki usul ve sınırlar dâhilinde ödenir.

a) Vekâlet ücretinin; dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55'i, dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara %40'ı (...) (1) eşit olarak ödenir.

b) Ödenecek vekâlet ücretinin yıllık tutarı; hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü, avukatlar için (10.000) gösterge (...) (1) rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarının oniki katını geçemez.

c) Yapılacak dağıtım sonunda arta kalan tutar, hukuk biriminde görev yapan ve (b) bendindeki tutarları dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenir. Bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir.

(3) Hizmet satın alınan avukatlara yapılacak ödemeler bu madde kapsamı dışındadır."

düzenlemesi yapılmıştır. 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18'inci maddesi gereği belediyelerde vekâlet ücretlerinin tahsili ve dağıtımında bu Kanun Hükmünde

Kararname hükümleri uygulanacaktır. 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan 10.000 gösterge rakamı Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin gerek 2014 ve 2015 ile gerekse 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan Toplu Sözleşmeler ile 13.000 ve 15.000 gösterge rakamı olarak uygulanmıştır.

Belediyenin taraf olduğu davalar sonucu lehine hükmedilen vekâlet ücretleri emanet hesabına alacak kaydedilecek, kaydedilen tutarlar yukarıda belirtilen madde çerçevesinde dağıtılacak, artan tutarlar ise 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin ikinci cümlesinde yer alan, *"Bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir."* hükmüne göre gelir kaydedilecektir. 659 sayılı KHK'nin 14'üncü maddesine göre temsil ve takip edilen dava ve işlerde görevli olan yani dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55'i, dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara %40'ı eşit olarak ödenir ile (b) bendinde, *"... gösterge rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarının oniki katını geçemez"* denilmek suretiyle iki ölçüt getirilmiştir. Ödeme yapılırken 659 sayılı KHK'nin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sınıra uyulmasına karşın (a) bendinden belirtilen ölçüt hiç dikkate alınmamaktadır.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendine göre ilgili yıl tahsil edilen vekâlet ücretinin dağıtımını yapıldıktan sonra arta kalan tutar üçüncü yıl bütçe sonunda bütçeye gelir kaydedilecektir. Bu hükme göre 2014 yılı sonu itibariyle emanet hesabında bulunan 9.804,05TL'nin 2017 yılı sonunda gelir kaydedilmesi gerekir.

Emanette bulunan 9.804,05TL vekâlet tutarının 31.12.2017 tarihi itibariyle bütçeye gelir kaydedilmesi ile tahsil edilen vekâlet ücretlerinin emanet hesabına kaydı yapılarak 659 sayılı Kararnamenin 14'üncü maddesindeki ölçütlere göre dağıtımını yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyenin taraf olduğu davalar sonucu kurum lehine hükmedilen vekâlet ücretleri emanet hesabına alacak kaydedilecek; tahsil edilenlerin dağıtımının 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bendinde belirtilen ölçütlere göre yapılması ile artan tutarların da yine aynı fıkranın (c) bendine göre üçüncü bütçe yılı sonunda gelir kaydedilmesi sağlanacaktır. Bulguda

belirtilen 2014 yılı sonu itibarı ile emanet hesabının bulunan 9.804,05 TL 2015 yılı içerisinde dağıtıldığından 2017 yıl sonu itibarı ile gelir kaydedilmesi imkânı bulunmamaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin kayıtları Bulguda belirtildiği şekilde yapmaması sonucu devreden emanetteki paranın miktarı konusunda tereddüt oluşmuş ve yapılan incelemede emanette bulunupta gelir kaydedilecek tutarın olmadığı sonucuna varılmıştır.

Tahsil edilen vekâlet ücretlerinin emanet hesabına kaydı yapılarak 659 sayılı Kararnamenin 14'üncü maddesinde belirtilen ölçütlere göre dağıtım ve işlemin yapılması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 12: Satın Alınan İlk Madde ve Malzemelerin Kullanılarak Üretilen Demirbaşlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından satın alınan ilk madde ve malzemeler kullanılarak üretilen demirbaşlara ilişkin herhangi bir muhasebe kaydı yapılmamaktadır.

27.05.2016 gün ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150 ilk madde ve malzeme hesabının kullanımına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 115'inci maddesinde, "*Bu hesap, kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılır.*", 255 Demirbaşlar hesabına ilişkin "hesabın niteliği" başlıklı 198'inci maddesinde, "*Bu hesap, kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılır.*" düzenlemesi yapılmıştır.

2017 yılı içinde Park ve Bahçeler Müdürlüğünün satın alarak 150 ilk madde ve malzemeler hesabına kaydettiği 247.402,05TL taşınırları kullanarak 12 adet ahşap saksı, 9 adet banko, 149 adet dolap, 321 adet bank,15 adet gölgelikli piknik masası, 44 adet keson, 12 adet kulübe, 18 adet kürsü, 58 adet masa, 52 adet piknik masası, 14 adet sehpa ve 177,9m2 gazebo olmak üzere toplam 704 adet taşınır üretilmiştir. Ancak idare üretmiş olduğu bu taşınırlara ilişkin herhangi bir muhasebe kaydı yapmamıştır.

İdare tarafından satın alınan ilk madde ve malzemelerin kullanılması sonucu üretilen taşınırların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonra Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak, satın alınan ilk madde ve malzemeler kullanılarak üretilen demirbaşların taşınır ve muhasebe kayıtlarının yapılması sağlanacaktır. Bu kayıtların takibinin sağlıklı yapılabilmesi için bilgisayar yazılımı temin edilmiştir. Konu ile ilgili 30/03/2018 tarihli 2813 ve 2815 numaralı muhasebe yevmiye işlem fişleri ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Satın alınan ilk madde ve malzemelerin kullanılması sonucu üretilen taşınırların ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi için gerekli işlemlerin takibi yapılmalıdır.

BULGU 13: Serbest Meslek Makbuzu Olmadan Ödenen Vekâlet Ücretlerinden Stopaj Kesintisi ile Ödemeden Damga Vergisi Kesintisi Yapılmaması

Belediyenin taraf olduğu davaların kaybedilmesi sonucu karşı tarafın avukatına vekâlet ücret ödemesinde serbest meslek makbuzu olmadığı, gelir vergisi tevkifatı ile damga vergisi kesintisi yapılmadan ödeme yapıldığı görülmüştür.

15.08.2007 gün ve 26614 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, Faturanın iş, mal veya hizmet alımlarında, işin, malın veya hizmetin özelliğine veya alımın yapıldığı yere göre düzenlenmesi gereken belgelerden; faturayı, fatura yerine geçen belgelerden serbest meslek makbuzunu ifade ettiği belirtilmiş, "Mahkeme harç ve giderleri" başlıklı 24'üncü maddesinin (b) fıkrasının dördüncü bendinde ise, "*Karşı tarafın avukatına yapılacak vekâlet ücreti ödemelerinde fatura (Ödemenin doğrudan icra dairesinin vezne veya banka hesabına yapılması halinde serbest meslek makbuzu aranmaz.)*." denilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Serbest meslek kazancının tanımı" başlıklı 65'inci maddesinde, "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*"

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da, serbest meslek kazancıdır.”, “Serbest meslek erbabı” başlıklı 66’ncı maddesinde, “*Serbest meslek faaliyetini mutat meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.*

Bu maddenin uygulanmasında:

4. Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticarî ve meslekî işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçıları;

Bu işleri dolayısıyla serbest meslek erbabı sayılırlar.” hükmü getirilmiştir.

Serbest meslek faaliyeti, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari niteliği olmayan işlerin işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyetini kendi nam ve hesabına mutat meslek halinde ifa eden avukat serbest meslek erbabıdır.

Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara yapılan ödemeler (arızı serbest meslek faaliyeti nedeniyle yapılan ödemeler dâhil) esnasında ödemeyi yapanlar tarafından gelir vergisi tevkifatı (kesintisi) yapılması gerekir. Bu kesinti, bir ön vergileme olup, yıllık beyannameye hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 236’ncı maddesinde, “*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*”, 375 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de “*İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az iki nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek olup, bir nüshası ödemeyi yapan memura verilecek; makbuzun avukatta kalan nüshasına ise icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülmesi ve ödemeyi yapan memur tarafından imzalanması şartı aranmayacaktır.*”, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 02/07/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun 58’inci maddesiyle değişik 28’inci maddesinin ikinci fıkrasında; “*Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama*

giderlerinin, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.” hükmü yer almaktadır.

Mahkemeler tarafından ödenmesi hükme bağlanan avukatlık vekâlet ücretinin idarelerce ödenmemesi halinde faiz, tazminat gibi ek mali külfetle karşılaşılması amacıyla, yapılacak vekâlet ücreti ödemelerinde ödeme anında serbest meslek makbuzu aranmayabilir. Ancak vekâlet ücretini hakeden avukatlar açısından vergiyi doğuran olayın kavranabilmesi amacıyla serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi gerekir. Düzenlenmemesi halinde ise gelir vergisi stopajı yapılarak ödemeden Binde 9,48 oranında damga vergisi kesintisi yapılması gerekir. Mahkeme kararında Katma Değer Vergisi ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmemesi durumunda tutarın KDV dâhil şeklinde değerlendirilmesi gerekir. Bu durumda söz konusu tutar 1,18 e bölünmek suretiyle KDV hariç tutar bulunmalıdır. Kesilen gelir vergisi stopajı ve damga vergisi kesintisi ödenecek vergi ve fonlar hesabına kaydedilerek ilgili vergi dairesine yatırılmalı, avukata ise yapılan kesintiye ilişkin bilgiler verilmelidir. Bu işlemin yapılmaması durumunda avukatın aldığı vekâlet ücretini beyan etmediği durumda vergi kaybı söz konusu olacaktır.

Belediyece karşı tarafın avukatına ödenen vekâlet ücretlerinde serbest meslek makbuzu olmadığı halde gelir vergisi tevkifatı ile damga vergisi kesintisi yapılmayanlarla ilgili gerekli bildirimlerin Vergi Dairesine yapılması gerekir.

Tablo 10:Avukat Vekâlet Ödemeleri Tablosu

Ödeme No	İlamdaki Vekâlet Tutarı	Vekaletın KDV'siz Tutarı	Gelir Vergisi Stopajı (%20) (1)	Damga Vergisi (Binde 9,48) (2)	Toplam (3=1+2)
714	1.000	847,46	169,50	8,04	177,54
717	1.000	847,46	169,50	8,04	177,54
807	1.000	847,46	169,50	8,04	177,54
1291	500	423,73	84,75	4,02	88,77
1438	900	762,72	152,55	7,23	159,78
1439	900	762,72	152,55	7,23	159,78
	900	762,72	152,55	7,23	159,78
	900	762,72	152,55	7,23	159,78
1488	500	423,73	84,75	4,02	88,77
1489	900	762,72	152,55	7,23	159,78
1734	750	635,60	127,12	6,03	133,15
1779	750	635,60	127,12	6,03	133,15
1780	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
2019	900	762,72	152,55	7,23	159,78
	900	762,72	152,55	7,23	159,78
2020	900	762,72	152,55	7,23	159,78
2022	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
3408	1000	847,46	169,50	8,04	177,54

	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
3611	900	762,72	152,55	7,23	159,78
3613	500	423,73	84,75	4,02	88,77
3614	500	423,73	84,75	4,02	88,77
3652	750	635,60	127,12	6,03	133,15
	750	635,60	127,12	6,03	133,15
4087	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
4088	990	838,99	167,80	7,96	175,76
	990	838,99	167,80	7,96	175,76
4154	500	423,73	84,75	4,02	88,77
4189	1.900	1.610,17	322,04	15,27	337,31
4195	500	423,73	84,75	4,02	88,77
4509	990	838,99	167,80	7,96	175,76
4510	900	762,72	152,55	7,23	159,78
4868	990	838,99	167,80	7,96	175,76
4952	990	838,99	167,80	7,96	175,76
5027	990	838,99	167,80	7,96	175,76
5637	990	838,99	167,80	7,96	175,76
5638	990	838,99	167,80	7,96	175,76
5927	1.980	1.677,97	335,60	15,91	351,51
5978	990	838,99	167,80	7,96	175,76
8119	990	838,99	167,80	7,96	175,76
	990	838,99	167,80	7,96	175,76
8258	750	635,60	127,12	6,03	133,15
8259	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
	1000	847,46	169,50	8,04	177,54
8775	1.510	1.279,67	255,94	12,14	268,08
9249	1.510	1.279,66	255,93	12,13	268,06
	1.480	1.254,23	250,84	11,89	262,73

Kamu idaresi cevabında; "Belediyenin taraf olduğu davaların kaybedilmesi sonucu karşı tarafın avukatına ödenen karşı taraf vekalet ücretine ilişkin olarak raporda belirtilen hususlara katılmamakla birlikte bu doğrultuda işlem tesis edilmektedir.

Şöyle ki;

Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 28.2.1975 tarih ve 971/13 Esas, 975/8 Karar sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında; "avukatlık ücreti, avukatın vekalet hizmetine karşılık, onu vekil tayin eden kimse tarafından ödenmesi taahhüt edilen bir meblağı ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır. Bu nedenle avukatın vekalet hizmeti vermediği, herhangi bir hukuki yardımda bulunmadığı ve kendisini vekil tayin etmeyen davalı/borçlu tarafından ödenen meblağın vekalet ücreti olarak değerlendirilmesinin yerinde olmadığı kanaatindeyiz.

Danıştay İçtihadı Birleştirme Kararında da açıkça belirtildiği üzere bahsi geçen vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanunu'nun 67' nci maddesinde ifadesini bulan " serbest meslek kazancının tespiti" başlığı altındaki düzenleme kapsamında değerlendirilmesi mümkün

değildir. Aynı zamanda Gelir Vergisi Kanunu'nun 67' nci maddesinin ikinci fıkrada hükmünde yer alan "Müşteri ve müvekkilden... gider karşılıkları kazanca ilave edilir" ibaresi, avukatın sadece müşteri veya müvekkilinden yani vekalet akdi çerçevesinde hukuki yardımda bulunduğu kişiden aldığı gider karşılıklarının serbest meslek kazancının konusunu teşkil edebileceğini açıkça ortaya koymaktadır.

01.05.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin "I-Mükellefiyet" başlıklı kısmının "B-Verginin Konusu İle İlgili Çeşitli Hususular" başlıklı bölümünün "4-Avukatlık Ücretleri" başlıklı bendine göre; "Mahkemelerde hükmolunan avukatlık ücretlerinin davayı kazananlara ödenmesi KDV'nin konusuna girmez. Ancak bu paralardan sözleşmeleri gereği ücret karşılığı çalışanlar dışında kalan avukatlara intikal eden kısım, serbest meslek kazancı kapsamında vergiye tabi olur. Avukatlar aldıkları bu para için davayı kazanan serbest meslek makbuzu düzenler ve makbuzda alınan tutar üzerinden KDV hesaplayıp ayrıca gösterirler."

Bu tebliğ ile hem belge düzenine ilişkin, hem de KDV hesaplanmasına ilişkin görüş bildirilmiştir. Serbest çalışan avukatların mahkemelerden aldıkları karşı taraf vekalet ücretinin "serbest meslek kazancı" kapsamında vergiye tabi olacağı, aldıkları bu bedeller için davayı kazanan adına "serbest meslek makbuzu" düzenleneceği, makbuzdaki tutar üzerinden de KDV hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde, birinci fıkrada sayılan kişi, kurum ve kuruluşlara, serbest meslek icra edenlere yapacakları ödemelerde stopaj mecburiyeti getirilmiştir. Ancak stopajın söz konusu olabilmesi için ödemenin, ödemeyi yapana serbest meslek hizmetinin verilmesi karşılığı yapılmış olması gerekir. Dolayısıyla, karşı taraf vekalet ücretinde ödeme yapanın bir stopaj zorunluluğundan söz edilememektedir.

İzmir Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesi'nin 29.06.2017 tarihinde istinaf mercii olarak vermiş olduğu bir kararda; "...aralarında hizmet alış verişi olmayan kişiler arasındaki dava konusu olayda olduğu gibi, kaybedilen davada yargılama gideri olarak icra dairesine ödenen avukatlık ücreti, karşı taraf vekilinden herhangi bir hizmet alınması söz konusu olmadığından, stopaj kesintisi yapılmasını gerektiren bir ödeme değildir." Şeklindeki yorumu ile, karşı taraf vekalet ücretinden stopaj kesintisi yapılamayacağı vurgulanmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle rapordaki bulguların tekrar değerlendirilmesinin gerektiği kanaatindeyiz." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum cevabında Danıştay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'nun 28.2.1975 tarih ve 971/13 Esas, 975/8 Karar sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında yapılan tanım gereği Gelir Vergisi Kanunu'nun 67'nci maddesinde ifadesini bulan “ serbest meslek kazancının tespiti” başlığı altındaki düzenleme kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmadığı, avukatın sadece müşteri veya müvekkilinden yani vekâlet akdi çerçevesinde hukuki yardımda bulunduğu kişiden aldığı gider karşılıklarının serbest meslek kazancının konusunu teşkil edebileceğini açıkça ortaya koyduğu, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde serbest çalışan avukatların mahkemelerden aldıkları karşı taraf vekâlet ücretinin “serbest meslek kazancı” kapsamında vergiye tabi olacağı, aldıkları bu bedeller için davayı kazanan adına “serbest meslek makbuzu” düzenleneceği, makbuzdaki tutar üzerinden de KDV hesaplanacağını ifade edildiği, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde, birinci fıkrada sayılan kişi, kurum ve kuruluşlara, serbest meslek icra edenlere yapacakları ödemelerde stopaj mecburiyeti getirildiği, stopajın söz konusu olabilmesi için ödemenin, ödemeyi yapana serbest meslek hizmetinin verilmesi karşılığı yapılmış olması gerektiği, karşı taraf vekâlet ücretinde ödeme yapanın bir stopaj zorunluluğundan söz edilmediği ve İzmir Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesi'nin 29.06.2017 tarihinde istinaf mercii olarak vermiş olduğu bir kararda; “...aralarında hizmet alış verişi olmayan kişiler arasındaki dava konusu olayda olduğu gibi, kaybedilen davada yargılama gideri olarak icra dairesine ödenen avukatlık ücreti, karşı taraf vekilinden herhangi bir hizmet alınması söz konusu olmadığından, stopaj kesintisi yapılmasını gerektiren bir ödeme değildir.” şeklindeki yorumu ile karşı taraf vekâlet ücretinden stopaj kesintisi yapılamayacağını vurgulandığı ifade edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bahsedilen Bölge İdare Mahkemesi kararının Bulgu ile ilgisi bulunmamaktadır. İcra Dairesine ödenen avukatlık ücreti Bulgu konusu değildir. Bulgunun konusu Belediyenin taraf olduğu davaların kaybedilmesi sonucu karşı tarafın avukatına vekâlet ücret ödemesinde serbest meslek makbuzu olmadığı, gelir vergisi tevkifatı ile damga vergisi kesintisi yapılmadan ödeme yapılması ve bununla ilgili gerekli bildirimlerin yapılmamasına ilişkindir. Bulguda mevzuat açık bir şekilde belirtildiği için tekrar edilmemiştir. 193 sayılı Kanun gereği kendi nam ve hesabına mutata meslek halinde ifa eden avukat serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetiyle uğraşanlara yapılan ödemeler (arızı serbest meslek faaliyeti nedeniyle yapılan ödemeler dâhil) esnasında ödemeyi yapanlar tarafından gelir vergisi tevkifatı (kesintisi) yapılması gerekir. Bu kesinti, bir ön vergileme olup, yıllık beyannamede hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

Mahkemeler tarafından ödenmesi hükme bağlanan avukatlık vekâlet ücretinin

---

idarelerce ödenmesi sırasında avukatın serbest meslek makbuzu düzenlenmemesi halinde faiz, tazminat gibi ek mali külfetle karşılaşılmaması amacıyla, yapılacak vekâlet ücreti ödemelerinde ödeme anında serbest meslek makbuzu aranmayabilir. Ancak vekâlet ücretini hakeden avukatlar açısından vergiyi doğuran olayın kavranabilmesi amacıyla serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi gerekir. Düzenlenmemesi halinde ise gelir vergisi stopajı yapılarak ödmeden Binde 9,48 oranında damga vergisi kesintisi yapılması gerekir. Mahkeme kararında Katma Değer Vergisi ile ilgili herhangi bir hükme yer verilmemesi durumunda tutarın KDV dâhil şeklinde değerlendirilmesi gerekir. Bu durumda söz konusu tutar 1,18'e bölünmek suretiyle KDV hariç tutar bulunmalıdır. Kesilen gelir vergisi stopajı ve damga vergisi kesintisi ödenecek vergi ve fonlar hesabına kaydedilerek ilgili vergi dairesine yatırılmalı, avukata ise yapılan kesintiye ilişkin bilgiler verilmelidir. Bu işlemin yapılmaması durumunda avukatın aldığı vekâlet ücretini beyan etmediği durumda vergi kaybı söz konusu olacaktır.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 22.06.2016 gün ve "Avukatlık Vekâlet Ücreti Ödemeleri" konulu ve 90192509-220.05-12007 sayılı Bakan imzalı yazıda kurumlar tarafından avukatlara yapılacak ödemelerde izlenecek yol ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır.

İdare cevabında bundan sonra bu doğrultuda işlem tesisi edileceği bildirilmiş ise de Bulguda yapılan avukat ödemeleri ile ilgili gerekli işlemleri yapmamış ve Vergi Dairesine bildirimde bulunulmamıştır.

Tabloda belirtilen ödemelerle ilgili karşı tarafın avukatına ödenen vekâlet ücretlerinde serbest meslek makbuzu olmaması ve gelir vergisi tevkifatı ile damga vergisi kesintisi yapılmaması ile ilgili gerekli bildirimlerin Vergi Dairesine yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 14: Şoför Kusurlarının Bulunduğu Kazalarda Araçlara Yapılan Onarım Giderlerinde İlgili Şoförlere Rücu Edilmemesi

Belediyeye ait araçların yapmış olduğu kazalarda kazaya karışan araçların şoförleri kusurlu olduğu halde araçların onarım giderleri belediye bütçesinden karşılanarak kusurlu olan araç şoförlerine rücu edilmediği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 12'nci maddesinde, Devlet memurlarının, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendine teslim edilen Devlet malını korumak

ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu, Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu, zararın ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödeneceği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 38'inci maddesinde belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisinde olduğu belirtilmiştir. 19.10.2006 gün ve 26234 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte kamu zararının tahsiliyle ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.

18.07.1997 tarih ve 23053 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin "Trafik Kazalarına Karışanlar" başlıklı 152'nci maddesine göre her ne şartla olursa olsun maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağı düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak belediye tarafından araçların kazalarına ilişkin tutanak tutulmadığı ve olay anına ilişkin fotoğraflama yapılmadığı görülmüştür.

27.03.2017 tarih ve 2374 numaralı yevmiyenin incelenmesinde 59 ZK 201 plakalı aracın kaporta, boya ve elektrik işçiliği olmak üzere onarımlarının yapıldığı tüm bu işlemlerinde belediye bütçesinden karşılandığı görülmüştür. İlgili olayda belediyeye ait 59 ZK 201 plakalı aracın takla atması sonucu ortaya çıkan onarım masraflarının trafik polisleri tarafından düzenlenen maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağı ile kusuru belirlenmiş olan şoföre rücu ettirilmediği görülmüştür. Şoförlerin kusurlarının olduğu kazalardaki araç onarımları da belediye bütçesinden karşılanmamalıdır.

Şoförlerin kusurlarından kaynaklı kazalardaki araç onarımlarına ait giderlerin Belediye

bütçesinden karşılanmaması, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye tarafından araçların kazalarına ilişkin tutanak tutulacak ve olay anına ilişkin fotoğraflama yapılacaktır. Şoförlerin kusurlarından kaynaklı kazalardaki araç onarımına ait giderlerin Belediye bütçesinden karşılanmamasına dikkat edilecek, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi için gerekli işlemler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Şoförlerin kusurlarından kaynaklı kazalardaki araç onarımlarına ait giderlerin Belediye bütçesinden karşılanmaması, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi ve araçların karıştığı kaza veya bakım onarım gerektiren durumlarda işin oluş şeklini belirten tutanak düzenlenmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 15: Yapım İşlerinde All Risk Sigortanın Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Düzenlenmemesi

İhale edilen yapım işlerindeki allrisk sigortalarının sözleşme ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olmadığı görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin "İşin ve İş Yerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 17.1 inci maddesinde, "Yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler çerçevesinde "all risk" sigorta yaptırmak zorundadır." denilmiş, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında da, "Yüklenici, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin korunmasından 43 üncü madde hükümleri dikkate alınmak şartı ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumludur. Bu sebeple yüklenici, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 9 uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen

şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı "inşaat sigortası (bütün riskler)", geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır." düzenlemesi yapılmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre yapım işlerinde işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek risklere karşı all risk sigortasının yapılması zorunludur. Sigorta olmaması halinde idarenin olumsuz durumla karşılaşabilmesi mümkün olabilecektir. İhale edilen yapım işlerinde all risk sigortası yaptırılmaktadır. Ancak sigorta süresinin işe başlama tarihinden başlamadığı, süre uzatımı verildiği işlerde genel olarak all risk sigorta süresinin uzatılmadığı, sözleşmelerde teminat süresi yirmi dört ay olarak belirtildiği halde all risk sigortalarında bakım devresi süresinin oniki ay olarak yer aldığı görülmüştür.

All risk sigorta başlangıcının iş yeri tesliminde başlaması, süre uzatımı verilen durumlarda all risk sigorta süresinin bitim tarihinin geçici kabul tarihine göre düzenlenmesi ve buna bağlı olarak da bakım devresi sigorta süresinin başlangıç tarihinin geçici kabul tarihinden itibaren başlatılması ve sözleşmelerde teminat süresinin belirtildiği süre kadar all risk sigortalarında bakım devresi süresinin aynı süre olması konusunda gerekli özenin gösterilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Sigorta süresinin işe başlama tarihinden itibaren başlamasına dikkat edilecek, süre uzatımı verildiği işlerde all risk sigorta süresi uzatılacak, sözleşmelerde teminat süresi yirmi dört ay olarak belirtildiği durumlarda all risk sigortalarında bakım devresi süresinin de yirmi dört ay olarak yer almasına özen gösterilecektir. All risk sigorta başlangıcının iş yeri tesliminde başlaması, süre uzatımı verilen durumlarda all risk sigorta süresinin bitim tarihinin geçici kabul tarihine göre düzenlenmesi ve buna bağlı olarak da bakım devresi sigorta süresinin başlangıç tarihinin geçici kabul tarihinden itibaren başlatılması ve sözleşmelerde teminat süresinin belirtildiği süre kadar all risk sigortalarında bakım devresi süresinin aynı süre olması konusunda gerekli özen gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak All risk sigorta poliçelerinin mevzuata uygun şekilde düzenlenmesi

sağlanmalıdır.

BULGU 16: 8. Sanat ve Kültür Festivali Harcamalarının İhale Yerine Doğrudan Temin Suretiyle Alım Yapılması

Çorlu Belediyesinin Kültür ve Sanat Festivali kapsamında yaptığı tüm giderlerin ihale yapılmaksızın pazarlık veya doğrudan temin suretiyle yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin ilk fıkrasında, "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*",

"Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde,

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

a) *İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.*

b) *Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.*

...

d) *Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar (2017 yılı için 58.595TL), diğer idarelerin beşmilyar (2017 yılı için 19.507TL) Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.*

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir."

denilmiş ve Kamu İhale Genel Tebliğinin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinde de bu maddeye ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Kamu İhale Genel Tebliğinin aşağıdaki maddelerinde,

"22.5.1.1. Bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç

teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılacağına tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanunun ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.

22.5.1.2. Ayrıca, 4734 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.”

açıklaması yapılmıştır. 4734 sayılı Kanun’un “Pazarlık usulü” başlıklı 21’inci maddesinin (f) fıkrasında yaklaşık maliyeti 195.205 Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarının pazarlıkla alınabileceği belirtilmiştir.

Kültür ve Sanat Festivali kapsamında yapılacak alımların nasıl olacağının açıklığa kavuşturulması gerekir. Yapılan iş organizasyon hizmet alım işidir. Bu işin kapsamında ulaşım, konaklama, yemek ve sanatçılar ile sahne vb. yerlerle ilgili organizasyon hizmeti bulunmaktadır. Festivalin yapılma tarihi ve kimlerin bu organizasyonda olabileceği belli olduğuna göre bu organizasyon işinin temini ihale suretiyle yapılmalıdır. 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesine istinaden temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında konaklama, seyahat ve iaaşeye ilişkin alımlar 22/d kapsamında doğrudan temin suretiyle alınmıştır. Başkanın misafiri olarak beldeye gelen bir/birkaç kişinin konaklama iaaşe ve seyahat giderleri 22/d kapsamındadır. Ancak yapılma zamanı ve yeri belli olan önceden öngörülen bir festivalin giderlerinin bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün olmadığından dolayı bu iş hizmet alımı ihalesiyle yapılmalıdır.

Kültür ve Sanat Festivali kapsamında yapılacak giderlerin organizasyon hizmet ihalesi suretiyle yapılması gerekir.

Tablo 11: 8. Kültür ve Sanat Festivali Harcamaları Tablosu

Ödeme No	İçerik	Tutar	Açıklama
7118	Konaklama Hizmet Alımı	373.542,84	Temsil ağırlama kapsamında 3 firmadan 22/d kapsamında teklif alınmıştır.
7144	İlçe protokolü, yurt içi ve yurt dışı misafirlere ikram	478.629,00	Temsil ağırlama kapsamında 3 firmadan 22/d kapsamında

	edilmek üzere yemek alımı		teklif alınmıştır.
7146	Festival etkinlikleri kapsamında yurt içinden ve yurt dışından davet edilen misafirlerin ilçeye ulaşımı, konaklama alanından festival alanına transferi ve mesire alanı gezisi hizmet alım işi misafirlere ikram edilmek üzere yemek alımı	300.782,00	Temsil ağırlama kapsamında 3 firmadan 22/d kapsamında teklif alınmıştır.
7183	Kültür ve sanat festivali etkinlikleri kapsamında tak ve stand hizmet alımı	68.794	Temsil ağırlama kapsamında 3 firmadan 22/d kapsamında teklif alınmıştır.
7215	Uluslar arası Kültür ve sanat festivali Organizasyon hizmet alımı işi	223.020,00	21/F kapsamında yapılmıştır. 3 firmaya davet gönderilmiş, tek teklif verilmiştir.
7288	Kültür ve sanat festivali etkinlikleri konser çekimleri, faaliyet çekimleri	59.000,00	22/d kapsamında 3 teklif alınmıştır.
8023	Uluslar arası Kültür ve sanat festivali etkinlikleri için organizasyon hizmet alımı işi	65.195,00	22/d kapsamında 3 teklif alınmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonra sanat ve kültür festivali gibi organizasyon hizmet alımı işlerinde Bulgunuzda belirtilen hususlara dikkat edilerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulünün uygulanmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kültür ve Sanat Festivali kapsamında yapılacak organizasyon hizmet işinin bir bütün olarak ihale suretiyle yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 17: Alımı Yapılan Mallara Ait Fatura Düzenlenmesinde Vergi Usul Kanununa Uyulmaması

Belediyenin yaptığı mal alımlarına ait faturaların malın teslim alındığı tarihten itibaren 7 gün içinde düzenlenmesi hususuna dikkat edilmediği görülmüştür.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Fatura Nizamı" başlıklı 231'inci maddesinde,

"Faturanın düzenlenmesinde aşağıdaki kaidelere uyulur:

5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."

ifadesi yer almaktadır. Bu maddeye göre malın teslim alındığı tarihten itibaren en fazla 7 gün içinde faturanın düzenlenmesi gerekir. Belediyenin yapmış olduğu ödemelerden örnek verecek olursak, Fen İşleri Müdürlüğü 31.05.2017 tarih ve 4464 numaralı yevmiyedeki ödemeye konu olan işe ilişkin kabul komisyonu tutanağı 02.01.2017 tarihinde düzenlenmiş olup işe ilişkin fatura tarihi 04.05.2017'dir. Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından 4440 numaralı ödeme emrinin incelenmesinde sevk irsaliyesinin 02.03.2017-15.03.2017-09.04.2017 tarihleri ve faturanın düzenlenme tarihinin 12.05.2017, 1077 numaralı ödeme emrinin incelenmesinde ise sevk irsaliyesinin 27.01.2017 ve faturanın düzenlenme tarihinin ise 07.02.2017 olduğu görülmüştür.

213 sayılı Kanun'un 231'inci maddesi gereği faturanın malın teslim tarihinden itibaren 7 gün içinde düzenlenmesine dikkat edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuzda belirtilen hususa istinaden 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 231'inci maddesi gereği faturanın malın teslim tarihinden itibaren 7 gün içinde düzenlenmesine dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından alımı yapılan mallara ilişkin faturaların 213 sayılı Kanun'un 231'inci maddesi gereği malın teslim tarihinden itibaren 7 gün içinde düzenlenmesine dikkat edilmelidir.

BULGU 18: Amatör Spor Kulüplerine Yapılan Ayni Yardımlarda Ayni Bağış Alındı Belgesi Alınmaması

Çorlu Belediyesince yıl içinde amatör spor kulüplerine yapılan spor malzemeleri yardımları karşılığında ilgili kulüpten Ayni Bağış Alındı Belgesi alınmadığı görülmüştür.

03.01.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Dernekler Yönetmeliği'nin 38'inci maddesinde kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından derneklere yapılacak bedelsiz mal ve hizmet teslimlerinin aynı Yönetmeliğin Ek-15'inde yer alan Ayni Bağış Alındı Belgesi ile kabul edileceği belirtilmiştir. Yapılan incelemede Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün belediyenin amatör spor kulübüne yaptığı yardımlarda tutanak tutulmasıyla yetinilmiş, söz konusu belgenin ilgili spor kulüplerinden alınmadığı görülmüştür. Belediyenin derneklere ayni bağışta bulunurken Ayni Bağış Alındı Belgesini istemesi mevzuatın bir gereği olmakla birlikte aynı zamanda bağış yapılan tarafın bağışları kayda

alması açısından da önemlidir.

Amatör spor kulüplerine yapılan aynı yardımlarda aynı bağış alındı belgesinin istenmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuza istinaden bağış yapılan malzemelerin kayıt altına alınmasını ve takibini temin etmek üzere Dernekler Yönetmeliği'nde belirtilen alındı belgesinin temin edilmesi hususuna dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarece Amatör spor kulüplerine yapılan aynı yardımlarda aynı bağış alındı belgesinin istenmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 19: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj atıklarının ilgili mevzuat uyarınca toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan çevre lisansına sahip dört şirkete protokol yapılarak verildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmanın belediyenin yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8'inci, 11'inci ve 12'nci maddelerine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 24.08.2011 gün ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'in "Genel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, ambalaj atığı üreticilerinin, ambalaj atıklarını, bağlı buldukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, diğer atıklardan ayrı biriktirmek ve belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlü olduğu, "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinde, belediyelerin ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak veya kurdurmak, işletmek veya işlettirmek konularında görevli ve yükümlü olduğu ve "Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi" başlıklı 24'üncü maddesinde de, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi kapsamında, belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından sorumlu olduğu, bu işi kendisinin yapacağı veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici

faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştireceği hüküm altına alınmıştır.

Ambalaj atıklarının toplanması hususunda gerek 5393 sayılı Kanun gerekse yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre belediyeler hem yetkilidir hem de imtiyaz hakkı sahibidir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde belediyelerin kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'a tabi olduğu belirtilmiş, "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde ise "hakların kiralanması" "Kira" tanımı içinde değerlendirilmiştir. Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan ambalaj atıklarının toplanması, ya Kurum tarafından kendi imkânları ile yerine getirilmeli ya da 2886 sayılı Kanun'a göre rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda en yüksek gelir ile ihale edilmelidir.

Belediye sınırları içerisindeki ambalaj atığı toplama hakkının kurum tarafından herhangi bir ihale yapılmadan, rekabet ve eşit muamele ilkeleri sağlanmadan dört şirketle protokol imzalanması suretiyle bedelsiz verildiği görülmüştür. Kurum ile ilgili şirketler arasında 03.08.2015 tarihinde 3 yıl süreli protokol ile söz konusu şirkete ambalaj atıklarının toplanması konusunda imtiyaz hakkı verilmiş, karşılığında herhangi bir bedel de alınmamıştır. İmtiyaz sahibi söz konusu firmalar, 03.08.2015-31.12.2017 tarihleri arasında; 2015 yılında 4.845.065kg, 2016 yılında 4.289.787kg, 2017 yılında 3.529.114kg olmak üzere toplam 12.663.966kg ambalaj atığı topladığı tespit edilmiştir.

Ambalaj atıklarının toplanması konusunda imtiyaz hakkının Kurum tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale yapılması, gerekli şartları taşıyan ve en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden firmaya söz konusu hakkın verilmesi gerektiği açıktır. Aksi bir uygulama hukuka aykırı olduğu gibi kamu menfaatleri ile de ters düşmektedir.

İdare tarafından ambalaj atıklarının toplanmasına ilişkin hakkın rekabeti ve katılımcılığı sağlayacak şekilde ihale yapılarak verilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin " Belediye Görev ve Yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinde "Ambalaj Atıklarının Kaynağında ayrı toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama, ayırma tesisi kurma/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesisleri çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak " Belediyelerin görevleri arasında sayılmıştır. Ayrıca konu ile ilgili mevzuat hükümlerinin hiçbirinde belediyelerin bu işi lisans almış firmalara ihale etmesi ya da firmalardan bedel talep etmesi ile ilgili bir husus bulunmamaktadır. Bu iş için ihaleye çıkılması durumunda işin

kapsamının sadece konutlardan ambalaj atığı toplamalarını kapsayacağı ve konutlardan kaynaklı ambalaj atığı miktarının genel ambalaj atığı toplam miktarına kıyasla düşük olacağından ve bu durumun ambalaj atığı toplayan firmaların karlılık oranlarını olumsuz etkileyeceğinden ihaleye katılım olmayacağını öngörmekteyiz." denilmiştir.

Sonuç olarak Ambalaj atıklarının toplanması hususunda belediyeler yetkili ve imtiyaz hakkı sahibidir. Belediyenin yetkisinde olan hakkın kullanımının da ilgili kişilere verilmesi şeffaf ve rekabeti sağlayarak verilmesi gerekir. Bunu sağlamanın en uygun yolu nitelikleri taşıyan kişilere ihale ile verilmesini sağlamaktır. İdarenin cevabında bahsettiği hususlar ihale yapılmasına engel teşkil etmemektedir. İlgili firmanın alınan bu atıklardan gelir ettiği göz ardı edilmemelidir.

Bu yüzden Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan ambalaj atıklarının toplanması, ya Kurum tarafından kendi imkânları ile yerine getirilmeli ya da 2886 sayılı Kanun'a göre rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda en yüksek gelir ile ihale edilmelidir. İhale yapılmaksızın bu hakkın verilmesi kamu menfaatine uygun olmadığı gibi Kanuna da aykırıdır.

BULGU 20: Anıt Tadilatında İhale Kanunu Temel İlkelerine Uyulmaması

Balkan Anıtının tadilatı, bakım ve boyanması, Bağlar kavşağında bulunan kadın heykellerinin boyanması, Heykel Meydanı ve Çorlu Belediyesi Tarihi Binada bulunan Atatürk heykellerinin boyanma işinin bir kişiye hiçbir araştırma yapılmadan yaptırıldığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında, "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*" denilmektedir.

Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu ve heykeltıraş olarak çalışan bu kişiden direkt olarak hizmet alınmıştır. Fiyat araştırması yapılmadan direkt olarak bu kişiden hizmet alınması neticesi 20.10.2017 gün ve 8638 numaralı yevmiye ile brüt 48.555,04TL ve net 40.000TL ödeme yapılmıştır. Bu işi yapan aynı durumda olan başka kişilerde bulunmaktadır. İdarenin istediği hizmeti yaptırabileceği bu kişiden farklı kişiler olduğuna göre söz konusu kişi bu işle

ilgili özel bir hakka sahip değildir.

Alımı yapılan hizmet işinde bu kişi özel bir hakka sahip olmadığı gibi bu işin tek kişiden karşılanabileceğine dair bir durumda söz konusu değildir.

Söz konusu işin şartname düzenlenerek ihale veya doğrudan temin suretiyle piyasa araştırması yapılarak yaptırılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesindeki hükümlere istinaden bundan sonra bulguda belirtilen anıt ve heykel bakım onarımı ile ilgili işlerde şartname düzenlenerek gerekli piyasa fiyat araştırması yapılmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Balkan Anıtının tadilatı, bakım ve boyanması, Bağlar kavşağında bulunan kadın heykellerinin boyanması, Heykel Meydanı ve Çorlu Belediyesi Tarihi Binada bulunan Atatürk heykellerinin boyanma gibi işlerin şartname düzenlenerek ihale veya doğrudan temin suretiyle piyasa araştırması suretiyle yaptırılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 21: Bazı Mal Ve Hizmet Alımlarının Doğrudan Temin Limitlerinin Altında Kalmak Maksadıyla Parçalara Bölünerek Yapılması

Tekirdağ Çorlu Belediyesi bazı mal ve hizmet alımlarında doğrudan temin sınırları içerisinde kalmak amacıyla alımların parçalara bölündüğü görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde,

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

...

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."

denilmektedir.

Aynı Kanun'un "*Doğrudan Temin*" başlıklı 22'inci maddesinde,

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

a) *İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.*

b) *Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.*

c) *Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.*

d) *Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar (Ellisekizbinbeşyüzellibeş Türk Lirası), diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını (Ondokuzbinbeşyüzyedi Türk Lirasını)* aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar.*

e) *İdarelerin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.*

f) *(Değişik: 20/11/2008-5812/8 md.) Özelliğinden ve belli süre içinde kullanılma zorunluluğundan dolayı stoklanması ekonomik olmayan veya acil durumlarda kullanılacak olan ilaç, aşı, serum, anti-serum, kan ve kan ürünleri ile ortez, protez gibi uygulama esnasında hastaya göre belirlenebilen ve hastaya özgü tıbbî sarf malzemeleri, test ve tetkik sarf malzemeleri alımları.*

g) *Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.*

h) *8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanununun 22 ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tescilini sağlamak için gerçekleştirilen hizmet alımları."*

hükmü yer almaktadır. 21.01.2017 gün ve 29955 sayılı Resmi Gazete'de 2017/1 numaralı Kamu İhale Tebliği yayımlanmıştır. Tebliğe göre 2017 yılı için büyükşehir sınırı dahilinde

bulunan idareler için doğrudan temin limiti 58.555TL olarak belirlenmiştir.

Çorlu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından düzenlenen etkinliklerde kamera çekimi, reji sistemleri, montaj ve kurgu hizmetine ilişkin doğrudan teminle 24.01.2017 tarih ve 52.800,00TL, 17.04.2017 tarih ve 50.000,00TL bedelle iki parçada hizmet alım yapılmıştır. Arşiv Müdürlüğü'nce de 13.04.2017 tarihinde 50.574,48TL(KDV Hariç) tutarda belediye ile bir şirket arasında 17/04/2017-31/08/2017 tarihleri arasında 3 büro personeli ile 1 adet şoför çalıştırılmasına ilişkin doğrudan temin sözleşmesi yapılmıştır. Aynı kişileri çalıştırmak ve aynı firmayla çalışmak suretiyle tekrar 18/08/2017 tarihinde doğrudan temin yöntemiyle 43.780,56TL(KDV Hariç) tutarda belediye ile şirket arasında 05/09/2017-31/12/2017 tarihlerinde 3 büro personeli ile 1 adet şoför çalıştırılmasına ilişkin doğrudan temin sözleşmesi yapılmıştır. Yine aynı şekilde toplamda 610.348,57 TL'lik Düğün salonunun yaptırılması işi 13 ayrı alım halinde bölünerek ihale yapılmadan doğrudan temin yöntemiyle yapılmıştır. Söz konusu işlere ilişkin ödeme emri belgesi ve eklerinin incelenmesinde aynı nitelikteki işlerin, aynı yükleniciden 2017 yılı limiti olan 58.555TL'nin altında kalarak doğrudan temin suretiyle satın alındığı tespit edilmiştir.

İdare rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerini ihale yöntemiyle karşılaması ve doğrudan temin sınırlarının altında kalmak amacıyla aynı nitelikteki işleri parçalara bölmemelidir.

Tablo 12: Düğün Salonu Yaptırılmasına İlişkin Doğrudan Temin Bilgileri

YEVMIYE NO	İŞİN ADI	TUTAR
1495/1	Çorlu belediyesi düğün salonu duvar kırımı, mutfak fayans kalebodur montajı ve demontajı, asansör makine dairesine çıkış merdiveni yapılması ve çatıya çıkış noktası yapılması doğalgaz iç tesisat tadilat projesi ve kalorifer tesisatı tadilatının yaptırılması yapım işi	56.893,70
1504/1	Belediye düğün salonu sahne arkası duvar kaplama yapım işi	66.987,19
1510/1	Düğün salonu alçıpan asma tavan yapım işi	57.361,98
1540/1	Düğün salonu 510Mtl sahne kısmı tavan dekorasyon(detay) yapımı, 1 adet salon girişi 4m'lik yuvarlak dekorasyon(detay)yapımı, 12metrekare 60x60cm karolam tavan yapımı, 12metrekare gergi tavan yapımı, 25 mtül alüminyum gergi çıta montajı ve 489metrekare alçı levha üzeri alçı, boya yapım işi	33.930,90
1544/1	Düğün salonu pencereleri (PVC) doğramaların ve iç kapıların değişiminde kullanılmak üzere yapım işi	63.548,90
1547/1	Düğün salonu elektrik tesisatı yenilenmesinde kullanılmak üzere malzemeli hizmet alımı işi	62.194,61
1545/1	Düğün salonu zemininin yenilenmesinde kullanılmak üzere kalebodur ile yapılması yapım işi	68.145,00
2582/1	Düğün salonu girişi ve merdiven sahanlığının aydınlatılmasında kullanılmak üzere montaj dahil mal alım işi	25.547,00
2583/1	Düğün salonu elektrik tesisatı ve aydınlatma armatürlerinin yenilenmesinde kullanılmak üzere malzeme alımı (10 kalem) montaj dahil mal alım işi	65.999,76
1841/1	1 set mdf lam kolon kaplama, 1 adet 170x204cm lake beyaz çift kapılı, 1 adet 145x200cm lake beyaz çift kapılı, 1 adet 90x204 cm lake beyaz tek kapılı, 1 adet 115x210cm lake beyaz tek kapılı, 1 adet 80x204cm lake beyaz tek kapılı ve 1 takım mdf lam vestiyer yapılması işi	67.826,40
2300/1	Düğün salonu girişi kapısının yapımında kullanılmak üzere yapım işi	20.310,16
2445/1	Düğün salonu oyun pisti, gelin odası, misafir odası, idari koridor ve müdür odalarının zeminlerinin parke yaptırılması yapım işi	5.919,65
2581/1	Düğün salonu idari kısım ve giriş kısmı zemininin kalebodur yapım işi ve engelli tuvaleti yapımında kullanılmak üzere yapım işi	15.683,32

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerini ihale yöntemiyle karşılaması ve doğrudan temin sınırlarının altında kalmak amacıyla aynı nitelikteki işleri parçalara bölmek konusunda gerekli hassasiyeti gösterecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerin ihale yöntemiyle karşılanması ve doğrudan temin sınırlarının altında kalmak amacıyla aynı nitelikteki işlerin parçalara bölünmemesi için mevzuatta belirtilen ilkelere uygun olarak işlemlerin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 22: Belediye Meclis Kararı İle Belirlenen Tutarın Üzerinde Harcama Yapılması

Belediye meclis kararında belirtilen tutarın üzerinde harcama yapıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde,

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir..." ifadesi yer almaktadır.

Belediye meclisince 07.06.2017 gün ve 2017.113 sayılı karar ile 15.12.2016 tarihinde İlçe Emniyet Müdürlüğü ile imzalanan protokole istinaden yürütülen KGYS-EDS projesi kapsamında kullanılmak üzere İlçe Emniyet Müdürlüğü ekiplerine 100.000TL'lik ekipman alımı yapılması için Belediye Başkanı'na yetki verilmiştir. Ancak idare, 29.09.2017 tarihinde

drone, kamera, batarya, tablet ve taşınma çantası alımı için KDV Dahil 68.999,87TL, 24.07.2017 tarihinde de aksiyon kamerası ve göğüs askı aparatı için KDV Dahil 65.419,20TL ve 29.09.2017 tarihinde DJI Matrice 600 Pro tipi drone uçuş eğitimi için KDV Dahil 1.180,00TL'lik ödeme yapmıştır. Bu durumda idare 135.599,07TL'lik harcama yaparak Belediye Meclisi'nin Belediye Başkanı'na 100.000TL'lik harcama yapması için tahsis ettiği tutarı aşmıştır. Belediye meclisinin belirlediği 100.000TL'lik limite uyulmayarak bu tutarın üzerinde harcama yapılmıştır.

İdare tarafından yapılan alımlarda belediye meclisinin almış olduğu kararlar dikkate alınmalı ve yapılan harcamalarda meclis tarafından tahsis edilen ödenek sınırlarına dikkat edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz tarafından yapılan alımlarda belediye meclisinin almış olduğu kararlar dikkate alınacak ve yapılan harcamalarda meclis tarafından tahsis edilen ödenek sınırlarına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından yapılan alımlarda belediye meclisinin almış olduğu kararlar dikkate alınmalı ve yapılan harcamalarda meclis tarafından tahsis edilen ödenek sınırlarına dikkat edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 23: Belediye Tarafından 5393 Sayılı Belediye Kanunu'na Aykırı Olarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'nün Muhtelif İşlerinde Kullanılması Amacıyla Araç Tahsisi Yapılması

Tekirdağ Çorlu İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından muhtelif işlerde kullanılmak üzere farklı zamanlarda belediyeden araç talep edilmesi üzerine Tekirdağ Çorlu Belediyesi'nce araç kiralama işinin yapılarak ilçe emniyet müdürlüğüne 25 aracın yakıtları belediye tarafından karşılanmak üzere tahsis edilmesinin 5393 sayılı Kanun'a aykırı olduğu görülmüştür.

İlçe Emniyet Müdürlüğü ile Belediye arasında 01.09.2015 tarihinde bir protokol imzalanmış ve protokolün "Dayanak" başlıklı 3'üncü maddesinde, 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinde yer alan,

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) *Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.*

b) *Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.”*

hükmüne yer verilmiş ve yapılan bu protokolde araçların geçici olarak ilçe emniyet müdürlüğü bünyesinde çalıştırılacağı hususunun altı çizilmişse de, protokolde belediye tarafından 15 aracın günlük araç başı 10LT yakıtları dahil 01.09.2015-01.09.2018 tarihleri arasında yani 1097 takvim günü ilçe emniyet müdürlüğüne kullanılacağı imza altına alınmıştır. 2015/74665 ihale kayıt numarasıyla yapılan ihale sonucu 07.08.2015 tarihinde yüklenici ile belediye arasında sözleşme imzalanmıştır. 31.08.2015 tarihinde 15 araç belediye tarafından tutanak ile teslim alınmıştır.

Aynı protokolün bir benzeri de 01.10.2016-01.09.2018 tarihleri arasında 701 takvim günü 10 adet araç ile araç başı günlük 10LT yakıtları karşılanmak üzere emniyet müdürlüğüne tahsis edilmek üzere 01.10.2016 tarihinde imza altına alınmıştır. 2016/296899 ihale kayıt numarasıyla yapılan ihale sonucu 23.09.2016 tarihinde belediye ve yüklenici firma arasında araç kiralamasına ilişkin sözleşme imzalanmıştır. 01.10.2016 tarihinde araçlar belediye tarafından tutanak ile teslim alınmıştır. Aynı konuda 01.10.2014-30.09.2016 tarihleri arasında emniyet müdürlüğünde kullanılmak üzere 10 adet binek araç kiralanmış ve 731 takvim günü kullanılması için emniyet müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesine göre yapılmış olan bu işlem Kanuna aykırılık taşımaktadır. Kanun hükmü Belediyenin meclis kararına uygun olarak sadece görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda aynı maddenin “b” bendinde yer alan idarelerin aynı ihtiyaçlarını karşılayabileceğini, geçici olarak araç ve personel temin edebileceğini belirtmektedir. Ancak buradaki işlemin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan görev ve sorumluluklarında yer alan konularda yapılmadığı, emniyet müdürlüğüne tahsis edilen araçların emniyetin çeşitli birimlerinde (Örn. KOM, Asayiş, Çocuk Şube vb.) kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca yapılan bu işlem süreklilik kazanmış ve 02.07.2014 tarihinden itibaren sayıları artarak devam etmiştir. Geçici olmadığı açık bir şekilde görülen bu uygulamada belediyenin kendi görev ve sorumluluk alanlarına girmeyen

hususlarda merkezi idareye ait bir kuruma araç tahsisi yapması ve bu araçların yakıtlarını karşılaması mümkün değildir.

İdare tarafından diğer kamu kurumlarına 5393 sayılı Kanun'daki hükümler dikkate alınarak aynı yardımlar yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Trakya' nın en büyük, sürekli bir gelişme ve büyüme gösteren, göçlerle nüfusu sürekli artan Çorlu İlçesinin emniyet, güvenlik ve asayişinin sağlanmasında, mevcut emniyet birimlerinin yetersiz kaldığı görülmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 üncü maddesinde belediyelere verilmiş görevler arasında, "çevre ve çevre sağlığı", "temizlik ve katı atık", "zabıta", "itfaiye" gibi unsurların, en sade tanımıyla halkın güvenlik, asayiş, sağlığına yönelik faaliyetler anlamına gelen kolluk kavramıyla ilişkisi açıktır. Bünyesinde zaten zabıta ve itfaiye gibi kolluk kuvvetleri barındıran belediye teşkilatının, bu anlamda halkın asayiş, güvenlik ve sağlığına yönelik tedbirlere yönelik kolluk fonksiyonunu yerine getirmek amacıyla emniyet birimlerine araç tahsis etmesi görevleri arasında sayılabilir. Diğer yandan ülkemizin içinde olduğu Olağanüstü Hal durumu da göz önüne alındığında, emniyet birimlerine sağlanan araç ve yakıt imkanlarının süreklilik arz eder hale gelmesi normal karşılanmalıdır. Ayrıca, yine Belediye Kanunu'nun 38 inci maddesinde Belediye başkanının görev ve yetkileri arasında,

m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak maddesi bulunmaktadır.

Belediye başkanının kendisine kanunla verilmiş olan halkın huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gerekli önlemleri almak görevini yerine getirecek silahlı özel bir emniyet birimi bulunmamaktadır. Bu yüzden, Belediye Başkanının sorumluluğunu yerine getirebilmek amacıyla, bu görevi asaleten yürüten emniyet birimlerine araç desteği sağlanması görevi icabıdır. 5393 sayılı Kanununun 75 inci maddesinde, diğer kuruluşlarla ilişkilere yönelik olarak zaten mahalli idarelerin merkezi idareye ait araç temini işlerini yapabilecekleri de hüküm altına alınmıştır. Mezkur maddeye göre İlçe Emniyet müdürlüğüne araç tahsis edilmesinin mevzuat olarak sakıncalı olmadığı görülmektedir. Belediyemizle İlçe Emniyet Müdürlüğü arasında yapılan TEDES protokolü kapsamında, Belediyemiz bütçesine ek gelir kaynağı yaratılmış olup, Belediye gelirlerinde ciddi anlamda artış sağlanmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında araç kiralaması ile yakıtlarının karşılanmasının 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin (b) bendine göre ve maddedeki "*Mahalli idareler*

ile merkezi idareye ait asli görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir” hükmüne uygun olarak bu kiralamanın yapıldığı ifade edilmiştir.

5393 sayılı Kanun’un 75’inci maddesinin (b) bendine göre araç tahsisinin geçici olması ve asli ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılmış olması gerekmektedir. 5393 sayılı Kanun’un 75’inci maddesine göre yapıldığı ifade edilen bu işlem Kanuna aykırılık taşımaktadır. Kanun hükmü Belediyenin meclis kararına uygun olarak sadece görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda aynı maddenin “b” bendinde yer alan idarelerin aynı ihtiyaçlarını karşılayabileceğini, geçici olarak araç ve personel temin edebileceğini belirtmektedir. Buradaki işlemin 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14’üncü maddesinde yer alan görev ve sorumluluklarında yer alan konularda yapılmadığı, emniyet müdürlüğüne tahsis edilen araçların emniyetin çeşitli birimlerinde (Örn. KOM, Asayiş, Çocuk Şube vb.) kullanıldığı görülmüştür. Yapılan bu işlem süreklilik kazanmış ve 02.07.2014 tarihinden itibaren sayıları artarak devam etmiştir. Geçici olmadığı açık bir şekilde görülen bu uygulamada belediyenin kendi görev ve sorumluluk alanlarına girmeyen hususlarda merkezi idareye ait bir kuruma araç tahsisi yapması ve bu araçların yakıtlarını karşılaması mümkün değildir.

5393 sayılı Kanun’daki hükümlere aykırı yapılan işlemin sonlandırılması ile 5393 sayılı Kanun’daki hükümler dikkate alınarak diğer kamu kurumlarına aynı yardımların yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 24: Belediyenin Yaptığı Kaldırım ve Yol Çalışmaları Neticesinde Yeraltında Bulunan Kabloların Kopmasında Sorumlulara İlişkin Tespit Raporunun Düzenlenmemesi

"Belediye tarafından yapılan yol ve kaldırım yapım, bakım çalışmalarında idareye ait iş makineleri tarafından koparılan kabloların onarım masraflarının belediye bütçesinden karşılandığı, ancak kabloların kopması durumunda herhangi bir tespit raporu düzenlenmediği ve bu olaylarda sorumluluğu bulunan personelin belirlenmediği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 12’nci maddesinde, Devlet memurlarının, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu,

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu, zararın ödettilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödeneceği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 38'inci maddesinde belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisinde olduğu belirtilmiştir.

Belgelerin incelenmesinde idare tarafından 2017 yılı içinde toplam 111.314,90TL tutarında yeraltı kablosu ve fiber optik kablo onarımı yapıldığı görülmüştür. Yapılan bu kablo onarımlarının idare tarafından gerçekleştirilen yol, kaldırım ve aydınlatma sistemi yapım ve bakım çalışmaları esnasında idareye ait iş makineleri tarafından koparılan kablolarla ilişkin olduğu, ancak bu kabloların kopması durumunda herhangi bir tespit raporu düzenlenmediği ve bu olaylarda sorumluluğu olan personelin belirlenmediği görülmüştür.

İlgili mevzuat hükümlerine göre, iş makinelerinin çalışmaları sırasında meydana gelen kablo kopmalarının ve sorumlularının tespit edilmesi amacıyla olaya ilişkin tespit tutanağı düzenlenerek iş makinesi operatörlerinin kusurları tespit edilmelidir. İş makinesi operatörlerinin kusurlarının olduğu olaylarda da kablo onarım masraflarının belediye bütçesinden karşılanmaması gerekmektedir.

Çalışma sırasında oluşan kablo kopmalarına ait rapor düzenlenerek iş makinesi operatörlerinin kusurlarından kaynaklı kablo kopmalarına ilişkin onarımların belediye bütçesinden karşılanmaması, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması gerekir." denilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Çalışma sırasında oluşan kablo kopmalarına ait rapor

düzenlenerek iş makinesi operatörlerinin kusurlarından kaynaklı kablo kopmalarına ilişkin onarımların belediye bütçesinden karşılanmaması, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılmasına özen gösterilecektir.

Sonuç olarak İdare tarafından gerçekleştirilen alt-üstyapı çalışmaları sırasında oluşan kablo kopmalarına ait işin oluş şekli belirten rapor düzenlenerek iş makinesi operatörlerinin kusurlarından kaynaklı kablo kopmalarına ilişkin onarımların belediye bütçesinden karşılanmaması, karşılanması durumunda ise buna sebep olan kişilerden bu ödemelerin tahsil edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 25: Belediyeye Ait Taşınmazın Kanuna Aykırı Tahsis Edilmesi

Belediyeye ait Şahpaz mahallesi 296 numaralı parseldeki 64.340m² taşınmaz Kanuna aykırı olarak Trakya Off-Road Spor Kulübü Derneğinin kullanımına verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde,

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür." hükmü getirilmiştir. Belediye Meclisinin 02.03.2016 gün ve 2016/22 sayılı kararıyla Trakya Off-Road Kulübü ile protokol yapılması için Belediye Başkanına yetki verilmiştir. Bu yetkiye istinaden protokol yapılarak 5 yıl süreyle tahsis yapılmıştır. Belediyeler kendilerine ait taşınmazları aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilecek veya süresi yirmibeş

yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Trakya Off-Road Spor Kulübü Derneği kamu yararına çalışan dernek değildir. Belediyenin meclis kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir. Böyle bir izin bulunmamaktadır.

Trakya Off-Road Spor Kulübü Derneğine Kanuna aykırı tahsis edilen taşınmazın iptali sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyeye ait Şahpaz Mahallesi 296 numaralı parseldeki 64.340 m2 taşınmazın kanuna aykırı olarak Trakya Off-road Spor Kulübü Derneğine tahsis edildiği bulgusuna istinaden 06/06/2018 tarihinde yapılacak olan Çorlu Belediye Meclisi toplantısında konu görüşülecek olup meclis kararına istinaden gerekli işlemler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kanuna aykırı yapılan tahsis işleminin iptali için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 26: Birim Fiyat Teklif Almak Suretiyle İhale edilen Yapım İşlerinde Ön Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

Birim fiyat esaslı olarak ihale edilen yapım işlerinde kesin proje olmadan ön proje üzerinden ihaleye çıkılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin c fıkrasında, "*Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi*

Sonuç olarak Birim fiyat teklif alma usulüyle ihale edilen her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 27: Devrolunan Yenice Belediyesinin Yaptığı İşlem Nedeniyle İdarenin Katlanmış Olduğu Giderle İlgili Gerekli İşlemin Yapılmaması

6360 sayılı Kanunla Çorlu Belediyesine devredilen Yenice Belediyesinin ihalesiz yaptırdığı işler dolayısıyla ödenmeyen tutar neticesi mahkeme kararıyla asıl alacağa ilaveten ödenen faiz ve yargılama giderinin ödendiği ve buna sebep olanlarla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 12'nci maddesinde, Devlet memurlarının, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu, Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu, zararın ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödeneceği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 38'inci maddesinde belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisinde olduğu belirtilmiştir.

Çorlu 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2015/459 Esas, 2017/56 karar sayılı ilamının incelenmesinde, Yenice Belediyesi tarafından Çorlu Belediyesine bağlanmasından önceki dönemde yaptırılan bir takım işlerin bedelinin ödenmediği gerekçesiyle dava açılmıştır. Mahkeme kararında, “Mahkememizce yapılan yargılama, toplanan deliller ve tüm dosya kapsamı değerlendirildiğinde; Taraflar arasındaki uyuşmazlığın, Çorlu 2.İcra Müdürlüğünün 2015/5655 esas sayılı takibine dayanak fatura bedeli kadar davalının davacıya borcu olup olmadığı noktasında toplandığı, davacının Çorlu Sulh Hukuk Mahkemesinin 2014/42 d.iş dosyasında tespiti yapılan işin gerçekleştirildiği ancak karşılığının ödenmediğini iddia ettiği, davalının savunmasında işin yapılmadığına veya başka bir şirket tarafından yapıldığına dair bir iddiasının olmadığı, davacı yanın sunmuş olduğu ticari defter ve kayıtların lehine delil teşkil eder nitelikte olduğu, dinlenen tanık anlatımlarının iddiayı ve diğer davacı delillerini destekler mahiyette bulunduğu, bilirkişi raporunda tespiti yapılan işlerin davacı şirketçe yerine getirildiği ancak karşılığının ödenmediği vicdani kanaatine varıldığından 159.304,50 TL asıl alacak üzerinden takibin devamına dair hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Ayrıntısı ve yasal gerekçesi yukarıda açıklanan nedenlerle;

1- Davanın kısmen kabulü ile,

Çorlu 2.İcra Müdürlüğünün 2015/5655 esas sayılı dosyasının 159.304,50 TL asıl alacak üzerinden devamına, fazlaya ilişkin talebin reddine,

Asıl alacak bedeli üzerinden %20si oranında icra inkar tazminatının davalıdan tahsiline,

2- Fazlaya ilişkin talebin reddine,

3- Alınması gerekli olan 10.882,09 TL harçtan davacı tarafından peşin olarak yatırılan 2.270,32 TL nin mahsubu ile eksik kalan 8.611,77 TL harcın davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

4- Davacı tarafından peşin ödenen 2.270,32 TL harcın davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine,

5- Davacının bu yargılama sebebi ile yaptığı toplam 734,20 TL yargılama giderinin davanın kabul ve red oranına göre paylaşımı yapılarak 622,00 TL'sinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, kalanın davacı üzerinde bırakılmasına,

6- Davacı tarafça yatırılan gider avansından, bakiye kalması halinde karar kesinleştiğinde ve talep halinde davacıya iadesine,

7- Davacı duruşmalarda vekil ile temsil olduğundan yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 15.494,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

8- *Davalı duruşmalarda vekil ile temsil olunduğundan yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.441,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,*”

denilmiştir. Mahkeme kararından anlaşılacağı üzere asıl alacak 159.304,50TL olduğu halde 255.377,61TL ödeme yapılmıştır.

Kamu görevlisi olarak görev yapanların görevlerini Kanuna uygun şekilde yapmamaları sonucu oluşan gider ya buna sebep olan kişilerce karşılanmalı ya da bütçeden ödenerek ilgisinden tahsil edilmelidir. Belgelerin incelenmesinde, 31.07.2017 gün ve 6144 numaralı ödeme emri belgesi ile toplam 255.377,61TL ödendiği, 96.073,11TL'nin faiz ve yargılama gideri olduğu ancak buna neden olanlarla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

Mahkeme kararına istinaden idarenin ödemek zorunda kaldığı faiz ve yargılama giderinin Belediye bütçesinden karşılanması nedeniyle kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun kullanımı bakımından gerekli hassasiyetin gösterilmediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 Sayılı Yasa ile tüzel kişiliği kaldırılan Yenice Belediye Başkanlığı kapatılarak Çorlu Belediye Başkanlığına devredilmiştir. Aynı Yasanın geçici 1'inci maddesinin 3 üncü fıkrasındaki "...Tüzelkişilikleri kaldırılan belediye ve köylerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesine, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine devredilir..." hükmü gereğince Yenice Belediye Başkanlığı'nın bildirimleri Tekirdağ Valiliği Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu tarafından değerlendirilmiştir. Anılan komisyonca Çorlu Belediye Başkanlığına Yenice Belediye Başkanlığı ile ilgili devrolan böyle bir borç bulunmadığından faturaya istinaden ödeme yapılamamıştır. Bunun üzerine alacaklı şirket tarafından icra takibi başlatılmış, Çorlu Belediye Başkanlığınca takibe itiraz edilmesi üzerine akabinde dava açılmıştır.

Dava konusu alacağa ilişkin düzenlenen iki bilirkişi raporunda da "...işlerin kim tarafından, ne zaman ve kim tarafından yapıldığının bilinmesine imkan olmadığı..." belirtilmiş olmasına rağmen yerel mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiş, ayrıca Belediye Başkanlığı aleyhine icra inkar tazminatına hükmedilmiştir. Yerel Mahkeme kararı İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi nezdinde istinaf edilmiş olup dosya halen istinaf incelemesindedir.

Mevzuata aykırı eylemleri ile mahkeme kararına istinaden Çorlu Belediye Başkanlığı tarafından ödemek zorunda kalınan faiz ve yargılama giderine sebep olan Yenice Belediye Başkanlığı çalışanlarının tespit edilmesi amacıyla soruşturma yapılması için Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na 22/05/2018 tarih ve E.851976/201805345 sayılı yazı yazılmıştır. Sorumluların tespitinden sonra rücu davası açılacaktır. Yazı ekte sunulmuştur." denilmiştir.

Sonuç olarak Mahkeme kararına istinaden idarenin ödemek zorunda kaldığı faiz ve yargılama giderinin Belediye bütçesinden karşılanması nedeniyle idarenin katlandığı giderle ilgili gerekli takibatın yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 28: Doğrudan Temin Usulü ile Yaptırılan Yapım İşlerinde Yaklaşık Maliyet Hesabının Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine Uygun Yapılmaması

Doğrudan temin usulü ile yaptırılan yapım işlerinde yaklaşık maliyetin hesap şekli Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine uygun yapılmamıştır.

Kamu İhale Genel Tebliğinin "4734 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendi gereğince ihtiyaçların temini" başlıklı 22.5.1'inci maddesinde, "*Ancak bu bent kapsamında gerçekleştirilecek yapım işlerinde fiyat araştırmasının, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin esas ve usullere göre yapılması zorunludur.*" denilmiş, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler" başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında, "*İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre miktar tespiti ve fiyat araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu için KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.*"

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 9'uncu maddesinde yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespitinin nasıl olacağı belirtilmiş ve "Yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti" başlıklı 10'uncu maddesinde ise,

"(1) İdarelerce, ihale konusu için yaklaşık maliyetine ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde;

a) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlerin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler,

c) İlgili meslek odaları, üniversiteler veya benzeri kuruluşlarca belirlenerek yayımlanmış fiyat ve rayiçler,

ç) Yüklenici veya alt yüklenici olarak faaliyet gösteren, konusunda deneyimli kişi ve kuruluşlardan alınacak, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlere ilişkin maliyetler,

d) İdarenin piyasa araştırmasına dayalı rayiç ve fiyat tespitleri,

esas alınır.

(2) İdareler, yaklaşık maliyete ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen fiyat ve rayiçlerin birini, birkaçını veya tamamını herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabilirler.

(3) İşin bütünü, iş grubu, iş kalemi ve malzeme rayici bazında yapılacak piyasa araştırmasına dayalı fiyat tespitlerinde; iş, imalat ve/veya malzemenin yapımcılarından, üreticilerinden, ana bayilerinden, toptancılarından, yetkili satıcılarından ve satıcılarından fiyatlar veya proforma faturalar alınmak ve gerekli karşılaştırmalar yapılmak suretiyle uygun fiyatlar belirlenir. Tereddüt edilen fiyatların gerçek piyasa rayiçlerine uygun olup olmadığı hususu Ticaret ve/veya Sanayi Odalarından alınacak yazılı rayiçlerle netleştirilir.

(4) Fiyat araştırması için yapılan çalışmalarda fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazılan yazıda fiyatı tespit edilecek iş grubu, iş kalemi veya malzemenin ayrıntılı özellikleri ve standardına yer verilir, fiyat istenecek kişi ve kuruluşlara aynı koşulları taşıyan yazılarla başvurulur ve fiyatlar Katma Değer Vergisi hariç istenir. İstenen özellikleri taşımayan fiyat bildirimleri ve proforma faturaları dikkate alınmaz.”

düzenlemesi yapılmıştır.

İdarenin doğrudan temin suretiyle yaptırılmasına karar verdiği yapım işlerinde miktarlar belirtilmesine karşın yaklaşık maliyetin tutarına ilişkin hesaplama yapılmamıştır. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 10’uncu maddesinde belirtilen usulde yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespitinin yapılarak yaklaşık maliyetin bulunması gerekmektedir.

Doğrudan temin usulüyle yaptırılacak yapım işlerinde yaklaşık maliyetin hesabının Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine uygun yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Doğrudan temin suretiyle yaptırılmasına karar verilen yapım işlerinde miktarlar belirtilmesine karşın yaklaşık maliyetin tutarına ilişkin hesaplama yapılmasına, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 10'uncu maddesinde belirtilen usulde yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespitinin yapılarak yaklaşık maliyetin bulunmasına dikkat edilecektir. Doğrudan temin usulüyle yaptırılacak yapım işlerinde yaklaşık maliyetin hesabının Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine uygun yapılmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Doğrudan temin usulüyle yaptırılacak yapım işlerinde yaklaşık maliyet hesabının Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine uygun yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 29: Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekâlet Ettirilen Kişinin Harcama Yetkililiğini Kullanması

Çorlu Belediyesinde kadrolar dolu olduğu halde başka birinin kadroya vekâlet ettirildiği, vekâlet ettirilen kişinin harcama yetkilisi olarak da görev yaptırıldığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86'ncı maddesine göre, memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, yine boş kadrolara ait görevlerinde vekâleten gördürülebileceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 63'üncü maddesinde, "*Belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.*" denilerek harcama yetkilisinin tanımı yapılmış, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31'inci maddesinde de, "*Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.*" hükmü yer almıştır.

5018 sayılı Kanun'a istinaden çıkarılmış olan 1 seri numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğde harcama yetkililerinin belirlenmesi konusunda, "*5018 sayılı Kanunun 5436 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesinin birinci fıkrasında bütçeyle ödenek*

tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak belirlenmiştir. Bu hüküm uyarınca bütçe sınıflandırması harcama yetkilisini belirleyen temel unsur olmaktadır.” denilerek harcama yetkisinin kim tarafından kullanılacağı açıkça belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde, Çorlu Belediyesinde müdür kadrolarında bulunan kişiler var iken o kadrolara vekâleten görevlendirme yapılamayacağı açıktır. Dolu kadroya vekâleten görevlendirme yapılamayacağından dolayı harcama yetkililiğini de vekâleten görevlendirilen yerine asıl kadroda bulunanın kullanması gerekir. Bu kişiler görevden alınmadığı ve bu kadrolar boş olmadığı sürece yetkinin vekâleten görevlendirilen kişilerce kullanılması mümkün değildir. Şüphesiz 657 sayılı Kanun’da memuriyette kadroyu esas almıştır.

Dolu olan kadrolara vekâleten görevlendirme yapılmaması ve harcama yetkililiğini de kadroda bulunan kişinin kullanması sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Kanunu ile diğer görevlilerin yanı sıra belediye başkanlarına Belediye Teşkilatının en üst amiri olarak belediye teşkilatını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, Belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek gibi üst seviyede siyasi ve hukuki sorumluluk gerektiren görev ve yetkiler verilmiştir. Bu görevlerin yerine getirilmesi sırasında belediye başkanlarınca çok yakın çalışma arkadaşı olacak kişileri seçme konusundaki takdir hakkının diğer naklen atamalarda kullanılacak takdir hakkına nispetle daha geniş olması gerektiği kabul edilmelidir. Bu sebeple dolu kadroya vekalet ettirilmesi bu kapsamda değerlendirilmelidir."denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin cevabında belirttiği hususa katılmak mümkün değildir. Takdir hakkı Kanunların izn verdiği ölçüde kullanılmalıdır.

Kurum yetkililerinin Kanuna aykırı hareket etmemesi gerekir. Bu nedenle dolu kadroya başka birinin vekâlet ettirilmemesi ve vekâlet ettirilen kişiye de harcama yetkililiğinin kullandırılmaması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 30: Hazinece Karşılanan Asgari Ücret Destek Tutarlarının Hakedişlerden Hatalı Mahsup Edilmesi

İhale edilen hizmet işlerinde, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'nci maddesine istinaden yükleniciye ödenen asgari ücret destek tutarının hakedişlerden mahsubunun hatalı yapıldığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesi ile işverenlere, çalışanların prim gün sayıları baz alınarak 2017 Ocak-Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar Hazine desteğinden yararlanma imkanı getirilmiştir. Aynı madde ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için Hazine tarafından karşılanacak olan destek tutarlarının, bu idarelerce işverenlerin hak edişlerinden kesileceği hüküm altına alınmıştır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın "İşçilik maliyetlerindeki değişiklik" başlıklı 6'ncı maddesinde, "(1) İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre ihale tarihi itibarıyla hesaplanan brüt maliyeti ile uygulama ayındaki brüt maliyeti arasındaki fark, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir." hükmü yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, 5510 sayılı Kanunun Geçici 68'inci maddesi ile getirilen ve asgari ücret destek kesintisi olarak tanımlanan tutar KDV hariç işçilik maliyetlerinde doğrudan doğruya bir azalmayı ifade etmektedir. İhalenin yapıldığı dönemde mevcut olmayan ve kanunen de öngörülmemiş olan bu destek tutarı yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalma ile birlikte sözleşme fiyatları ile yapılan iş tutarında ve yüklenicinin ilgili döneme ilişkin hakediş tutarında da azalma anlamına gelmekte ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, yüklenicinin hakediş raporu düzenlenirken sözleşme fiyatları ile yapılan işin tutarından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından bildirilen asgari ücret destek tutarı düşülerek hakediş tutarının hesaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Hizmet işlerinde, Hazine tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarına ilişkin kesintilerin hakedişin kesinti ve mahsuplar bölümünde KDV tutarı dikkate alınmadan yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda asgari ücret desteği nedeniyle yapılan kesinti hakediş tutarının KDV'li tutarından düşülmekte ve böylece destek tutarına ilişkin KDV kadar yükleniciye fazladan ödeme yapılmış bulunmaktadır.

Hazine tarafından yapılan asgari ücret destek tutarlarının yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalmaya neden olduğu ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı göz önüne alınarak destek tutarlarına ilişkin mahsup işlemleri yapıldıktan sonra kalan tutara KDV uygulanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "5510 sayılı Kanun'un Geçici 68'inci maddesi ile getirilen ve Hazine tarafından yapılan asgari ücret destek tutarı yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalmaya neden olmakta olup bu desteğe ait tutarın hakediş tutarından düşüldükten sonra KDV'nin hesaplanması gerekmektedir. Bulgunuzdaki hususa riayet edilerek bundan sonra hizmet işlerinde hakediş tutarından destek tutarı indirildikten sonra kalan tutar üzerinden KDV hesaplaması yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Hazine tarafından yapılan asgari ücret destek tutarlarının yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalmaya neden olduğu ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı göz önüne alınarak destek tutarlarına ilişkin mahsup işlemleri yapıldıktan sonra kalan tutara KDV uygulanması gerektiğinden ilgili hakedişlerin incelenerek hataların düzeltilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 31: Hizmet Alım İşi Sözleşmelerinde Mevzuatta Belirtilen Tip Sözleşmeye Uyulmaması

Belediyenin yapmış olduğu hizmet alımı işine ilişkin sözleşmelerin "Cezalar ve Sözleşmenin Feshi" başlıklı 16'ncı maddesinin Hizmet Alımları Uygulamaları Yönetmeliği ekinde yer alan tip sözleşmeye aykırı olduğu görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanun'unun "Tip sözleşmeler" başlıklı 5'inci maddesinde, "Bu Kanunun uygulanmasında uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmeler Resmi Gazetede yayımlanır. İdarelerce yapılacak sözleşmeler Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak düzenlenir. Mal ve

hizmet alımlarında, Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabilir.” ifadesi yer almaktadır.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin “Sözleşme tasarısı” başlıklı 17'nci maddesinde ise, “*İdare, sözleşme tasarısını bu Yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeyi esas alarak hazırlar.*

(2) Tip sözleşmede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar, işin özelliğine ve sözleşme türüne (götürü bedel/birim fiyat) göre 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenir.

...” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere idareyle yüklenici arasında imzalanacak hizmet alımına ilişkin sözleşme yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeye uymak zorundadır.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ekinde yer alan hizmet alımlarına ait tip sözleşmenin Cezalar ve sözleşmenin feshi başlıklı 16'ncı maddesinde ise,

“16.1. İdare tarafından uygulanacak cezalar aşağıda belirtilmiştir

16.1.1.....

Bu madde aşağıda belirtilen açıklamalara uygun olarak İdare tarafından düzenlenecektir:

(1) Kısmi kabul öngörülmemiş işlerde, yüklenicinin işi süresinde bitirmemesi durumunda, İdare tarafından en az on gün süreli yazılı ihtar yapılarak gecikilen her takvim günü için kesilecek ceza miktarı sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere oran olarak belirtilecektir. Ancak, gecikmeden kaynaklanan aykırılığın işin niteliği gereği giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, 4735 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendine göre protesto çekmeye gerek kalmaksızın sözleşmenin idarece feshedilebileceği, sözleşmenin feshedilmemesi halinde ise sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere idarece bu maddede belirlenecek oranda ceza uygulanacağı hususuna maddede yer verilecektir.

(2) Kısmi kabul öngörülen işlerde, yüklenicinin işin kısmi kabule konu olan kısmını süresinde tamamlamaması durumunda, İdare tarafından en az on gün süreli yazılı ihtar yapılarak gecikilen her takvim günü için kesilecek ceza miktarı süresinde tamamlanmayan kısmın bedelinin % 1'ini geçmemek üzere oran olarak belirtilecektir. Ancak, gecikmeden

kaynaklanan aykırılığın işin niteliği gereği giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, 4735 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendine göre protesto çekmeye gerek kalmaksızın sözleşmenin idarece feshedilebileceği, sözleşmenin feshedilmemesi halinde ise sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere idarece bu maddede belirlenecek oranda ceza uygulanacağı hususuna maddede yer verilecektir.

(3) İşin özelliği gereği sürekli tekrar eden nitelikteki işlerde, işin tekrar eden kısımlarının sözleşmeye uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, idarece her bir aykırılık için ayrı ayrı uygulanmak suretiyle kesilecek ceza miktarı, sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere oran olarak belirtilecektir. Ayrıca, bu aykırılıkların ardı ardına veya aralıklı olarak gerçekleştirilmek suretiyle belli bir sayıya ulaşması durumunda, yukarıda öngörülen ceza uygulanmakla birlikte 4735 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendine göre protesto çekmeye gerek kalmaksızın sözleşmenin feshedileceği hususu ile sözleşmenin bu şekilde feshedilebilmesi için gerekli olan aykırılık sayısı (iki veya daha fazla) idarece belirlenerek bu maddede yazılacaktır. Ancak ağır aykırılık hallerinde, bu aykırılık halleri maddede belirtilmek kaydıyla, aykırılık bir defa gerçekleşmiş olsa dahi yukarıda öngörülen şekilde sözleşmenin feshedilebileceği hususuna da idarece gerek görülmesi halinde bu maddede yer verilecektir.

(4) İşin tamamının ya da kısmi kabule konu olan kısmının süresinde bitirilmemesi veya işin tekrar eden kısımlarının sözleşmeye uygun olarak gerçekleştirilmemesi halleri hariç, idarece gerek görülüyorsa diğer sözleşmeye aykırılık hallerinin neler olduğu belirlenecek ve bu aykırılıkların gerçekleşmesi durumunda İdare tarafından en az on gün süreli yazılı ihtar yapılarak gecikilen her takvim günü için kesilecek ceza miktarı sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere oran olarak belirtilecektir. Ancak, söz konusu aykırılığın işin niteliği gereği giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, 4735 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendine göre protesto çekmeye gerek kalmaksızın sözleşmenin idarece feshedilebileceği, sözleşmenin feshedilmemesi halinde ise sözleşme bedelinin % 1'ini geçmemek üzere idarece bu maddede belirlenecek oranda ceza uygulanacağı hususuna maddede yer verilecektir.

(5) İdare tarafından kesilecek cezanın toplam tutarının, hiçbir durumda, sözleşme bedelinin % 30'unu geçmeyeceği hususu da bu maddede belirtilecektir.” denilmektedir.

İdareyle yüklenici arasında imzalanan sözleşmenin cezalar ve sözleşmenin feshi maddesi yönetmelikte yer alan tip sözleşmeye uymamaktadır. Ceza hükümlerinin soyut olarak belirlenmesi yerine hangi eyleme karşı hangi cezanın uygulanacağı somut olarak

belirlenmelidir. Sözleşmede ceza oranları belirlenmiş fakat hangi hallerde bu cezanın uygulanacağına ait bir açıklama bulunmamaktadır. Dolayısıyla sözleşmenin mevzuatta belirtilen tip sözleşmeye aykırı olduğu tespit edilmiştir. Örnek olarak, 2014/ 132221 Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü 11 Personel ile 6 Ay Süreli Bölgemizde Sosyal Huzurun Artırılması Hizmet Alımı ihalesinde tam olarak belirlenmesi gereken ceza koşullarının belirlenmediği tespit edilmiştir.

İdarenin hizmet alımı ihalelerinde mevzuatta yer alan tip sözleşmeyi dikkate alarak sözleşme tasarısı hazırlaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda örnek olarak verilen "11 Personel İle 6 Ay Süreli bölgemizde Sosyal Huzurun Arttırılması Hizmet Alımı İhalesi" işinin devamı niteliği taşıyan ihale ve diğer hizmet alımı işlerinde bahsi geçen konuda gerekli düzenlemeler yapılmıştır."denilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin hizmet alımı ihalelerinde mevzuatta yer alan tip sözleşmeyi dikkate alarak sözleşme tasarısı hazırlaması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 32: Hizmet İhalelerinde İşçilere Bir Yılda 270 Saatten Fazla Çalışma Yaptırılması

İhale edilen hizmet ihalesinin teknik şartnamesinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 41'inci maddesinde yer alan yasağa rağmen bir yılda 270 saatten fazla çalışma süresinin belirlendiği görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinde,

"...Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.", denilmiş ve "Fazla çalışma ücreti" başlıklı maddesinin 41'inci maddesinde de, *"...Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz.*

...Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaların ne şekilde uygulanacağı çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.” düzenlemesi yer almıştır. Kanun’un “İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık” başlıklı 104’üncü maddesinde de, Kanunun 63’üncü maddesinde ve yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran işveren veya işveren vekiline 2017 yılı için 1.619TL idari para cezası verileceği belirtilmiştir. 06.04.2004 gün ve 25425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliğinin “Fazla Çalışmada Sınır” başlıklı 5’inci maddesinde, “Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz. Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir.

Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sürelerinin hesabında yarım saatten az olan süreler yarım saat, yarım saati aşan süreler ise bir saat sayılır.” denilmiştir.

Bu düzenlemelere göre fazla çalışma süresinin bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olmaması gerekir. İdare bu saatin aşılması ve idari para cezasına muhatap olmaması için gerekli tedbirleri almalıdır.

Çorlu Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından 2014/139176 kayıt numaralı ihale sonucu 24/12/2014 tarihinde yapılmış olan sözleşmenin Teknik Şartnamesinin “Çalışma Süreleri” başlıklı 4’üncü maddesinde, “4.1. Günlük çalışma saatleri 4857 numaralı iş kanununun 63 maddesine göre belirlenecek olup aşağıdaki tabloda belirtilen işçilerin tamamı hizmet alımı süresi içerisinde idarenin uygun gördüğü cumartesi ve pazar günleri 120 hafta boyunca 11’er saat fazla çalışma yapacaklardır. Pazar günü, hafta tatili olup ulusal bayram ve genel tatil günü değildir. Pazar günü yapılacak çalışma da fazla çalışma olduğu için, Pazar günü çalışması için gün üzerinden değil saat üzerinden hesaplama yapılmıştır. Hafta tatili gününde çalıştırılan işçi, hafta tatili günü yaptığı çalışmanın karşılığı olarak, normal çalışma günü ücretine ek olarak %50 zamlı hesaplanarak elde edilen fazla çalışma ücretine hak kazanacaktır. Ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışma yapılmayacaktır. İş başlangıcı ve bitiş saatleri idare tarafından tespit edilecektir. Yüklenici bu saatlere uymak zorundadır.” denilmektedir.

TOPLAM SAYI	GÖREVİ	CUMARTESİ – PAZAR FAZLA ÇALIŞMA	CUMARTESİ-PAZAR TOPLAM FAZLA ÇALIŞMA
3	HARİTA – İNŞAAT TEKNİKERİ	11 saat x 3 kişi x 120 hafta	3960 Saat
2	İNŞAAT TEKNİSYENİ	11 saat x 2 kişi x 120 hafta	2640 Saat
2	VERİ HAZIRLAMA KONTROL İŞLETMENİ	11 saat x 2 kişi x 120 hafta	2640 Saat
1	BÜRO ELEMANI	0	0

İdarenin personel çalıştırılmasına ilişkin yapmış olduğu ihalenin teknik şartnamesinde yer alan fazla çalışma ile ilgili hükümlerle yılda 270 saat olan Kanuni sınırı aşılmış olmakta, böylece Kanuna aykırı hükmün teknik şartnamede yer alması sağlanmış olmaktadır.

İdari para cezasına muhatap olmamak ve Kanuna aykırı hareket etmemek amacıyla işçilere bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla çalışma yaptırılmaması ve ihale edilen işin teknik şartnamesinde bu hususa aykırı hükümlerin olmaması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereği 02/04/2018 tarihi itibarı ile belediyemizde hizmet ihaleleri kapsamında çalışan taşeron personeller Çorlu Belediyesi Personel Anonim Şirketine işçi olarak geçirilmiştir. Söz konusu Şirkete hitaben 15/05/2018 tarihli ve E.850469/201804842 sayılı yazımız ile Bulgunuzda belirtilen hususa dikkat edilmesi konusunda gereken uyarı yapılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdari para cezasına muhatap olmamak ve Kanuna aykırı hareket etmemek amacıyla işçilere bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla çalışma yaptırılmaması ve ihale edilen işin teknik şartnamesinde bu hususa aykırı hükümlerin olmaması sağlanmalıdır.

BULGU 33: Huzur Hakkının Belirlenmesi İle İlgili Meclis Kararı Olmadan Ödeme Yapılması

Meclis üyeleri ile komisyon üyelerine ödenen huzur hakkı ile ilgili alınmış Meclis kararı olmadığı görülmüştür.

5393 sayılı belediye Kanunu'nun "Meclis toplantısı" başlıklı 20'nci maddesinde, Belediye meclisinin her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırdığı günde toplanacağı ve bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresinin en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresinin ise en çok beş gün olduğu, "İhtisas komisyonları" başlıklı 24'üncü maddesinde, Meclis toplantısını

müteakip imar komisyonunun en fazla on iş günü, diğer komisyonların ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandıracağı, “Denetim komisyonu” başlıklı 25’inci maddesinde, İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000’in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin, her ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturulacağı, komisyonun çalışmasını kırkbeş işgünü içinde tamamlayacağı ve buna ilişkin raporunu mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunacağı belirtildikten sonra “Huzur ve izin hakkı” başlıklı 32’nci maddesinin birinci fıkrasında, “*Meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39 uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı, 20, 24 ve 25 inci maddelerde belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamaz ve meclis üyelerine aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenemez.*” düzenlenmesi yapılmıştır.

Meclis ve komisyonların ne kadar süre çalışacağı 5393 sayılı Kanun’un 20, 24 ve 25’inci maddelerinde belirtilmekle birlikte ödenecek huzur hakkının miktarı 32’nci maddesinde düzenlenmiştir. Ödenecek huzur hakkı konusunda maddede üst sınır belirtilmekle birlikte ödenecek miktarın meclis tarafından belirlenmesi gerekir. 5393 sayılı Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihten bu güne kadar huzur hakkı miktarı ile ilgili alınmış meclis kararı bulunmamaktadır. Meclis kararı olmadan huzur hakkı ödenemez.

Huzur hakkı ödemeleriyle ilgili meclis kararı olmadan ödeme yapılmaması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "5393 sayılı Belediye Kanunu’ nun 32’ nci maddesi hükümleri gereği meclis ve komisyon üyelerinin huzur hakkı, 06/12/2017 tarihli ve 2017 / 179 numaralı Belediye Meclis Kararı ile belirlenmiştir. Bundan sonra her mahalli idareler genel seçimleri sonrası yapılacak ilk belediye meclis toplantısında meclis üyeleri ve komisyon üyelerinin huzur haklarını belirlemek üzere gerekli kararın alınmasına dikkat edilecektir. 2017/179 numaralı Belediye Meclisi kararı ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Ödenecek huzur hakkı tutarı konusunda maddede üst sınır belirtilmekle birlikte ödenecek miktarın meclis tarafından belirlenmesi gerektiğinden dolayı huzur hakkı ödemeleriyle ilgili meclis kararı alınması sağlanmalıdır.

BULGU 34: İdareye Bağışlanan Kitaplara İlişkin Kayıtların Mevzuat Hükümlerine Uygun Şekilde Yapılmaması

Bağışlanan kitaplara ilişkin taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve kitapların muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

27.05.2016 gün ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli idareler muhasebe yönetmeliğinin “Bağış ve yardımlar” başlıklı 17’inci maddesinde,

“(1) Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleri ile ilişkilendirilerek bağış ve yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

(2) Yapılan her türlü bağış ve yardımlar gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar ilgili mevzuatına göre değerlendirmeye tabi tutulur ve kayıt altına alınır.” denilmektedir. 18.01.2007 gün ve 26407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Defterler” başlıklı 9’uncu maddesine göre kütüphanelerdeki kitaplar Yönetmeliğe Ek olan kütüphane defterinde kayda alınmalıdır. Kütüphaneye yapılan bağışlara ilişkinde aynı yönetmeliğin 13’üncü maddesine göre bağışlandığı anda da kayıt altına alınması gerekmektedir. Kaybolduğunda veya zayii olduğunda ise bir tutanak ile taşınır işlem fişinin tekrar düzenlenmesi gerekmektedir.

Tekirdağ Çorlu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde bulunan kütüphaneye yapılan bağışlara ilişkin taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve ilgili kitapların muhasebe kayıtlarında yer almadığı, kitapların kişiler tarafından kullanılmak üzere alınması sonrasında kaybolması durumunda da herhangi bir yaptırım uygulanmadığı görülmüştür. Belediye’ye bağışlanan kitaplar ilgili muhasebe hesaplarında bedeli gösterilerek kayıt altına alınmalı, taşınır işlem fişleri düzenlenmelidir. Belediye’ye bağış yoluyla gelen kitaplar kamuya ait birer taşınır haline dönüştüğünden kullanımlarına ilişkin kurallar belirlenerek kayıp veya zayii olduklarında kullanımına verildiği kişilere belirli yaptırımlar uygulanmalı, muhasebe kaydının yönetmeliğe uygun bir şekilde yapılarak taşınır işlem fişleri düzenlenmelidir.

İdareye bağışlanan kitaplara ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması ile taşınır işlem fişleri düzenlenmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin

“Bağış ve Yardımlar” başlıklı 17. maddesi ile Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine istinaden bundan sonra Belediyemize bağışlanan kitapların kaydının ve takibinin yapılabilmesini teminen bu kitaplar için taşınır işlem fişi kesilerek muhasebe kayıtlarına alınması sağlanacaktır. Konu ile ilgili örnek olmak üzere 21/05/2018 tarihli ve 4379 sayılı yevmiye fişi ve taşınır işlem fişi ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdareye bağışlanan kitaplara ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli muhasebe kayıtları ile taşınır işlem fişlerinin düzenlenmesi sağlanmalıdır.

BULGU 35: İhale Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi Gereken Alımın Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

İdare tarafında temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar dışındaki hizmet alımının temsil ve ağırlama faaliyetleri kapsamında değerlendirilerek doğrudan temin usulü ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kanun’un “Doğrudan Temin” başlıklı 22’nci maddesinde,

“Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

...

d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar....

Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10 uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.” ifadesi yer almaktadır. 2017 yılı için 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin (d) bendine göre yapılacak alımlarda doğrudan temin usulü parasal sınırı Büyükşehir Belediyesi sınırında olan idareler için 58.555TL olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuata göre, idarelerin temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımları için doğrudan temin parasal sınırları dikkate alınmadan doğrudan temin usulü ile yapılmasına izin verilmiştir. 2017 yılı ödeme

emri ve eki belgelerin incelenmesinde temsil ağırlama ödeneği kullanarak doğrudan temin yöntemiyle 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinlikleri Organizasyonu Hizmet Alımına ilişkin 183.753,47TL'lik ödeme yapıldığı görülmüştür. Yapılan bu hizmet alımının temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur....*" denilmiştir. İlgili mevzuat hükümlerine göre temsil ağırlama, konaklama ve iaşeye ilişkin harcamalar dışındaki giderlerin doğrudan temin sınırlarını aşarak gerçekleştirilmesi 4734 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmektedir. Kamu kaynaklarının verimli kullanılması ve rekabeti sağlamak amacı ile bu tarz alımların ihale yöntemiyle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

İdare yapacak olduğu hizmet alımlarında doğrudan temin parasal sınırlarına ve mevzuatta öngörülen hususlara dikkat ederek yapması ve doğrudan temin parasal sınırlarını aşan alımlarını ise ihale yöntemiyle gerçekleştirmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuzda belirtilen hususlara istinaden yapılacak hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde belirtilen doğrudan temin ile ilgili parasal sınırlara ve mevzuatta öngörülen hususlara dikkat edilerek doğrudan temin parasal sınırını aşan alımlarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda sayılan ihale usulleri uygulanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Hizmet alımlarında doğrudan temin için belirlenen parasal sınırlara uyulması ile mevzuatta öngörülen hususlara dikkat edilerek yapılması ve doğrudan temin parasal sınırlarını aşan alımların ihale yöntemiyle gerçekleştirmesi için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 36: İş Programlarının Gerçek Durumu Yansıtması

Yapım işlerinde idareye verilen iş programının gerçek imalat durumunu yansıtmadığı görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin "İş programı" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Yüklenici, iş programını yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, sözleşme bedeli üzerinden bir günde yapılması gereken iş tutarını hesaplayarak, ödeneklerin yıllara göre dağılım esasları ile varsa işin kısımları ile bitirme tarihlerini de dikkate alarak İdarece verilen örneklere uygun olarak hazırlar. Bu programda ayrıca; iş kalemleri, aylık imalat ve iş miktarları, (ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı) yıllık ödenek dilimleri ve bunların aylara dağılımı gösterilir ve iş programı en az dört nüsha hazırlanarak onaylanmak üzere İdareye teslim edilir.*" ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında, "*İş programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.*" denilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş programı" başlıklı 17'nci maddesinde ise , "*(1) Yüklenici, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, idarece verilen örneklere uygun bir iş programını hazırlayarak, onaylanmak üzere idareye teslim edecektir.*

(2) İhzarat ödenmesi öngörülen işlerde, iş programları imalat ve ihzarat iş programı olarak düzenlenir. İhzarat, iş programlarına uygun yapılacaktır. Bu programlarda gösterilenden fazla yapılan ihzaratın bedeli hakedişe konulmaz ve iş programları onaylanmadan imalat ve ihzarat bedelleri ödenmez.

(3) İdare, iş programını verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirtilen süre içinde, olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur.

(4) İş programında, resmi tatil günleri ile sözleşmesinde belirtilmiş ise, iklim şartlarından dolayı çalışmaya elverişli olmayan dönemler dışındaki bütün günlerin çalışarak geçirileceği göz önünde tutulur. Ancak, işin bitimi çalışmaya elverişli olmayan döneme rastlar ise idare yükleniciden, teknik şartları yerine getirerek işi tamamlaması için bu devre içinde çalışmasını isteyebilir. İş programının büro çalışmaları ile ilgili bölümlerinde iklim şartları dikkate alınmaz.

(5) Kapsamlı işlerde idare, iş programının, çubuk diyagram yerine, paket yazılım iş programı veya işin özelliğine göre hazırlanmış bilgisayar destekli iş programı kullanılarak

düzenlenmesini isteyebilir."

düzenlemesi yapılmıştır.

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde yükleniciler iş programlarını vermiştir. İş programlarının incelenmesinde aylara göre yapılacak imalatların işaretlendiği, bazen de sözleşme bedelinin aylara ve pozlara göre paylaştırıldığı görülmüştür. Yani iş programının sadece iş programı sunmanın yerine getirilmesi amacıyla şekli olarak yapıldığı ve gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür. İhale edilen işin nasıl ve hangi sürelerde yapılacağı iş programından anlaşılır. Şüphesiz planlanan iş programından sapma olduğunda gerçek duruma uygun olarak iş programında değişiklik yapılması mümkündür.

İş programlarının şekli olmanın yanı sıra gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuzda belirtilen hususa istinaden İş programlarının mevzuatta belirtilen şekil şartlarını taşımasının yanı sıra gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanması konusuna dikkat gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yapım işlerinde yükleniciler tarafından verilen iş programlarının gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 37: İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullanılmaması

İşçilerin yıllık izinlerinin Kanuna uygun şekilde kullanılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

4857 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükmüne göre yıllık iznin kullandırılması gerekir. Nitekim 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde, "*Yıllık ücretli izni bu Kanunun 56 ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57 nci maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59 uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verilir.*" düzenlemesi mevcuttur.

Bu düzenlemelere göre işçi yıllık izin hakkından feragat edemez. İşçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği izin alacağı ücrete dönüşmektedir. Ödeme de son ücret üzerinden yapılacağından işçinin eline çok yüksek bir miktar geçebilmektedir. Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi işçilerin izin kullanmaktan feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Ancak kurum veya birim yetkililerin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan iznin işçilere kullandırılması gerekir. Zira iznin kullandırılmaması nedeniyle idare 4857 sayılı Kanun'un 103'üncü maddesine göre idari para cezasına muhatap olabilecektir. Diğer taraftan birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde kurum yüksek miktarlarda ödeme yapmakla karşı karşıya kalabilmektedir. Yapılan incelemede işçilerin 1997 yılından bu güne kadar kullanılmayan izinlerinin olduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere yıllık izinlerin Kanunun öngördüğü şekilde kullandırılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "07/02/2018 tarih ve 124 sayılı yazımızla işçi izinlerinin zamanında kullandırılması konusunda yazı yazılmıştır. İzinlerin İş Mevzuatının öngördüğü şekilde kullandırılması sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Mevzuata göre işçilere yıllık izinlerin Kanunun öngördüğü şekilde kullandırılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 38: Kira Sözleşmesine Dayalı Alacak İçin Ödeme Emri Düzenlenmesi ve Mahkemenin Ödeme Emrini İptal Etmesi Nedeniyle Katlanılan Giderin Buna Sebep Olanlardan Alınmaması

Belediyenin kira sözleşmesine istinaden var olan alacağının ödeme emri ile talep edildiği ve bunun üzerine işlemin İdare Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle yargılama giderinin ödendiği ve buna sebep olanlardan ödenen tutarın tahsil edilmediği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 12'nci maddesinde, Devlet memurlarının, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu, Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin esas olduğu, zararın ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödeneceği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 38'inci maddesinde belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisinde olduğu belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Kanunun Şümulü" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasında, "*Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi*

cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur.” denilmektedir. Bu hükme göre sözleşmeden kaynaklı alacak için 6183 sayılı Kanuna göre işlem yapılamayacağı açıktır. Dava konusu alacağın 28.09.2015 tarihinde imzalanan kira sözleşmesine dayalı bir alacak olduğundan dolayı bu alacak için ödeme emri düzenlenmesi mümkün değildir. Nitekim mahkemede bu gerekçeyle ödeme emrini iptal etmiştir.

Alacağın tahsili için gerekli işlemin mevzuata uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresi yargılama gideri ödemek zorunda kalmıştır. Kamu görevlisi olarak çalışan memur veya işçilerin görevlerini Kanuna uygun şekilde yapmamaları sonucu oluşan gider buna sebep olan kişilerce karşılanmalı ya da bütçeden ödenerek ilgisinden tahsil edilmelidir. Belgelerin incelenmesinde, 29.12.2017 gün ve 10936 numaralı ödeme emri belgesi ile 1.221,10TL yargılama giderinin belediye bütçesinden ödendiği ancak iptale konu sözleşmeden doğan alacak için ödeme emri düzenlenerek alacağın talep edilmesine neden olan personelle ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

Kira sözleşmesine dayalı alacak için ödeme emri düzenlenmesi nedeniyle mahkemece verilen iptal kararına istinaden idarenin ödemek zorunda kaldığı yargılama giderinin buna sebep olan kişilerden tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması gerekir. Ayrıca bütçeden yapılan ödeme nedeniyle kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun kullanımı bakımından gerekli hassasiyetin gösterilmediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Ödeme emrine konu alacak 28.09.2015 tarihinde taraflar arasında imzalanan kira sözleşmesinden kaynaklansa da kira alacağı değildir. Kira süresinin sona ermiş olmasına rağmen Belediye mülkiyetindeki taşınmazın tahliye edilmemesi sebebiyle tahakkuk ettirilen cezaya ilişkindir. Sözleşmenin ilgili maddesinin ecrimisile yönelik düzenlendiği kabul edilmelidir.

Şöyle ki; 2886 Sayılı Yasa'nın 75/1 inci maddesinde, hazinenin özel mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek veya tüzel kişilerce işgali üzerine fuzuli şagilden ecrimisil isteneceği, 2 nci fıkrasında ecrimisilin fuzuli şagil tarafından rızaen ödenmemesi halinde, 6183 Sayılı Yasa hükümlerine göre tahsil olunacağı kurala bağlanmıştır. Belediye adına kayıtlı çay bahçesi ve kafeteryayı kira süresi sonunda tahliye etmeyen kiralayanın fuzuli şagil olduğu açıktır. Bu şekilde tahakkuk ettirilen

alacağın tahsili için 6183 Sayılı Kanuna göre ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık olmadığı kanaatindeyiz. Danıştay 10. Daire E:2003/2045, K:2005/5748 ve 5.10.2005 tarihli kararı da bu doğrultudadır.

Kaldı ki alacak kira alacağı olsaydı da anılan taşınmazın kiraya verilmesine ilişkin ihale şartnamesi”nin 16 ncı maddesinde; “Kira süresi sözleşme tarihinde başlayacak ve 3 üncü yılın sonunda bitecektir. İlk yıl için kira bedeli ihale bedeli olup devam eden yıllarda bir önceki yıla ait kira bedelinin ÜFE(Üretici Fiyat Endeksi) oranında artırılması ile elde edilecek bedeldir. Kira bedelleri her ayın ilk haftası Belediyemiz veznelerine veya Belediyemizin bankalardaki hesaplarına yatırılacaktır. Zamanında yatırılmayan kira bedelleri 6183 AATUHK hükümlerine göre tahsil edilecektir. Belediyemiz 3 üncü yılın sonunda süreyi uzatıp uzatmamakta veya yeni kira bedelini tespit etmekte serbesttir.” şeklinde düzenlendiğinden ve kiralayan tarafın temsilcisince anılan şartnameler imzalandığından 6183 Sayılı Kanuna göre ödeme emri düzenlenmesinin yerinde olduğu kanaatindeyiz. Karşı taraf temsilcisi özgür iradesiyle ödenmeyen kira alacaklarının 6183 Sayılı Kanun’a göre takip edilmesini kabul etmiştir.

Ayrıca bahse konu kiralama ihale ile yapılmış bir işlemdir. İhale usul ve esasları içerisinde eşitlik, rekabet ve şeffaflık ilkeleri bulunmaktadır. Buna istinaden ihale işlemleri esnasında adı geçen şartname ilan edilmiş ve istekliler şartnameyi imzalayarak kabul etmişlerdir. İhale aşamasında diğer isteklilerde aynı şartları kabul ederek istekli olmuş ve teklif vermiştir. Şartname hükümlerine aykırı olarak hareket edilmesi ihale şartları içerisinde eşitlik ilkesine aykırı olarak hareket edilmiş olacağından ve diğer isteklilerin kabul etmiş olduğu şartlara aykırı olarak tahsilat yapılmış olacağından şartnamede belirtilen hükümlere uygun olarak işlem tahsis edilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında sözleşmenin ilgili maddesinin ecri misile yönelik düzenlendiğinin kabul edilmesi gerektiği ve kira süresi sonunda tahliye etmeyen kiralayanın fuzuli şağil olduğu, bu şekilde tahakkuk ettirilen alacağın tahsili için 6183 sayılı Kanuna göre ödeme emri düzenlenmesinde hukuka aykırılık olmadığı, ihale şartnamesinin 16’ncı maddesinde zamanında yatırılmayan kira bedellerinin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edileceğinin belirtildiği ve bu nedenle ödeme emri düzenlenmesinin yerinde olduğu ifade edilmiştir.

Alacağın konusu sözleşmenin 13'üncü maddesinde, "*Kira süresinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde taşınmaz idareye teslim edilmezse, geçen her gün için, cari yilkira*

bedelinin %1'i oranında ceza, itirazsız olarak ödenir. Ceza ödenmesi taşınmazın kullanılmasınave tahliyenin geciktirilmesine neden olamaz. Sonradan sözleşme ve şartnamede yazılı husulara yapılan itirazlar kabul edilmez." şeklinde yer alan hükme istinaden tahliye geciktirme ceza bedelidir. Ecrimisil alacakları ile ilgili uyuşmazlık idare mahkemelerince çözümlenmektedir. Ecrimisil taşınmazın kullanımına ilişkin olup, tutarın bulunmasına ilişkin hesaplama ölçütleri bulunmaktadır. Çekişmeye konu olan alacak tutarı ecrimisil hesaplamasına göre bulunmamış, sözleşmenin 13'üncü maddesi gereği günlük belirlenen tahliyenin geciktirme yaptırımını olarak talep edilmiştir. Mahkeme kararında da açıkça bu alacağın kira sözleşmesine dayalı bir alacak olduğu ve 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanamayacağı vurgulanmıştır. İdare cevabında, ihale şartnamesinin 16'ncı maddesinde zamanında yatırılmayan kira bedellerinin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edileceğinin belirtildiği ve bu nedenle ödeme emri düzenlenmesinin yerinde olduğu ifade edilmiş ise de, Kanun hükmüne aykırı düzenlenen şartname hükmünün geçerli olduğunu söylemek mümkün değildir.

Sözleşmeden kaynaklı alacak için 6183 sayılı Kanuna göre işlem yapılamayacağı açıktır. Dava konusu alacağın 28.09.2015 tarihinde imzalanan kira sözleşmesine dayalı bir alacak olduğundan dolayı bu alacak için ödeme emri düzenlenmesi mümkün değildir. Belediyenin kira sözleşmesine istinaden var olan alacağının ödeme emri ile talep edilmesi ve bunun üzerine işlemin İdare Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle yargılama giderinin ödenmesi ve buna sebep olanlardan ödenen tutarın tahsil edilmesi ile ilgili her hangi bir işlemin yapılmamış olması kabul edilebilir değildir.

Kira sözleşmesine dayalı alacak için ödeme emri düzenlenmesi nedeniyle mahkemece verilen iptal kararına istinaden idarenin ödemek zorunda kaldığı yargılama giderinin buna sebep olan kişilerden tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 39: Bağışlanan Taşınırlara İlişkin Taşınır İşlem Fişi Düzenlenmemesi ve Bunların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

İdareye bağışlanan eşya ve malzemelere ilişkin muhasebe kayıtlarının tutulmadığı ve taşınır işlem fişlerinin düzenlenmediği görülmüştür.

27.05.2016 gün ve 29724 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli

idareler muhasebe yönetmeliğinin “Bağış ve yardımlar” başlıklı 17’inci maddesinde,

“(1) Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleri ile ilişkilendirilerek bağış ve yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

(2) Yapılan her türlü bağış ve yardımlar gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar ilgili mevzuatına göre değerlendirmeye tabi tutulur ve kayıt altına alınır.” denilmektedir.

Tekirdağ Çorlu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’ne yapılan 2. El eşya ile Belediye Aşevine yapılan et ve gıda bağışlarına ilişkin taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve ilgililerin muhasebe kayıtlarında yer almadığı, eşyaların kişilerin kullanıma verildiği zaman ile gıdaların tüketildiği zaman gerekli muhasebe kaydının yapılmadığı ve taşınır işlem fişinin düzenlenmediği görülmüştür.

Belediyeye bağış yoluyla gelen taşınırların muhasebe kayıtlarının yönetmeliklere uygun bir şekilde yapılması ile taşınır işlem fişlerinin düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan böyle Belediyemize yapılan nakdi olmayan bağış ve yardımlar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre değerlendirmeye tabi tutularak kayıt altına alınacaktır. Belediyemiz aşevinde kullanılmak üzere 2018 yılında bağışlanan nakdi olmayan bağışlar ile ilgili 30/03/2018 tarihli ve 2810 numaralı yevmiye ile taşınır işlem fişi ektedir. “denilmiştir.

Sonuç olarak Bağış yoluyla gelen taşınırların muhasebe kayıtlarının yönetmeliklere uygun bir şekilde yapılması ile taşınır işlem fişlerinin düzenlenmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 40: Muhasebe Kayıtlarında Bazı Yevmiye Numaralarının Bulunmaması ve Geçmişe Dönük Kayıt Yapılması

İdarenin 2017 yılına ilişkin muhasebe sistemi incelendiğinde bazı yevmiye numaralarının bulunmadığı ve geçmişe dönük kayıt yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 43’üncü maddesinde,

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)’den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.”,

Aynı Yönetmeliğin “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni“ başlıklı 44’üncü maddesinde,

“(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki defterler kullanılır.

a) Yevmiye defteri (Örnek-37)

1) Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır. Yönetmelikte belirtildiği üzere işlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmeli ve 1 den başlayıp hesap dönemi sonuna kadar sırasıyla devam eden yevmiye numaraları verilmelidir.

Çorlu Belediyesi birleştirilmiş veriler defterinde yapılan incelemede bazı yevmiyelerin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bulunmayan yevmiyeler şunlardır: 266, 1128, 1199, 1560, 1663, 1793, 2003, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2267, 2304, 2305, 2324, 2545, 2559, 2657, 2727, 2899, 2998, 3540, 3576, 3577, 3800, 3906, 3954, 4125, 4164, 4165, 4166, 4200, 4262, 4320, 4574, 4575, 4640, 4641, 4642, 4664, 4667, 4688, 4701, 5102, 5368, 5369, 5575, 5779, 6195, 6347, 6717, 6810, 6811, 6812, 6813, 6814, 6815, 6816, 6817, 6818, 6819, 6820, 6821, 6822, 6823, 6824, 6825, 6826, 6827, 6828, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835, 6836, 6837, 6838, 6839, 6840, 6841, 6842, 6843, 6844, 6845, 6846, 6847, 6848, 6849, 6850, 6851, 6852, 6853, 6854, 6855, 6856, 6857, 6858, 6859, 6860, 6861, 6862, 6863, 6864, 6865, 6866, 6867, 6868, 6969, 6870, 6871, 6872, 6873, 6874, 6875, 6876, 6877, 6878, 6879, 6880, 6881, 6882, 6883, 6884, 6885, 6886, 6887, 6888, 6889, 6890, 6891, 6892, 6893, 6894, 6895, 6896, 6897, 6898, 6899, 6900, 6901, 6902, 6903, 6904, 6905, 6906, 6907, 6908, 6909, 7165, 7411, 8028, 8036, 8163, 8476, 8808, 9253, 9357, 9370, 10092, 10093, 10094, 10095, 10096, 10097, 10098, 10099, 10564, 10567, 10807.

Yevmiye numaralarının müteselsil ve boşluğa yer verilmeyecek şekilde artması ile muhasebe kayıtlarının meydana geldiği tarihte kayda alınması gerekir. Buna aykırılık teşkil eden yevmiye numaralarının varlığı, kullanılan muhasebe sisteminde geriye dönük olarak işlem yapılabileceğini ifade etmektedir.

Yevmiye numaralarının Yönetmeliğe uygun olarak sırasıyla verilmesi ve geçmişe dönük kayıt yapılmasını sağlamayacak şekilde yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan sonra Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43'üncü maddesinde belirtilen hususlara dikkat edilerek yevmiye numaralarının müteselsil ve boşluğa yer verilmeyecek şekilde artmasına dikkat edilecektir."denilmiştir.

Sonuç olarak Yevmiye numaralarının Yönetmeliğe uygun olarak sırasıyla verilmesi ve geçmişe dönük kayıt yapılmasını sağlamayacak şekilde yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 41: Muhtelif Yol Dolgu, Asfalt Betonu Agregası, Tuvenan ve Balast Alımı İşiyile İlgili Nakliyelerde Kullanılan Araçlara İstiap Haddini Aşan Yüklemelerin Yapılması

2017/590534 Muhtelif Yol Dolgu Malzemesi Alımı, 2017/605327 Muhtelif Cins Asfalt Betonu Agregası Alımı ve 2017/612023 Tuvenan ve Balast Alımı ihalesi ile ilgili nakliyelerde kullanılan araçlara istiap haddini aşan yüklemelerin yapıldığı görülmüştür.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Araçların yüklenmesi başlıklı 65'inci maddesinde araçların yüklenmesinde yasak olan durumlar belirtilmiştir. Bu maddeye göre azami yüklü ağırlığın veya izin verilen azami yüklü ağırlığın aşılması yasaktır. Eğer bu hususa dikkat edilmezse fazla yüklenen orana göre idari para cezası verilmektedir. 2918 sayılı Kanun'un 65'inci maddesine göre %10 fazlasına kadar yüklemelerde 500 Türk Lirası, %15 fazlasına kadar yüklemelerde 1.000 Türk Lirası, %20 fazlasına kadar yüklemelerde 1.500 Türk Lirası, %25 fazlasına kadar yüklemelerde 2.000 Türk Lirası, %25'in üzerinde fazla yüklemelerde 3.000 Türk Lirasının işleten ve gönderenlere ayrı ayrı idari para cezası verileceği, azami yüklü ağırlığın %20'den fazla aşılması halinde fazla yük kanuna uygun hale getirilmeden aracın yola devam etmesine izin verilmeyeceği, işleten ile gönderenin aynı

olması halinde birinci fıkraya uymayan işleten ve gönderen için uygulanacak idari para cezalarının toplamının uygulanacağı belirtilmiştir. Araçların yüklenilmesine ilişkin ölçü ve usuller, ağırlık ve boyut kontrolü usul ve esasları ile tartı toleransları Ulaştırma Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirleneceği aynı maddede ifade edilmiştir. Bu düzenlemeye istinaden 08.10.2012 gün ve 28461 Sayılı Resmi Gazetede Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Yönetmeliğin 7'nci maddesinde *“1- Tartı toleransı; en çok (aracın azami ağırlığının % 3,75'i+500 kilogram) olarak kabul edilir.*

2- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen fazla yükleme oranları hesabında, aracın azami ağırlığı ile birinci fıkrada belirlenen tartı toleransının toplamı esas alınır....” denilmektedir.

Mevzuat değerlendirildiğinde Karayolları Trafik Kanunundaki azami yük ağırlığının aşılmasının yasak olduğu ve bunu aşanlara da idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir. Yönetmelikle de tartı toleransına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Buna göre azami yüklü ağırlığın ölçülmesinde tartı toleransının da dikkate alınması gerekir. Tartı toleransı en çok aracın azami ağırlığının % 3,75'i+500kg'mı olabilir. Bu yüzden yönetmelikte de belirtildiği üzere fazla yükleme oranlarında aracın azami ağırlığı ile tartı toleransının toplamı esas alınır.

Malzeme alımlarının Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine uygun olarak yerine getirilmediği, kamyonlara azami yüklü ağırlığı aşan yüklemeler yapıldığı, bu durumun kantar fişlerinde açık bir şekilde görüldüğü ve bunun karayollarına zarar verilmesine neden olduğu görülmüştür. Taşıma yapan kamyonlara ait ruhsat fotokopileri tarafımızdan incelendiğinde kamyonlara azami yüklü ağırlıklarının üzerinde yükleme yapıldığı anlaşılmaktadır. İşlere ait teknik şartnamede nakliye sırasında fazla tonaj nedeni ile kesilecek trafik cezalarının yükleniciye ait olduğu belirtilmiş ise de istiap haddinin üzerinde yapılan taşımanın işin “niteliğine uygun yapılmadığını” veya “uygun yapılmayan işler” kapsamında değerlendirilmesi gerekir.

Mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler birlikte değerlendirildiğinde yüklenicinin işi niteliğine uygun yapmadığı, kamyonlara istiap haddinden çok fazla yük yükleyerek hem karayollarına zarar verdiği hem de haksız kazanç elde ettiği sonucuna varılmıştır.

İdarenin bu hususları dikkate alarak istiap haddinin üzerinde malzeme taşınmasına izin vermemesi ve yüklenicinin bu nedenle elde ettiği haksız kazancı talep etmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler birlikte değerlendirildiğinde yüklenicinin işi niteliğine uygun yapmadığı, kamyonlara istiap haddinden çok fazla yük yükleyerek hem karayollarına zarar verdiği hem de haksız kazanç elde ettiği sonucuna varıldığı, idarenin bu hususları dikkate alarak istiap haddinin üzerinde malzeme taşınmasına izin vermemesi ve yüklenicinin bu nedenle elde ettiği haksız kazancı talep etmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Ancak

2918 sayılı Trafik Kanunu'nun 5.maddesinde "Emniyet Genel Müdürlüğü'nün trafik kuruluşları ile bu kuruluşların görev ve yetkileri şunlardır;

b) Görev ve yetkiler;

1. Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek,

2. Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek," denilmektedir.

2918 sayılı Trafik Kanunu'nun Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri başlıklı 7. maddesinde "Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri şunlardır denilmekte" ve yine aynı maddenin i bendinde "i) Araçların ağırlık kontrollerini yapmak veya yaptırmak, aykırı görülen hususlar hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlemek," denilmektedir.

2918 sayılı Trafik Kanunu'nun "Trafik zabıtasının, görev ve yetki sınırı ile genel zabitanın trafik hizmetlerini yürütmeye ilişkin yetkisi" başlıklı 6. maddesinde b bendinde "Trafik zabıtasının bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde polis; polisin ve trafik teşkilatının görev alanı dışında kalan yerlerde de Jandarma, trafik eğitimi almış subay, astsubay ve uzman jandarmalar eliyle yönetmelikte belirtilen esas ve usullere uygun olarak trafiği düzenlemeye ve trafik suçlarına el koymaya görevli ve yetkilidir." denilmektedir. Yukarıda belirtilen ilgili kanun maddelerinden de görüleceği üzere bulgudaki konular ile ilgili kontrol heyetinin ihale kapsamında araçların ağırlık kontrollerini yapmak veya yaptırmak, suç veya ceza tutanağı düzenlemek gibi yetkileri ve görevleri bulunmamaktadır. Bu sebeple

bulguda yer alan hususlara katılmamaktayız." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda belirtilen durumun Kontrol teşkilatının görevi olmadığı, bu konuyla ilgili 2918 sayılı Trafik Kanunu'nda görevlilerin kimler olduğunun belirtildiği ifade edilmiştir.

Taşıma yapılan malzemeye ilişkin kantar fişleri esas alınarak hakediş düzenlemesi yapılmaktadır. Dolayısıyla kantar fişlerini imzalayanlar ile hakedişi hazırlayan kontrol teşkilatı ne kadar malzeme taşındığı ve kamyonların istiap haddini aşıp aşmadığı konusunda bilgi sahibidir. İstiap haddinin üzerinde malzeme taşınmasıyla karayolları zarar görmekte ve bunun sonucunda idareler asfalt yaparak ilave maliyetlere katlanmış olmaktadır. Kamyonlardaki istiap haddi sınırlarıyla hem aracın hem de yolların zarar görmemesi amaçlanmıştır. 2918 sayılı Trafik Kanununda araçların ağırlık kontrollerini yapmak veya yaptırmak ilgili kurumların görevi olsa da, kontrol teşkilatı ve kantar fişlerini imzalayanlar istiap haddinin aşıp aşılmadığını belediye menfaatleri ve sorumluluk açısından kontrol etmelidir. Savunma da ifade edildiği üzere görevlilerin bu durumu tespit etmesi durumunda araçları işleten ve gönderene gerekli cezai işlem uygulanacaktır. Bu duruma engel olmak için kantar fişlerinde istiap haddinin aşıp aşılmadığının kontrol edilmesi gerekir. İşlere ait teknik şartnamede nakliye sırasında fazla tonaj nedeni ile kesilecek trafik cezalarının yükleniciye ait olduğu belirtilmiş ise de istiap haddinin üzerinde yapılan taşımının işin "niteliğine uygun yapılmadığını" veya "uygun yapılmayan işler" kapsamında değerlendirilmesi gerekir.

İdarenin bu hususları dikkate alarak gerekli işlemleri yapması sağlanmalıdır.

BULGU 42: Teknikerliğe Sınavsız Atama Yapılması

Çorlu Belediyesinde çalışan 639 sicil numaralı kişinin mevzuata aykırı olarak teknikerliğe atandığı görülmüştür.

Veliköy Belediyesinde 13.02.1998 tarihinde açıktan fen memuru kadrosuna atanan kişi 20.11.2003 tarihinde istifa etmiştir. 12.12.2007 tarihinde açıktan Çorlu Belediyesindeki tekniker kadrosuna atanmıştır. 02.02.2000 gün ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmeliğin "Hizmet grupları" başlıklı 5'inci

maddesinin (f) fıkrası,

"Teknik Hizmetler Grubu:

1) Mühendis, mimar, şehir plancısı, jeolog, jeomorfoloğ, jeofizikçi, hidrolog, istatistikçi, fizikçi, arkeolog, matematikçi, ekonomist,

2)Tekniker,

3) Teknisyen, teknik ressam, fen memuru,"

olarak düzenlenmiş, yönetmeliğin ikinci bölümünde Görevde Yükselme Eğitimi ve Sınav Esasları, üçüncü bölümünde Görevde Yükselme Sınavının Usul ve Esasları belirlenmiştir. Görevde Yükselme Sınavının Usul ve Esaslarının belirlendiği üçüncü bölümün 9'uncu maddesinin ilk fıkrasında, *"Eğitimi tamamlayanların bu Yönetmelik kapsamında bulunan görevlere atanabilmeleri için kurumlarınca yaptırılacak sınava katılarak başarılı olmaları şarttır."* denilerek sınavda başarılı olmayanların bir üst kadroya atanamayacakları belirtilmiştir. Teknisyen, teknik ressam ve fen memuru aynı hizmet grubunda yer almaktadır. Tekniker ise bu kadrolara göre üst görevdir. Yani teknisyen, teknik ressam ve fen memuru teknikere göre alt görevdir.

Bu kişi ya açıktan atanırken teknisyenliğe atanmalı veya ilk atamada olduğu gibi tekniker unvanı sınavına girerek atanmalıdır.

2000'li yıllarda çıkarılan Görevde Yükselme Yönetmeliğinde unvan değişiklikleri (teknik, sağlık vb.) görevde yükselme olarak kabul edilmiştir. Açılan davalar sonucunda Danıştay 5'inci Dairesince, Yönetmelikle, fakülteleri bitirmek suretiyle mühendis, mimar, şehir plancısı, jeomorfoloğ... gibi unvanları kazanan, fakat kurumda memur olarak çalışanların bu kadrolara atanmalarını görevde yükselme olarak değerlendirilemeyeceğine karar verilmiştir. İdareler bunu sınavsız olarak bu kadrolara atanabileceği şeklinde anlayarak sınavsız olarak atama yapmışlardır. Oysa Danıştay 5'inci Dairenin aşağıdaki kararlarında da görüleceği üzere gördüğü öğrenimin sonucu olarak bu unvanları kazanan, fakat memur olarak çalışmakta olanların anılan kadrolara atanmaları, sadece sınıf ve unvan değişikliği olduğu, görevde yükselme niteliği taşımadığı anlaşılmaktadır. Aynı Dairenin kararlarında bu durumda olanlar için ayrı sınav yapılması gerektiği açıkça yer almıştır.

Yönetmeliğe aykırı olarak teknikerliğe sınavsız atanma açık hata kapsamındadır. Açık hata kapsamında yapılan atamalar süresiz olarak geri alınabilir. Atanma şartlarını taşımadan

yapılan atamaların iptal edilmesi gerekir. İdari yargı istikrarlı olarak şartlar taşınmadan ve yerine getirilmeden bir kadroya yapılan atamanın açık hata kapsamında olduğu yönünde kararlar vermektedir.

Danıştay 5'inci Dairenin 2000/4306 Esas 2003/5767 sayılı Kararı, "*Yönetmelikle, fakülteleri bitirmek suretiyle mühendis, mimar, şehir plancısı, jeomorfoloğ... gibi unvanları kazanan, fakat kurumda memur olarak çalışanların bu kadrolara atanmalarını görevde yükselme olarak değerlendirip, aynı koşullara bağlamıştır. Oysa gördüğü öğrenimin sonucu olarak bu unvanları kazanan, fakat memur olarak çalışmakta olanların anılan kadrolara atanmaları, sadece sınıf ve unvan değişikliği olup, görevde yükselme niteliği taşımamaktadır. Dolayısıyla öğrenimle belli unvanları kazanmış olan memurların sınıf ve unvan değişikliği için yapılacak sınavı kazanmaları zorunlu olmakla birlikte; yapılacak bu sınavın görevde yükselme sınavı dışında, o meslekle ilgili ve dışarıdan mühendis, mimar, şehir plancısı ...alımları için yapılan sınavla aynı nitelikte olması gerektiği açık olduğundan, mevcut düzenlemeler hukuka aykırıdır.*"

Danıştay 5'inci Dairenin 2002/4014 Esas 2005/4352 sayılı Kararı, "*Davalı idare, mühendislik fakültesini bitirmek suretiyle mühendis unvanını kazanan, fakat kurumda tekniker olarak çalışanların mühendis kadrolarına atanmalarını görevde yükselme olarak değerlendirmiştir. Oysa, gördüğü öğrenimin sonucu olarak mühendis unvanını kazanan, fakat tekniker olarak çalışmakta olanların mühendis kadrolarına atanmaları, sadece sınıf ve unvan değişikliği olup, görevde yükselme niteliği taşımamaktadır. Dolayısıyla mühendis unvanını kazanmış olan teknikerlerin sınıf ve unvan değişikliği için yapılacak sınavı kazanmaları zorunlu olmakla birlikte; yapılacak bu sınavın görevde yükselme sınavı dışında mühendislik mesleği ile ilgili ve dışarıdan mühendis alımları için yapılan sınavla aynı nitelikte olması gerektiği açıktır.*"

Danıştay 5'inci Dairenin 2003/265 Esas 2005/2663 sayılı Kararı, "*Yapı Meslek Lisesi mezunu olan ve teknisyen unvanını gördüğü öğrenim sonucu olarak kazanan, ancak memur olarak çalışan davacının, teknisyen kadrosuna atanması, sadece sınıf ve unvan değişikliği niteliğinde olup; görevde yükselme niteliği taşımamaktadır. Dolayısıyla teknisyen unvanını kazanan davacının sınıf ve unvan değişikliği için sınava tabi tutulması zorunludur. Anılan sınavın görevde yükselme sınavı dışında, teknisyenlik mesleği için yapılan sınavla aynı nitelikte olması gerektiği açıktır. Bu nedenle, davacının teknisyen kadrosuna atanma istemini, görevde yükselme koşullarına bağlı tutan, sınıf ve unvan değişikliği olarak değerlendirmeyen*

davalı yönetim işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava konusu bireysel işlemin iptali, davacının doğrudan teknisyen kadrosuna atanması sonucunu doğuran bir karar olmayıp, teknisyen kadrosuna atanmak isteyen davacının, görevde yükselme sınavına tabi olamayacağına ilişkin olup, bu haliyle istemin hukuksal dayanağının doğru saptanmadığını vurgulayan bir karar niteliğindedir. Davacının, mevzuat gereği sınıf ve unvan değişikliğini gerektiren bu tür bir atama için yapılacak sınava tabi olacağına kuşku yoktur."

Sınava girmeden teknikerliğe ataması yapılan personelin atamasının iptal edilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "639 sicil numaralı personelin mevzuata aykırı olarak yapılan tekniker kadrosuna atamasının iptali, Belediye Meclisinin Haziran toplantısında teknisyen kadro ihdası yapıldıktan sonra gerçekleştirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yönetmeliğe aykırı olarak sınava girmeden teknikerliğe ataması yapılan personelin atamasının iptal edilmesi için gerekli işlem yapılmalıdır.

BULGU 43: Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde Revize İş Programının Yapılmaması

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde süre uzatımı verilen durumlarda revize iş programı yapılmamıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin İşin Yürütülmesi başlıklı Beşinci Bölümünün "İş programı" başlıklı 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında, "İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır." denilmektedir. Bu düzenlemeye göre yapım işinde süre uzatımı olduğu takdirde yüklenicinin yedi gün içinde revize iş programını düzenleyerek idareye sunması gerekir. Yapım işlerinin incelenmesi sonucunda süre uzatımı verilen işlerin revize iş programının hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlenmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlemesine dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Süre uzatımı verilen hallerde süresi içinde revize iş programının düzenlemesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 44: Taşınmaz Kiralamalarındaki Tahliyenin 2886 sayılı Kanuna Aykırı Olarak Yapılması İşleminin Mahkemece İptal Edilmesi Üzerine İdarenin Katlanmış Olduğu Giderin Buna Sebep Olanlardan Alınmaması

Belediyenin kiraya verdiği taşınmazların tahliyesinde Kanuna uygun hareket edilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun,

1'inci maddesinde, "*.....belediyelerin..... satım, hizmet....., kira, trampa, mülkiyetin gayri aynı hak tesisi ve taşıma işleri bu kanuna göre yürütülür.*"

75 inci maddesinde, "*...Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.*"

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun,

15'inci maddesinin altıncı fıkrasında, "*Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.*"

şeklinde yer alan düzenlemelerde belediyelerin sahip olduğu taşınmazların kiralanması ve kiralanma sonrası yapılacak işlemler belirlenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra belediyelerin sahip olduğu taşınmazların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şağilden ecrimisil istenmesi, fuzuli şağil tarafından rızaen ödenmeyen ecrimisil için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil yoluna gidilmesi ve işgal edilen belediye taşınmazının belediyenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince

en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, belediyeye teslim edilmesi gerekmektedir. Sürenin bitiminde kiracının tahliyesinde 5393 sayılı Kanun'un 15'inci ve 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesine göre işlem yapılmalıdır.

Belediyenin sahip olduğu taşınmazların kira süresinin bitiminde Emlak ve İstimlak Müdürlüğü ve Zabıta Müdürlüğü tahliye edilmesi üzerine, kişilerin idare mahkemesinde açtıkları davada mahkemeler mülki amirce tahliye ettirilmemesi gerekçesiyle iptal kararları verilmesi neticesi idare mahkeme masrafları ödemek zorunda kalmıştır. Bu işte görevli olan kamu görevlileri Kanunun açık hükmüne aykırı davranarak idarenin zararına neden olmuşlardır. Belediye bütçesinden karşılanan giderlerin giderin yapılmasına sebep olan kişilerden tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması gerekir. 30.11.2017/9899 numaralı yevmiye ile 1.284,25TL yargılama giderinin nedeni usule uyulmadan tahliye işleminin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından yaptırılmasından kaynaklandığı, 29.12.2017/10925 numaralı yevmiye ile 1.180,80TL yargılama giderinin nedeni ise usule uyulmadan tahliye işleminin Zabıta Müdürlüğü tarafından yaptırılmasından kaynaklanmaktadır.

Sözleşme bitiminde taşınmazın boşaltılması için mülki amirden talepte bulunulmayarak müdürlükler tarafından tahliye ettirilmesi neticesi idarenin ödemek zorunda olduğu mahkeme giderlerinin buna neden olan kişilerden tahsili sağlanmalıdır.,

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu Maddesi 58 de yer alan Belediyenin kiraya verdiği taşınmazların tahliyesinde kanuna uygun hareket edilmediği görülmüştür bulgusu ile ilgili olarak;

Çorlu Belediyesi Emlak Ve İstimlak Müdürlüğü Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin üçüncü bölüm Müdürlüğün Görev Yetki Ve Sorumlulukları başlıklı 7. maddesinin p) bendinde "Belediye tasarrufunda olan kamuya ait gayrimenkullerde bulunan işgalleri tespit ederek fuzuli işgalciye ecrimisil tahakkuk ettirir veya 2886 sayılı yasanın 75. Maddesi'ne göre tahliye edilmesi için ZABITA MÜDÜRLÜĞÜ'ne bilgi verir." denilmekte olup yine aynı yönetmeliğin Emlak Biriminin Görev ve Sorumlulukları başlıklı 9. Maddesinin g) bendinde "Belediye ye ait binalı binasız taşınmazların her türlü tasarrufunda yetkili olup bunlar üzerindeki yapılan işgallerin tahliyesi hususunda tespitler yapar ve tahliye edilmesi için ilgili birimlere (Zabıta Müdürlüğü ve İmar Şehircilik Müdürlüğü) gerekli bildirimlerde bulunur." düzenlemesi doğrultusunda hareket edilmiştir. Emlak İstimlak Müdürlüğü'nün yeni

kurulan bir Müdürlük olması görevli personellerin konuya ilişkin tecrübeleri dönemi itibarı ile yeterli seviyeye erişememesi, tahliyeyle ilişkin mevzuat hükümleri ve yargı içtihatları bakımından değerlendirilememesi nedeni ile İlgili birimden tahliye işleminin başlatılması talebi Müdürlük Çalışma Yönetmeliğinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde belirtilen bildirim usulüne yapılmıştır. Ancak ilgili birimlerce tahliye talebinin doğrudan karşılanması yoluna gidilmesi ile mevzuata uyarlık sağlanamadığı Mahkeme Kararları sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılan iş ve işlemlerde tahliye işlemlerinin yapılması hedeflenmiş olup kamu zararına sebebiyet verecek bir kasıt bulunmamaktadır. Söz konusu mahkeme kararları ile birlikte tahliye işlemleri Kaymakamlığa bildirilerek yürütülmeye başlanmıştır.

Söz konusu tahliye iş ve işlemleri birden fazla müdürlüğün yetkisi ile yapıldığından bahse konu kamu zararının hangi müdürlük/müdürlüklerin sorumluluğu olduğunun hakkaniyet ile belirlenmesi tarafınızca yapılmasının doğru olacağı gerekçesi ile sorumluların belirlenmesini talep edilmektedir. Bulguda yazılı hususlara bundan sonraki işlemlerimizde riayet edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında müdürlükler arası ilişkiler ve olayların gelişimi ile ilgili bilgi verildikten sonra ilgili birimlerce tahliye talebinin doğrudan karşılanması yoluna gidilmesi ile mevzuata uyarlık sağlanamadığı mahkeme kararları sonucu ortaya çıktığı ve kasıt bulunmadığı ifade edilmiştir.

Tahliyenin nasıl olacağı 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde belirtilmiştir. Tahliye işlemi belediyenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, belediyeye teslim edilmesi gerekmektedir. Kamu personeli işlemleri Kanuna uygun şekilde yürütmelidir. Kanun hükmüne aykırı davranan kamu personeli idarenin zararına neden olmuşlardır. Bu işte kimlerin sorumlu olduğu idarece belirlenmelidir.

Belediye bütçesinden karşılanan giderin yapılmasına sebep olan kişilerden tahsil edilmesi için gerekli işlemin yapılması gerekir. 30.11.2017/9899 numaralı yevmiye ile 1.284,25TL yargılama giderinin nedeni usule uyulmadan tahliye işleminin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından yaptırılmasından kaynaklandığı, 29.12.2017/10925 numaralı yevmiye ile 1.180,80TL yargılama giderinin nedeni ise usule uyulmadan tahliye işleminin Zabıta Müdürlüğü tarafından yaptırılmasından kaynaklanmaktadır.

Sözleşme bitiminde taşınmazın boşaltılması için mülki amirden talepte bulunulmayarak müdürlükler tarafından tahliye ettirilmesi neticesi idarenin ödemek zorunda olduğu mahkeme giderlerinin buna neden olan kişilerin belirlenerek bu kişilerden tahsil edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 45: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tashihi yapılmayan taşınmazlarının olduğu görülmüştür.

02.10.2006 gün ve 26307 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde,

“...b) Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini,...

ifade eder.” hükmü yer almış, aynı Yönetmelik’in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde de, *“(1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.*

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır....” ifadesi yer almıştır.

Bu düzenlemeye göre idarenin mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir. İdarenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan 20 adet taşınmazının olduğu görülmüştür.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu Maddesi 59 de yer alan "Belediyeye ait taşınmazlardan cins tashihleri yapılmayan taşınmazların olduğu görülmüştür" ilgili olarak Belediyemiz Emlak ve İstimlak Müdürlüğü 2015 yılı Ocak ayı itibarı ile faaliyetine başlamış ancak fiziki koşullarının ve personel sayısının yeterli sayıya ulaşması 2017 ocak ayını bulmuştur. 2016 yılı itibarı ile taşınmazların mevcut durumlarının tespitleri yapılmış ve 02/10/2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik kapsamında belediyemize ait taşınmazların fiili ve imar durumlarında belirtilen durumlarına esas cins tashihleri işlemleri devam etmekte olup en kısa sürede bedel tespit aşamasına geçilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu da yer alan mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin ivedilikle yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 46: Tenis Kortu Yapım İşinde Şartnameye Aykırı İmalat Yapılması

Park ve Bahçeler Müdürlüğünün ihale ettiği 2016/168893 ihale kayıt numaralı Alipaşa Mahallesi Spor Kompleksi Yapım işinde işin sözleşme ve şartnamesine uygun imalat yapılmadığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Yapım işlerinde yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin sorumluluğu" başlıklı 30'uncu maddesinde, "*Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27 nci madde hükümleri uygulanır.*" denilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Geçici kabul" başlıklı 41'inci maddesinin onikinci fıkrasında, "*Geçici kabul için yapılan incelemede, teknik olarak kabulünde sakınca görülme ve işin idareye teslimini ve kullanılmasını ve/veya işletilmesini engellemeyen, giderilmesi de mümkün olmayan veya fazla harcama ve zaman kaybını gerektiren, kusur ve eksiklikler görülecek olursa yüklenicinin varsa hakediş veya teminatından uygun görülecek bir bedel kesilmek şartı ile, iş idare tarafından bu hali ile kabul edilebilir. Bu gibi kusur ve eksikliklerin niteliğinin ve kesilecek bedelin kabul*

tutanağında gösterilmesi gereklidir. Yüklenici bu işleme razı olmazsa, her türlü gideri kendisine ait olmak üzere, kusur ve eksiklikleri verilen sürede düzeltmek ve gidermek zorundadır.” düzenlemesi yer almıştır.

Alipaşa Mahallesi Spor Kompleksi Yapım işinde işyeri teslimi 01.07.2016 tarihinde yapılmış ve geçici kabulü de 03.11.2016 tarihinde olmuştur. Söz konusu işte,

- Tenis sahaları içinde su birikintisi olduğu,

-Kilitli parke zemin döşemesinde göçmelerin olduğu ve bozuk satırların bulunduğu,

-Kenar betonu ile saha betonu arasında açıklık olduğu,

-Saha kenarı betonunun yüzeyinin düzgün yapılmadığı,

-Teknik şartname gereği verilmesi gereken aracın 28.07.2016 tarihinde verildiği ve 28.10.2016 tarihinde iade edildiği,

görülmüştür.

Alipaşa Mahallesi Spor Kompleksi Yapım İşi İnşaat ve Nakliye İşlerine Ait Teknik Şartnamenin 3.1. Alt Yapı kısmında,“... *Bu işlem sırasında idarenin belirleyeceği yönde sahaya enlemesine ve tek taraflı binde 5 eğim verilecektir.*”, 3.2. Beton Hazırlanması kısmında, “...*Beton zemin pürüzsüz olacaktır. Beton yüzey su drenajı için tek bir kotta ve bir yöne doğru binde 5 eğimli olacaktır.*”, 10.Diğer Hususlar kısmında, “*Taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödenecek vergi, resim,harç ve benzeri giderler,ulaşım giderleri,her türlü sigorta giderleri ve muayene kabul komisyonun gerekli kontrolleri yapabilmesi için iş süresince idareye 2 (iki) yaşını geçmemiş 1 (bir) adet binek araç teslim edecek,araçların akaryakıtı,amortismanı,yedek parçası,sigortası,vergi giderleri sözleşme bedeline dahildir.*” denilmiştir.

Bu düzenlemelere göre tenis sahasında eğim verilerek saha içinde su birikintisi olmamalıdır. Su birikintisi olması işin tekniğine uygun yapılmadığını göstermektedir. Şartname ve yapıma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmayan bu imalat için Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Geçici kabul” başlıklı 41’inci maddesinin onikinci fıkrasında, “*Geçici kabul için yapılan incelemede, teknik olarak kabulünde sakınca görülmeyen ve işin idareye teslimini ve kullanılmasını ve/veya işletilmesini engellemeyen, giderilmesi de mümkün olmayan veya fazla harcama ve zaman kaybını gerektiren, kusur ve*

eksiklikler görülecek olursa yüklenicinin varsa hakediş veya teminatından uygun görülecek bir bedel kesilmek şartı ile, iş idare tarafından bu hali ile kabul edilebilir.” belirtildiği üzere uygun bir kesinti yapılması gerekir.

Kilitli parke zemin döşemesinde göçmelerin olduğu ve bozuk satırların bulunduğu görülmüştür. Bunun nedeninin 2017/227897 ihale kayıt numaralı Alipaşa Mah. Spor Kompleksi Branda ile Tenis Kortu Kapatılması Yapım işi sırasında olduğu ifade edilmiştir. Bozulan bu yerlerin söz konusu yükleniciye bedelsiz yaptırılması gerekir. Teknik şartname gereği verilmesi gereken aracın geç verilerek geçici kabulden önce iade edilmesiyle yüklenici lehine avantaj sağlanmıştır. 2017/227897 ihale kayıt numaralı Alipaşa mah. Spor Kompleksi Branda ile Tenis Kortu Kapatılması Yapım işinde demir imalatın boyalarında bozulma olduğu ve paslı yerlerin bulunduğu görülmüştür.

İhale edilen işe ait imalatların şartname ve yapılma şartlarına uygun yapılması gerekir. Asıl olan, imalatın tarif ve şartnamesine uygun yapılmaması halinde bunun istendiği şekilde yapılmasını sağlamaktır. Bazen istenen imalatın uygun şekilde yapılması zaman ve harcama kaybına neden olabilmektedir. Bu nedenle yukarıda belirtilen tespitlerden yapılma imkânı olanların yaptırılması, işin tekniği gereği yapılma imkânı olmayanlarla ilgili de şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmama sonucu belirlenecek uygun bedelin kesilmesi gerekir.

İşin şartnamesine aykırı yapılan imalatların şartnamesine uygun yaptırılması ile yaptırılma imkânı olmayanlarla ilgilide belirlenecek bedel kesintisinin yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgili Bulgunuzda belirttiğiniz eksiklikler tutanakla tespit edilmiş olup 15/01/2018 tarihli ve 201800029 sayılı yazı ile yüklenici firmasına tebliğ edilmiş ve işin şartnamesine aykırı yapılan imatlardan kaynaklanan eksiklik ve bozulmaların yüklenici tarafından tamamlanması sağlanmıştır. Konu ile ilgili tutanak ve üst yazı ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin bildirdiği 15.01.2018 tarihli tutanağın incelenmesinde, bozuk beton hatıl yüzeyinin yaptırıldığı, kilitli parke zemin döşemesindeki göçmelerin onarıldığı ve beton hatıl ile saha zemini arasında oluşan boşlukların doldurularak akrilik boya ile boyama işleminin yaptırıldığı anlaşılmıştır.

Tenis sahaları içinde su birikintisi olması ile teknik şartname gereği verilmesi gereken aracın 28.07.2016 tarihinde verildiği ve 28.10.2016 tarihinde iade edilmesi ile ilgili her hangi

bir işlem yapılmadığı anlaşılmaktadır.

İşin şartnamesine göre tenis sahasında eğitim verilerek saha içinde su birikintisi olmamalıdır. Su birikintisi olması işin tekniğine uygun yapılmadığını göstermektedir. Şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmayan bu imalat için Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Geçici kabul” başlıklı 41’inci maddesinin onikinci fıkrası gereği uygun bir kesinti yapılması gerekir. Teknik şartname gereği verilmesi gereken aracın geç verilerek geçici kabulden önce iade edilmesiyle yüklenici lehine avantaj sağlanmıştır.

Teknik şartnamede istenen özellikteki aracın süresinde teslimi ve iadesinin erken olmaması ile geç teslimi ve erken iadesine ilişkin tutarın hesaplanarak tahsil edilmesi ile tenis sahasında su birikintisi olmasının işin tekniğine uygun yapılmadığını gösterdiğinden dolayı şartname ve yapılma tekniğine aykırı olarak fen ve sanat kurallarına uygun yapılmamanın sonucu olarak belirlenecek uygun bedelin kesilmesi ile ilgili gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 47: Yapım İşinin Süresinde Bitirilmemesine Rağmen İhtarnameye İşin Bitirilmesi İçin Süre Belirtilmemesi veya Belirtilen Süreye Uyulmaması

2014/72293 ihale kayıt numaralı Çorlu Kent Güvenlik Yönetim sistemi Genişlenme ve TEDES Sistemleri yapım işinde iş süresinde bitirilmemesi nedeniyle işin bitirilmesi için gerekli süre belirtilmediği, 2017/227897 ihale kayıt numaralı işte ise süre belirtilmesine rağmen uyulmadığı görülmüştür.

4735 sayılı Kanun’un 20’nci maddesinde, yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi ile sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin 25’inci maddede sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edileceği, 22’nci maddesinde, 20’nci maddenin (a) bendine göre belirlenen sürenin bitimi, 20’nci maddenin (b) bendi göre ise tespit

tarihi itibariyle sözleşmenin feshedilmiş sayılacağı, bu tarihleri izleyen yedi gün içinde idare tarafından fesih kararı alınacağı ve bu kararın karar tarihini izleyen beş gün içinde yükleniciye bildirileceği, 19, 20 ve 21'inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncelleneceği ve güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki farkın yükleniciden tahsil edileceği, 25'inci maddesinin (f) fıkrasında, mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek yasak fiil ve davranış olarak sayılmış, 26'ncı maddesinde, 25'inci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verileceği, belediyeler için yasaklama kararının İçişleri Bakanlığı tarafından verileceği, bu fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenlerin yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak ihalelere de iştirak ettirilmeyeceği, yasaklama kararlarının, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verileceği, verilen bu kararın Resmi Gazetede yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderileceği ve yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği, idarelerin 25'inci maddede belirtilen yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan bakanlığa bildirmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları" başlıklı 47'nci maddesinde de Kanun ve sözleşmede yer alan aynı nitelikteki düzenlemeler yapılmıştır.

2014/72293 ihale kayıt numaralı Çorlu Kent Güvenlik Yönetim sistemi Genişlenme ve TEDES Sistemleri yapım işinde işin süresi 90 gün olup 41 gün süre uzatımı verilmiştir. Süre uzatımı dahil işin geçici kabule hazır hale gelmesi için gereken tarih 21.03.2015'dir. 30.03.2015 gün ve 201500637 sayılı yazıda 23.03.2015-30.03.2015 tarihleri arasında yapılan incelemede işin geçici kabule hazır halde olmadığı tespiti yapılmış, işin geçici kabule hazır hale getirildiği 08.05.2015 tarihine kadar ceza kesintisi yapılmıştır. 30.03.2015 gün ve 201500637 sayılı yazıda ceza kesileceği belirtilmiş olmasına rağmen ne kadar sürede işin geçici kabule hazır hale getirileceği konusunda süre belirtilmemiştir. Yukarıda belirtilen mevzuata göre en az on süreli iltara rağmen verilen sürede iş bitirilemediği takdirde 4735 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin gereği yapılmalıdır. Ancak yükleniciye işi bitirilmesi için bir süre verilmeyerek ucu açık bir şekilde cezalı çalışmaya imkân verilmesi 4735 sayılı

Kanun'a ve sözleşmeye aykırı olduğu gibi yükleniciye avantaj sağlanmış olmaktadır.

2017/227897 ihale kayıt numaralı Alipaşa Mahallesi Spor Kompleksi Branda ile Tenis Kortu Kapatılması Yapım işinin süresi 90 gün olup işyeri teslimi 23.06.2017 tarihinde yapılmıştır. Bu bilgiye göre işin bitim tarihi 20.09.2017'dir. Yükleniciye tebliğ edilen 21.09.2017 gün ve 201700863 sayılı yazılan yazıda, "Sözleşmenin 25.1. maddesinde "Bu sözleşmede belirtilen süre uzatımı halleri hariç, Yüklenicinin sözleşmeye uygun olarak işi süresinde bitirmediği takdirde en az 10 gün süreli yazılı ihtar yapılarak gecikme cezası uygulanır." denilmektedir. İşin %95'inin tamamlanıp geçici kabule hazır hale geleceği tarihe kadar 21.09.2017 tarihinden itibaren sözleşmenin 25.2. maddesine istinaden %0,06 (on binde altı) oranında günlük gecikme cezası uygulanacak olup 10 günlük gecikme cezası verilmiştir., bilgilerinize sunarız." denilmiştir. Geçici kabul tutanağına göre iş 05.10.2017 günü bitirilmiştir. Yani 15 gün süre sonunda geçici kabule hazır hale gelmiştir. İşin geçici kabule hazır hale gelmesi için 10 günlük cezalı çalışma süresi verildikten sonra durum tespit tutanağı düzenlenerek ya işin geçici kabule hazır hale geldiği, ya da geçici kabule hazır hale gelmediği belirtilerek protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilerek sözleşme feshedilip hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilmelidir. Bu iki işlem yapılmamış işin geçici kabule hazır hale getirileceği tarihe kadar cezalı çalışma süresi verilmiştir ki yapılan bu işlem Kanuna uygun değildir.

Çekilecek ihtarnamede işin süresinde bitirilemediği ve bitirilmesi için gereken süre belirtilerek geçici kabule hazır hale getirilmesi, işin geçici kabule hazır hale getirilmesi için süre verilen durumda ise verilen süre zarfında geçici kabule hazır hale getirilmediği takdirde 4735 sayılı Kanun'un 20 ile sözleşmenin 25'inci maddesine göre işlem yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım işlerinde iş süresinde bitirilmemesi nedeniyle işin bitirilmesi için gerekli süre belirtilmesi, süre belirtilmesi durumunda sürelere uyulmasının sağlanması konusunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yapım işlerinde işin bitirilmesi gereken sürede bitmemesi durumunda 4735 sayılı Kanun'un 20 ile sözleşmenin 25'inci maddesine göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 48: Yapım İşleri Sözleşmesinde İş Yerinde Teknik Personel Bulundurulması İlgili Düzenleme Olmaması

Belediyenin yapmış olduğu yapım işlerine ilişkin sözleşmelerin teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması başlıklı 23'üncü maddesinin Yapım İşleri Genel şartnamesi ile tip sözleşmeye aykırı olduğu tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanun'unun "Tip sözleşmeler" başlıklı 5'inci maddesinde, *"Bu Kanunun uygulanmasında uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmeler Resmi Gazetede yayımlanır. İdarelerce yapılacak sözleşmeler Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak düzenlenir. Mal ve hizmet alımlarında, Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabilir."* ifadesi yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "Sözleşme tasarısı" başlıklı 18'inci maddesinde,

"(1) İdare, sözleşme tasarısını bu Yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeyi esas alarak hazırlar.

(2) Tip sözleşmede boş bırakılan veya dipnota alınan hususlar, işin özelliğine ve 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmayacak şekilde düzenlenir.

(3) İdare, tip sözleşmede düzenlenmeyen ve işin özelliğine göre düzenlenmesine gerek duyulan hususları, 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla, maddeler halinde düzenleyerek "Diğer Hususlar" bölümüne ekleyebilir."

hükümleri yer almaktadır.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere idareyle yüklenici arasında imzalanacak yapım işlerine ilişkin sözleşme yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeye uymak zorundadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ekinde yer alan Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23'üncü maddesinde,

"23.1. Yüklenici, 23.3. maddesi uyarınca, İdareye bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren aşağıda adet ve unvanları belirtilen

teknik personeli iş programına göre iş yerinde bulundurmak zorundadır.

Adet Pozisyonu Mesleki Unvanı Mesleki Özellikleri

1-

2-

3-

23.2. Yüklenici, yukarıda adet ve mesleki unvanı belirtilen teknik personeli iş programına göre iş başında bulundurmadığı takdirde;

1- .....(Mesleki unvanı)..... için... ..... TL/Gün,

2- .....için.....TL/Gün,

ceza müteakiben düzenlenecek ilk hakedişten kesilir. ”

denilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar” başlıklı 19'uncu maddesinde de,

“Yüklenici, sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde İdareye bildirmek zorundadır. İdare, bu personel hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kabul edip etmediğini on gün içinde Yükleniciye bildirir. İdare tarafından bu süre içerisinde herhangi bir bildirim yapılmadığı takdirde Teknik Personel Bildirimindeki teknik personel kabul edilmiş sayılır.

(7) Yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin İdare tarafından kabul edilmemesi halinde, kabul edilmeyen teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için Yükleniciye beş gün süre verilir. Yüklenici, verilen süre içerisinde yeni bir teknik personel bildirmeye mecburdur. Aksi halde, teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezalar uygulanır.” düzenlemesi yapılmıştır.

İdareyle yüklenici arasında imzalanan 2017/227897, 2017/167483, 2016/168893 ve 2017/199229 ihale kayıt numaralı işlere ait sözleşmelerin “Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması” başlıklı 23'üncü maddesi yönetmelikte yer alan tip sözleşmeye uymamaktadır. Sözleşmelerin 23'üncü maddesinde Tip sözleşmenin 23.1'inci maddesi aynen

alınarak boş bırakılmıştır. Yine Tip sözleşmenin 23.2'nci maddesinin ilk cümlesi aynen alınarak ceza maddesi boş bırakılmıştır. Yapım işlerinde teknik personel olmadan ihale edilen işlerin yapılması mümkün değildir. İmzalanan sözleşmenin mevzuatta belirtilen tip sözleşmeye uygun olarak düzenlenmesi ve teknik personelle ilgili ayrıntılı düzenlemenin sözleşmede yer alması gerekir. Yüklenicinin vermemesi durumunda yapılacak işlem bulunmamaktadır.

İdarenin yapım işleri ihalelerinde mevzuatta yer alan tip sözleşmeyi dikkate alarak sözleşme tasarısı hazırlaması ve imzalanan sözleşmelerin tip sözleşmeye uygun olması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Her yapım işinde teknik personel istenilmesinin zorunlu olduğuna dair bir kanun hükmü bulunmamaktadır. Dolayısıyla teknik personel istenmeyen ihalelerde sözleşme tasarılarının 23. maddelerine herhangi bir düzenleme yapılmamakta bu bölümler boş bırakılmaktadır. İdaremiz ihale mevzuatında belirtilen tip sözleşmeleri dikkate alarak sözleşmeleri hazırlamaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, her yapım işinde teknik personel istenilmesinin zorunlu olduğuna dair bir kanun hükmü bulunmadığı, teknik personel istenmeyen ihalelerde sözleşme tasarılarının 23'üncü maddesinde herhangi bir düzenleme yapılmayarak boş bırakıldığı, idarenin tip sözleşmeleri dikkate alarak sözleşmeleri hazırladığı belirtilmiştir.

Mevzuata göre idareyle yüklenici arasında imzalanacak yapım işlerine ilişkin sözleşme yönetmeliğin ekinde yer alan tip sözleşmeye uymak zorundadır. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ekinde yer alan Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23'üncü maddesinden teknik personelin iş yerinde bulundurulması gerektiği açıktır. Tip sözleşmede bulundurulacak personel ile ilgili belirleme yapılmamış, işin özelliğine göre bulundurulacak personelin niteliği ve sayısı idarelerin takdirine bırakılmıştır. Bu nedenle sözleşme tasarısında iş yerinde bulundurulacak teknik personelin sayısı ve niteliği ile ilgili belirlemenin yapılması gerekir. Yapım işlerinde teknik personel olmadan ihale edilen işlerin yapılması mümkün değildir. İmzalanan sözleşmenin mevzuatta belirtilen tip sözleşmeye uygun olarak düzenlenmesi ve teknik personelle ilgili ayrıntılı düzenlemenin sözleşmede yer alması gerekir. 16.12.2010 gün

ve 27787 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Amaç Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik'in "Şantiye şefliği" başlıklı 10'uncu maddesinin on ikinci fıkrasında, "...ve kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan veya yaptırılan yapılarda, binanın kullanım amacına uygun olarak mimar veya mühendis unvanlı şantiye şefi bulundurulması zorunludur." denilmektedir. Yapım işi sözleşmelerinde teknik personel bulundurulmasıyla ilgili maddenin boş bırakılması yukarıda belirtilen mevzuata aykırı olduğu gibi yapılan açıklamaya da uygun değildir.

İdarenin yapım işleri ihalelerinde mevzuatta yer alan tip sözleşmeyi dikkate alarak sözleşme tasarısı hazırlaması ve imzalanan sözleşmelerin tip sözleşmeye uygun olması ile teknik personel belirlenmesinin sözleşmede yer alması ile ilgili gerekli işlemin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 49: Yapım İşlerinde Yeni Fiyat Yapımında Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uyulmaması

Belediyece ihale edilen yapım işlerinde ihale sonrası oluşturulan yeni fiyatın Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti başlıklı 22'nci maddesinde yeni fiyatın nasıl yapılacağı ayrıntılı açıklanmıştır. Söz konusu maddede öncelik sırası itibarıyla yeni fiyatın tespitinde, yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizlerin, yok ise idarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizlerin, yok ise ihaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizlerin ve diğer üçü ile mümkün değilse yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizlerin esas alınacağı belirtildikten sonra bu analizlere kaynakların verimli kullanılması da gözetilerek sayılan rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamının uygulanabileceği ifade edilmiştir. Maddede kullanılacak rayiçler var ise yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler, idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler, ihaleyi yapan idarenin

daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar ve idarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçler olarak sayılmıştır.

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde sözleşmede bulunmayan ve idarelere ait pozlarda karşılığı olmayan imalatın fiyatı söz konusu imalata ait alınan tekliflerin ortalaması alınarak oluşturulan yeni fiyat üzerinden ödeme yapılmaktadır. Alınan tekliflerin ortalamasının alınması yerine teklif fiyatlarının en düşük olanının esas alınarak fiyat belirlenmesi hayatın olağan gerçeğinin bir sonucudur. Görüleceği üzere yeni fiyat oluşturulması Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesine uymamaktadır.

Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespitinin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesinde belirtildiği şekilde yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde sözleşmede bulunmayan ve idarelere ait pozlarda karşılığı olmayan imalatın fiyatı söz konusu imalata ait alınan tekliflerin ortalaması alınarak oluşturulan yeni fiyat üzerinden ödeme yapıldığı ifade edilmektedir. Alınan tekliflerin ortalamasının alınması yerine teklif fiyatlarının en düşük olanının esas alınarak fiyat belirlenmesi hayatın olağan gerçeğinin bir sonucu olduğu belirtilmektedir. Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespitinin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesinde belirtildiği şekilde yapılmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespitinin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesine uygun şekilde yapılması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 50: Yapım İşlerinin Kesin Kabulünde Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Hareket Edilmemesi

Belediyece ihale edilen yapım işlerinin kesin kabulünün Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 41'inci maddesinde geçici kabul anlatılmış, 42'nci maddesinde ise geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek sürenin teminat süresi

olduğu ve yapım işlerinde teminat süresinin sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa on iki aydan az olamayacağı belirtilmiştir. Yapım işleri sözleşmelerinde bu süre genel olarak yirmi dört ay olarak belirlenmiştir. Şartnamenin “Kesin kabul” başlıklı 44’üncü maddesinin birinci fıkrasında, “*Kesin kabul için belirlenen tarihte, yüklenicinin yazılı müracaatı üzerine, kesin kabul komisyonu oluşturularak geçici kabuldeki esas ve usullerle kesin kabul yapılır.*” denilmiştir.

Asıl olan geçici kabul yapıldıktan sonra teminat süresi dolduğu anda yüklenicinin dilekçesi üzerine kesin kabulün yapılmasıdır. Yüklenicinin dilekçeyi vermediği durumda ise irtibata geçilerek dilekçeyi vermesi gerektiği hatırlatılarak kesin kabul işlemleri yapılmalıdır. İhale edilen işlerin kesin kabulü yüklenicinin dilekçesinden itibaren makul süre içinde yapılmalıdır.

Yapım işlerinde kesin kabulün süresinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Geçici kabul yapıldıktan sonra teminat süresi dolduğu anda yüklenicinin dilekçesi üzerine kesin kabulün yapılmasına özen gösterilecektir. Yüklenicinin dilekçeyi vermediği durumda ise irtibata geçilerek dilekçeyi vermesi gerektiği hatırlatılarak kesin kabul işlemleri yapılacaktır. İhale edilen işlerin kesin kabulü yüklenicinin dilekçesinden itibaren makul süre içinde yapılacaktır. Yapım işlerinde kesin kabulün süresinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yapım işlerinde kesin kabulün Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olarak süresinde yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 51: Yemek Bedellerinin Ödenmesinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğine Uyulmaması

Temsil ve ağırlama kapsamında yapılan yemek bedellerinin ödenmesinde yönetmeliğe uyulmadığı görülmüştür.

15.08.2007 gün ve 26614 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin “Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Tanıtma Giderleri” başlıklı 37’nci maddesinin üçüncü fıkrasında, “*Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama*

giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir.” denilmektedir.

Temsil ve ağırlama kapsamında ödenen yemek bedellerinin incelenmesinde, sadece fatura olduğu ve faturada yemek bedeli yazdığı, ekinde davetli ve misafirlerin sayısı ile yapılacak harcamanın neleri kapsayacağını belirten yazı bulunmamaktadır.

Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında davetli ve misafirlerin sayısı ile yapılacak harcamaların neleri kapsayacağını belirtmesi gerekir.

Tablo 13: Yemek Bedelleri

Ödeme No	Tutar	Fatura Bilgileri	Belge
724	1.100	31.01.2017/7561 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
2552	1.300	31.03.2017/7587 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
4403	1.300	31.05.2017/7663 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
5508	1.300	07.07.2017/7679 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
6938	1.000	17.08.2017/7694 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
8015	1.300	28.09.2017/7620 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
8647	1.300	28.10.2017/7701 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
10054	1.300	04.12.2017/7646 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
10660	1.300	19.12.2017/7704 numaralı fatura.	Sadece fatura var.
10897	1.300	28.12.2017/7709 numaralı fatura.	Sadece fatura var.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Tanıtma Giderleri" başlıklı 37' nci maddesi hükümlerine göre temsil ağırlama kapsamında ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesi için alınacak harcama talimatında davetli ve misafir sayısı ile yapılacak harcamaların neleri kapsayacağını yazılması hususuna dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında davetli ve misafirlerin sayısı ile yapılacak harcamaların neleri kapsayacağını belirtmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 52: Sözleşmede Belirlenen Ceza Maddesinin Uygulanmaması

İdarenin ihalelere ilişkin sözleşmelerde belirlemiş olduğu ceza şartlarını ihale konusu işlerdeki aksaklıklara tam olarak uygulamadığı tespit edilmiştir.

2014/137218 ihale kayıt numaralı 2014-2017 yılı stratejik hedeflerinde olan caddelerin

ve yeni imar yollarının açılması, kaldırım yapılması, refüj ve kaldırım onarımı asfalt serimi ve onarımı işine ilişkin sözleşmenin “Cezalar ve sözleşmenin feshi” başlıklı 16’ncı maddesinin 16.1.1.5. kısmında,

“İşçilerin iş kıyafetlerini giymemesi ve iş güvenliği malzemelerini kullanmaması durumunda işçi başına 300,00TL, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ve bu kanuna dayalı mevzuat hükümlerine aykırı bulunan tehlikeli hareketler veya tehlikeli durumlar için idare tarafından fotoğraflanması veya belgelenmesi durumunda, verilen süre içinde yüklenici tarafından düzenleme yapılmaması halinde her uygunsuzluk için ayrı ayrı 1.000,00TL hak edişten kesilir.” denilmektedir.

Sözleşmede yer alan ifadeye göre işçilerin iş kıyafeti giymemesi ve iş güvenliği malzemelerini kullanmaması durumunda işçi başına 300,00TL ceza verilerek hak edişten kesilmesi gerekmektedir. Ancak belediye tarafından bu tarz durumlarla karşılaşıldığında yalnızca sözlü uyarı yapılarak ceza hükmü uygulanmadığı görülmüştür. Bu durum belediye ile yüklenici firma arasında yapılmış olan sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir.

İdare yükleniciler ile yapılan sözleşme hükümlerine uygun olarak gerekli cezaları uygulamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında İdaremiz ile yükleniciler arasında yapılan sözleşmelerde belirlenen ceza hükümlerine aykırı durumların tespit edildiği durumlarda gerekli cezaların uygulanmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Sözleşmede belirlenen cezaların uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekir.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

2017 YILI BİLANÇO

AKTİFLER		PASİFLER	
	2017 (Cari Yıl)		2017 (Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	120.647.080,50	III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	23.320.941,16
10 HAZIR DEĞERLER	27.161.120,88	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0
100 KASA HESABI	0	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	0
102 BANKALAR HESABI	26.821.159,57	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	32 FAALİYET BORÇLARI	12.226.486,13
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	39.921,00	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	12.226.486,13
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	300.040,31	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	0
11 MENKUL KIYMETLER	0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	8.871.784,42
12 FAALİYET ALACAKLARI	28.193.712,95	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	3.067.956,59
102 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0	333 EMANETLER HESABI	5.803.827,83
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	28.193.712,95	36 ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.434.079,75
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	491.930,62
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	309.921,79
13 KURUM ALACAKLARI	134.671,52	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	190.343,35

132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	134.671,52	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	0
14 DİĞER ALACAKLAR	3.532.300,38	368 VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜK.	441.883,99
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	3.532.300,38	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	771.000,00
15 STOKLAR	7.208.747,74	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	771.000,00
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	7.208.747,74	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	17.590,86
16 ÖN ÖDEMELER	486.903,75	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	17.590,86
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	486.903,75	391 HESAPLANAN KDV HESABI	0
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	12.053,56	IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.708.258,06
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	12.053,56	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	4.048.680,06
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	4.048.680,06
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	53.917.569,72	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	0
190 DEVREDEN KDV HESABI	53.917.569,72	43 DİĞER BORÇLAR	0
191 İNDİRİLECEK KDV HESABI	0	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.659.578,00
II- DURAN VARLIKLAR	258.549.547,84	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	1.659.578,00
21 MENKUL VARLIKLAR	0,03	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	0
22 FAALİYET ALACAKLARI	42.505,13	V- ÖZKAYNAKLAR	350.167.429,12
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0	50 NET DEĞER SERMAYE	272.662.349,46

226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	42.505,13	500 NET DEĞER HESABI	272.662.349,46
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	0	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0
23 KURUM ALACAKLARI	0	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	60.238.927,43
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	17.050.289,26	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	60.238.927,43
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	16.849.674,23	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE	200.615,03	59 OLUMLU OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	17.266.152,23
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	241.319.154,37	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	17.266.152,23
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	165.684.466,32	Pasif Toplamı	379.196.628,34
251 YERALTı VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	18.279.877,86		
252 BİNALAR HESABI	31.375.998,05		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	8.215.954,19		
254 TAŞITLAR HESABI	6.228.376,60		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	5.740.257,59		
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-6.178.923,07		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	11.973.146,83		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0		
260 HAKLAR HESABI	7.600.379,20		
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	1.652,00		
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7.602.031,20		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0		
29 DİĞER DURAN	137.599,05		

VARLIKLAR		PASİFLER	
	2017 (Cari Yıl)		2017 (Cari Yıl)
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	141.709,95		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4.110,90		
Aktif Toplamı	379.196.628,34		
AKTİFLER		PASİFLER	
	2017 (Cari Yıl)		2017 (Cari Yıl)
IX- NAZIM HESAPLAR	170.242.002,96	IX- NAZIM HESAPLAR	170.242.002,96
90 ÖDENEK HESAPLARI	153.384.887,61	90 ÖDENEK HESAPLARI	153.384.887,61
900 GÖNDERİLECEK BÜÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	153.384.887,61
905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	153.384.887,61	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESABI	16.857.115,35
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESABI	16.857.115,35	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	16.857.115,35
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	16.857.115,35	92 TAAHHÜT HESAPLARI	0,00
92 TAAHHÜT HESAPLARI	0,00	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	0,00		
Genel Toplam	549.438.631,30	Genel Toplam	549.438.631,30

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hes. Kodu	E .Kod	Giderin Türü	Borç	Alacak	Bakiye	Hes . Kodu	E Kod	Gelirin Türü	Borç	Alacak	Bakiye
630	1	Personel Gid.	21.383.425,08	0,00	21.383.425,08	600	1	Vergi Gelirleri	7.222.946,17	64.522.811,60	57.299.865,43
630	2	Sgk Devlet Primi Giderleri	3.551.263,95	0,00	3.551.263,95	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	12.764,00	16.584.912,06	16.572.148,06
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	81.925.359,92	339.651,60	81.585.708,32	600	4	Alınan Bağış Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00	980.131,11	980.131,11
630	4	Faiz Gideri	647.589,17	0,00	647.589,17	600	5	Diğer Gelirler	627.524,20	89.864.382,16	89.236.857,96
630	5	Cari Transferler	2.092.933,26	0,00	2.092.933,26						
630	7	Sermaye Transferleri	500.511,39	0,00	500.511,39						
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gid			0,00						
630	13	Amortisman Gid.	2.116.992,57		2.116.992,57						
630	14	İlk Madde Ve Malzeme Gid.	10.415.860,43	500.873,86	9.914.986,57						
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Gid.			0,00						
630	99	Diğer Giderler	25.029.440,02		25.029.440,02						
		Giderler Toplamı			146.822.850,33			Gelirler Toplamı			164.089.002,56
								FAALİYET SONUCU: 17.266.152,23			